НАРОДНА АРМІЯ

26 січня, 2017

#4 (5484)

МОДЕРНІЗОВАНИЙ Мі-2 ПІДНІМАЄТЬСЯ НА ВИСОТУ ДО 5 КМ

На озброєння вітчизняного війська прийняли модернізований вертоліт Мі-2

стор. 9

СОЧІ? НІ!

ЦЕ НЕ НАША ЛИЖНЯ

УКРАЇНСЬКІ АРМІЙСЬКІ СПОРТСМЕНИ НА III ВСЕСВІТНІ ВІЙСЬКОВІ ЗИМОВІ ІГРИ, ЯКІ У ЛЮТОМУ ПРИЙМАЄ РОСІЯ, НЕ ПОЇДУТЬ

За рішенням Генеральної асамблеї міжнародної ради військового спорту CISM, III Всесвітні військові зимові ігри заплановано провести в Сочі (РФ) з 22 до 28 лютого 2017 року. Українська сторона не подавала заявку на участь у III Всесвітніх військових зимових іграх. Рішення проігнорувати змагання у країні, визнаній агресором, є цілком зрозумілим та обговоренню не підлягає. Тим паче, немає жодної гарантії, що спецслужби Росії не затримають наших спортсменів у погонах, оголосивши їх «шпигунами-диверсантами».

«Дружба через спорт» — таким є гасло змагань під егідою Міжнародної ради військового спорту. Погодьтеся, для наших спортсменів у Сочі воно видавалось би щонайменше цинічним, тим більше, коли головою оргкомітету Ігор є Сергій Шойгу, міністр оборони РФ.

стор. 3

ЯК НАШІ СПЕЦПРИЗНАЧЕНЦІ ВОЮВАЛИ ЗА АРСЕНАЛ В АРТЕМІВСЬКУ

Квітень 2014-го. Групу бійців полку спеціального призначення перекидають із донецького аеропорту на посилення до бази зберігання стрілецької зброї, що неподалік від Артемівська (нині — Бахмут). Про ті події розповідає командир відділення спецпризначенців Артем Ломов

стор. 4

КРЕМЛІВСЬКІ СУТІНКИ

2017-й може стати вирішальним стосовно війни на Донбасі

стор. 6

ЩО ГАЛЬМУЄ ВИКОНАННЯ ДЕРЖЗАМОВЛЕННЯ?

Повітряні Сили торік недоотримали майже 1 млрд грн на ремонт і модернізацію ОВТ

стор. 8

АВІАЦІЙНІЙ ДЕРЖАВІ ПОТРІБНІ АЕРОДРОМИ

Минулого року здійснено поточний ремонт дев'яти аеродромів, відновлено три ґрунтові злітно-посадкові смуги, побудовано два польові летовища

стор. 10

«…Я ВСЕ ВІДДАМ, ТІЛЬКИ ВИТЯГНІТЬ МОГО ЧОЛОВІКА З ПОЛОНУ!»

Начальник відділу зі звільнення заручників при Міністерстві оборони Микола Гордієнко розповів, як не прогадати під час обміну полонених і чому не можна влаштовувати з цього публічну подію

стор. 13

ВЕТЕРАНУ АТО ВИДІЛИЛИ ЗЕМЛЮ НА СМІТТЄЗВАЛИЩІ

Зазнавши соціальної несправедливості, Тарас Коваль вирішив допомагати побратимам реалізовувати свої права

стор. 14

ПОРАДА ЛІКАРЯ: «ДЕКОМПРЕСІЯ» ОБОВ'ЯЗКОВА ДЛЯ ВСІХ БІЙЦІВ АТО»

Це допоможе перемкнути організм із «режиму бою» у «режим дому»

стор. 15

ЯК ВИЗВОЛИТИ ДОНБАС НЕВОЄННИМ ШЛЯХОМ

Інформація — також зброя, інша, але зброя. Це технології й способи, які можуть змінювати ситуацію локально та глобально. Об'єктивність, оперативність, викриття фейків, інформаційні операції — це те, що можна реально протиставити російській пропаганді

стор. 16

БІЙ ПІД КРУТАМИ — СИМВОЛ БОРОТЬБИ ЗА СВОБОДУ ТА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Крутянський бій породив велику кількість міфів, легенд і домислів різного спрямування: від героїчного піднесення до цілковитого заперечення його історичної ваги

стор. 21

УКРАЇНА ГОТОВА ПРИЄДНАТИСЯ ДО ДІЯЛЬНОСТІ ЦЕНТРУ З ПРОТИДІЇ ГІБРИДНИМ ЗАГРОЗАМ У ГЕЛЬСІНКІ

Україна та Фінляндія тісно пов'язані не лише столітньою традицією співпраці та спільними цінностями, а й досвідом протистояння зовнішньому агресорові. На цьому наголосив Президент України Петро Порошенко на зустрічі з Президентом Фінляндської Республіки Саулі Ніїністьо під час першого за 11 років офіційного візиту в Фінляндію.

Як повідомили в прес-службі глави нашої держави, Петро Порошенко під час зустрічі зауважив, що сьогодні в Україні дуже популярна історична постать маршала Карла Маннергейма, який є зразком служіння батьківщині. «Ви краще за всіх розумієте Україну. Надзвичайно важливим таке розуміння є сьогодні — в умовах гібридної війни Росії проти України», — сказав Петро Порошенко й подякував Фінляндії за тверду позицію щодо збереження санкцій ЄС проти Росії до повного відновлення суверенітету й територіальної цілісності України.

Крім того, під час переговорів було сказано про цілковиту готовність приєднання України до діяльності Центру з протидії гібридним загрозам у Гельсінкі: «Щодня долаючи гібридну загрозу, на жаль, Україна здобуває чи не найкращий досвід у світі, і це може бути корисно нашим європейським партнерам».

Під час зустрічі також обговорювали брутальне порушення Росією прав людини на Донбасі та в Криму, посилення тиску на російську сторону для звільнення українських заручників як з окупованої території, так і з російських в'язниць тощо.

Також було наголошено на зацікавленості української сторони у взаємодії з фінляндською стороною у військовій сфері та на внеску Фінляндії в рамках Трастового фонду НАТО в розвиток військової медицини та реабілітацію військовослужбовців.

«Ми підтримуємо цілісність і суверенітет України й засуджуємо нелегальну анексію Криму», — зазначив своєю чергою Президент Фінляндської Республіки Саулі Ніїністьо й запевнив у підтримці України в здійсненні реформ та євроінтеграції.

КРЕМЛЬ РОЗГОРТАЄ ПОБЛИЗУ УКРАЇНСЬКОГО КОРДОНУ НОВУ ДИВІЗІЮ

Багатонаціональна інспекційна група України за участю інспекторів з Канади та Данії підтвердила факт розгортання мотострілецької дивізії ЗС РФ у районі, який безпосередньо прилягає до державного кордону України. Про це днями під час брифінгу повідомив полковник Олексій Вершигора, керівник згаданої інспекційної групи, яка 16–19 січня поточного року проводила інспекцію зазначеного району на території Ростовської області Російської Федерації

— Поблизу кордону України активно формується мотострілецька дивізія Південного військового округу РФ, яка налічуватиме 10,5 тисячі військовослужбовців. На даний час сформовано штаб дивізії з місцем дислокації у н. п. Персіановський, а також низка бойових підрозділів та підрозділів бойового і тилового забезпечення. Активно створюється інфраструктура нового з'єднання. За інформацією російської сторони, формування з'єднання планується завершити в грудні 2017 року, — повідомив полковник Олексій Вершигора.

Також, за словами офіцера, інспекційною групою виявлено та візуально підтверджено зосередження значної кількості артилерійських систем та реактивних систем залпового вогню різних типів у районі міста Новочеркаськ. Серед них і реактивні системи залпового вогню великих калібрів (типу «Ураган», «Смерч»), а також чимало самохідних артилерійських установок, танків, бойових броньованих машин.

Під час інспекції російська сторона застосовувала різноманітні обмеження та всіляко ускладнювала роботу міжнародної інспекційної групи. Так, під час обговорення Плану проведення інспекції російська сторона оголосила обмеження зони для вертолітного обльоту на глибину 25 км вздовж кордону з Україною над військовими аеродромами та полігонами, де зазвичай і ведеться військова діяльність. Зрештою польоти взагалі були скасовані з посиланням на неприйнятні погодні умови, тож інспекція проводилася на автомобільному транспорті.

На думку українського офіцера, виявленого інспекцією біля українського кордону російського озброєння та військової техніки достатньо не тільки для укомплектування мотострілецької дивізії Збройних сил РФ, а й для постачання значної кількості цього озброєння для потреб угруповання, розгорнутого на окупованих українських територіях у Донецькій та Луганській областях. В ході проведення інспекції росіяни всіляко намагалися приховати реальну чисельність частин та підрозділів, розгорнутих поблизу українського кордону, повідомляючи явно хибні відомості стосовно цього. Міжнародні інспектори могли спостерігати значну кількість уже розгорнутих та діючих польових таборів російських військ, яка явно не відповідала заявленій російською стороною чисельності.

В ХОДІ ПРОВЕДЕННЯ ІНСПЕКЦІЇ РОСІЯНИ ВСІЛЯКО НАМАГАЛИСЯ ПРИХОВАТИ РЕАЛЬНУ ЧИСЕЛЬНІСТЬ ЧАСТИН ТА ПІДРОЗДІЛІВ, РОЗГОРНУТИХ ПОБЛИЗУ УКРАЇНСЬКОГО КОРДОНУ

Полковник Олексій Вершигора в ході брифінгу також повідомив журналістам, що за Віденським документом 2011 року інспектори мають 14 діб для опрацювання отриманої інформації, яка буде офіційними каналами надана всім країнам ОБСЄ, зокрема й Російській Федерації.

— Цей підготовлений звіт буде наданий усім учасникам ОБСЄ. Усі держави ознайомляться з підходами Російської Федерації до виконання Віденського документа, наскільки Російська Федерація є відкритою в цьому питанні, або навпаки, — зазначив полковник Олексій Вершигора.

Інф. «НА»

РОСІЙСЬКІ СПЕЦСЛУЖБИ ПЕРЕЙШЛИ ДО НОВОЇ ФАЗИ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ В УКРАЇНІ — ПОЛІТИЧНОГО ТЕРОРИЗМУ

Про це повідомив Секретар Ради національної безпеки і оборони України Олександр Турчинов. Він зазначив, що для організації терактів російські спецслужби створюють агентурну мережу з криміналітету та бойовиків, які воювали в російських гібридних військах на Донбасі, йдеться на сайті РНБО. «Їхня спецпідготовка та навчання здійснюються на території РФ, а також на окупованій території України», — сказав О. Турчинов.

Секретар РНБО України наголосив, що російські спецслужби ставлять перед створеною мережею терористичних груп завдання ліквідувати політичних, громадських діячів, представників ЗМІ «з метою нагнітання страху, створення хаосу та дестабілізації ситуації в Україні, щоб зламати готовність українців чинити опір військовій агресії РФ».

За його словами, відповідальність за використання спецслужб для організації терористичної діяльності «повністю несе політичне керівництво РФ, яке перетворило свою країну на центр світового тероризму».

ЗАРАЗ НЕМАЄ ПІДСТАВ ДЛЯ СКАСУВАННЯ САНКЦІЙ ПРОТИ РОСІЇ

Президент України переконаний, що для скасування санкцій проти країни-агресора Росії немає причин. Про це Петро Порошенко заявив під час спільної прес-конференції з Президентом Фінляндської Республіки в рамках офіційного візиту до цієї країни, повідомляє прес-служба глави нашої держави.

«Україна дуже вдячна Сполученим Штатам за санкції проти Росії, і ми не бачимо жодних причин для того, щоб їх скасовували», — сказав Петро Порошенко, відповідаючи на запитання журналістів щодо того, чи можливе скасування санкцій США проти Росії за нового Президента Дональда Трампа.

Глава нашої держави вкотре наголосив, що анексією Криму й дестабілізацією ситуації на Сході України Росія грубо порушує міжнародне право. Він зауважив, що наша держава та весь український народ будуть раді, якщо Європа й Америка матимуть підстави для скасування санкцій. Але це можливо тільки тоді, коли Росія виконає всі зобов'язання за Мінськими домовленостями, наголосив Петро Порошенко. Наразі цього не відбувається: агресія триває, констатував він.

«У грудні Україна втратила 22 солдати, а за весь час російської агресії загинуло понад 2,5 тис. солдатів і понад 7,5 тис. мирного населення. І єдиний ефективний інструмент для того, щоб мотивувати президента Росії й домогтися виконання Мінських угод, — це санкції», — сказав глава нашої держави.

Президент Фінляндської Республіки Саулі Ніїністьо, своєю чергою, нагадав, що санкції було застосовано через анексію Криму та ситуацію на Донбасі, а не через тероризм. «Тому я не бачу жодного зв'язку між цими подіями. Я не вірю, що Сполучені Штати змінять своє рішення. Але санкції ЄС і США — то різні санкції. Вони самостійно ухвалюють свої рішення. І, як держава Євросоюзу, Фінляндія поважає рішення ЄС, бо ми одні з тих, хто ухвалює ці рішення», — додав він.

ГЕНЕРАЛ АРМІЇ УКРАЇНИ ВІКТОР МУЖЕНКО:

— Командири та начальники мають чітко розуміти, яким чином здійснюватиметься кадрове забезпечення, а кожен військовослужбовець — перспективи кар'єрного зростання. Для цього має бути створена дієва система управління кар'єрою, яка виключатиме корупційні ризики, буде стимулювати військовослужбовців до службового зростання та підвищення фахового рівня. У підсумку маємо збудувати сучасну систему кадрового забезпечення Збройних Сил України, яка відповідатиме стандартам армій провідних країн світу.

«УСІ БРИГАДИ МАЮТЬ ОТРИМАТИ ДОСВІД РОЗГОРТАННЯ РЕЗЕРВУ»

«Напрацьована система підготовки та посилення бойових підрозділів Збройних Сил України за рахунок резервістів оперативного резерву першої черги довела свою ефективність, саме тому алгоритм такої роботи з резервом має бути збережений», — наголосив під час наради з керівним складом Збройних Сил України начальник Генерального штабу — Головнокомандувач Збройних Сил України генерал армії Віктор Муженко.

«Ми маємо зберегти напрацьовану методику роботи із резервістами. Усі резервісти, яких викликають для посилення бойових підрозділів, повинні проходити курс підготовки в навчальних центрах для відновлення навичок та оцінки рівня їхньої підготовки. Після цього вони направлятимуться у свої частини. Ми маємо досвід направлення в бойові бригади по 1000 резервістів у кожну, більшість із них потрапили саме в ті підрозділи, де раніше проходили службу. Така практика довела свою ефективність», — сказав Головнокомандувач Збройних Сил України, повідомляє Управління зв'язків з громадськістю Збройних Сил України.

Генерал армії Віктор Муженко зазначив, що всі бойові бригади Збройних Сил, інженерні, радіотехнічні та інші частини мають отримати практичний досвід розгортання резерву, прийняття, забезпечення та навчання резервістів, а також злагодження посилених ними екіпажів та підрозділів.

Рішення Генеральної асамблеї міжнародної ради військового спорту CISM про проведення III Всесвітніх військових зимових ігор у Сочі, ухвалене в травні 2015 року, м'яко кажучи, було дивним. Уже тоді набирав обертів скандал, пов'язаний із підробкою проб аналізів на допінг російських спортсменів — учасників зимової Олімпіади в тому-таки Сочі 2014 року. Ба навіть увесь цивілізований світ обурювався окупацією Росією Криму й розпалюванням війни на Донбасі. Однак, імовірно, міжнародні функціонери від спорту керувалися під час ухвалення рішення не принципами моралі та чистоти спортивних змагань, а суто прагматичним боком питання: у Сочі ще пахли фарбою спортивні об'єкти, і не треба було витрачати кошти на нові спортивні арени. Не примусили керівників CISM переглянути своє рішення й економічні санкції провідних держав світу проти країни-агресора.

У квітні минулого року на 71-й Генеральній асамблеї Міжнародної ради військового спорту було підписано контракт із російською стороною на проведення військових зимових ігор у Сочі. Свій підпис під цим документом поставив міністр оборони РФ Сергій Шойгу, який став керівником оргкомітету з проведення Ігор. А вже в липні Міжнародний олімпійський комітет виступив із закликом тимчасово відсторонити Росію від проведення міжнародних спортивних змагань із зимових видів спорту. «Через детальні згадування про маніпуляції із зразками проб на зимових Олімпійських іграх у Сочі МОК просить міжнародні федерації зимових видів спорту призупинити підготовку великих заходів у Росії, зокрема чемпіонатів світу, світових першостей та інших масштабних міжнародних змагань», — сказано в документі.

МОК ініціював дисциплінарні дії чиновників від міністерства спорту Росії та інших осіб, згаданих у доповіді голови незалежної комісії Всесвітнього антидопінгового агентства (ВАДА) Річарда Макларена щодо питань про порушення Олімпійської хартії, Всесвітнього антидопінгового кодексу, і заснував дисциплінарну комісію. Таким чином МОК дав чіткий сигнал організаторам міжнародних змагань про неприпустимість мати будь-які стосунки з чиновниками від спорту з Росії. Та, здається, члени Ради військового спорту живуть на іншій планеті й не звертають уваги на все те, що коїться в спортивних (а скоріше — антиспортивних) колах Росії. Їх навіть не занепокоїв той факт, що влада країни, яка має приймати ігри CISM, зокрема міністерство спорту, прикривала застосування допінгу російськими спортсменами на сочинській олімпіаді. До того ж голова комісії Макларен заявляв, що «активну участь» у маніпуляціях брали представники ФСБ. Тому поява в складі так званого оргкомітету військових Ігор у Сочі керівника 2-ї служби ФСБ Серова є глузуванням над самими змаганнями. Очевидно, оргкомітет мав очолити не Шойгу, а керівник антидопінгового комітету РФ, якщо такий існує взагалі.

Усю осінньо-зимову пору 2016 року російські спортивні чиновники й пропагандистські ЗМІ присвятили розкручуванню майбутніх військових зимових Ігор у Сочі. Інтернет-ресурси навипередки з ТК «Звезда» та друкованими виданнями тішили «сенсаційними» повідомленнями про готовність приїхати на змагання понад 4 тис. спортсменів із 40 країн світу або навіть із 60. А відкриття самих Ігор має стати своєрідним бенефісом збройних сил країни-агресора, адже його присвячують річниці Червоної армії, і попередньо воно мало відбутись якраз 23 лютого. Але нещодавно стало відомо, що організатори перенесли відкриття на 24 лютого.

Початок на 1-й стор.

СОЧІ? НІ!
ЦЕ НЕ НАША ЛИЖНЯ

УКРАЇНСЬКІ АРМІЙСЬКІ СПОРТСМЕНИ НА III ВСЕСВІТНІ ВІЙСЬКОВІ ЗИМОВІ ІГРИ, ЯКІ У ЛЮТОМУ ПРИЙМАЄ РОСІЯ, НЕ ПОЇДУТЬ

МІЖНАРОДНИЙ ОЛІМПІЙСЬКИЙ КОМІТЕТ ДАВ ЧІТКИЙ СИГНАЛ ОРГАНІЗАТОРАМ МІЖНАРОДНИХ ЗМАГАНЬ ПРО НЕПРИПУСТИМІСТЬ МАТИ БУДЬ-ЯКІ СТОСУНКИ З ЧИНОВНИКАМИ ВІД СПОРТУ З РОСІЇ

Завершальний інспекційний візит у Сочі на початку грудня комісії Міжнародної ради військового спорту на чолі з генеральним секретарем CISM полковником Домаха Мамбі Коїта (Республіка Гвінея) майже збігся в часі з оприлюдненням другої частини доповіді канадського юриста Макларена про допінг у російському спорті.

— Ми не лише підтвердили висновки першої доповіді, а й уточнили їх та розширили коло причетних спортсменів, — сказав голова незалежної комісії. — В інституційній змові брали участь спортсмени літніх та зимових видів спорту, чиновники мінспорту та його інфраструктури.

Загалом, за словами Річарда Макларена, понад тисячу російських спортсменів причетні до підробки допінг-проб. Нагадаємо, що МОК допустив до участі в торішніх літніх Олімпійських іграх у Ріоде-Жанейро лише 270 російських спортсменів. Не змогла взяти участь у змаганнях збірна команда з легкої атлетики.

За результатами роботи незалежної комісії виявлено 12 підроблених із 44 перевірених пробірок із допінг-пробами російських спортсменів, які отримали медалі в Сочі. Підсумком роботи комісії є також застосування проти Росії санкцій, які було продовжено на початку грудня. У рамках санкційного режиму МОК не може організовувати чи патронувати проведення будь-яких спортивних заходів або зустрічей у Росії.

На висновки МОК комісія Міжнародної ради військового спорту, яка оглянула з 6 до 8 грудня спортивні об'єкти Сочі, ніяк не відреагувала. Якщо вірити кремлівсько-пропагандистському рупору ТК «Звезда», то станом на кінець грудня 2016 року на участь у сочинських змаганнях акредитувалися представники лише 22 країн. З урахуванням того, що організатори вже скоротили тривалість проведення Ігор до чотирьох днів із семи запланованих раніше, можна зрозуміти, що не всі країни делегують у Сочі своїх армійських спортсменів. Утім на сайті змагань практично відсутня загальна інформація про кількість спортсменів і країн-учасниць.

За словами начальника Управління фізичної культури та спорту Міністерства оборони України полковника Юрія Фіногенова, українська сторона не подавала заявку на участь у III Всесвітніх військових зимових іграх. Українських армійських спортсменів у Сочі не буде. Рішення проігнорувати змагання у країні, визнаній агресором, є цілком зрозумілим та обговоренню не підлягає. Тим паче, немає жодної гарантії, що спецслужби Росії не затримають наших спортсменів у погонах, оголосивши їх «шпигунами-диверсантами».

«Дружба через спорт» — таким є гасло змагань під егідою Міжнародної ради військового спорту. Погодьтеся, для наших спортсменів у Сочі воно видавалось би щонайменше цинічним, тим більше, коли головою оргкомітету Ігор є Сергій Шойгу, міністр оборони РФ. До речі, не брати участь у спортивних змаганнях на території Росії рекомендує у своєму наказі від 2 листопада 2016 року й Міністерство молоді та спорту України.

Олександр ТЕРЕВЕРКО

СІЧНЕВА СКАРБНИЧКА АРМІЙСЬКИХ БІАТЛОНІСТІВ

Бронзовий призер етапу Кубка світу солдат ЗСУ Сергій Семенов

Відсутність українських армійців у Сочі не означає, що наші атлети зимових видів спорту залишаться без стартів у сезоні 2017 року. Нещодавно з латвійського міста Цесіс повернулася збірна Збройних Сил із біатлону, де на IV Балтійських іграх виборола чотири «золота», два «срібла» й одну «бронзу». Медалі в скарбничку нашої команди поклали солдати Руслан Ткаленко, Артем Тищенко та Андрій Доценко, а також працівники ЗСУ Валерія й Христина Дмитренко.

Окрім того, армійці — члени збірних національних команд із зимових видів спорту беруть участь в етапах Кубка світу та Європи й у всеукраїнських змаганнях. Нещодавно в індивідуальній гонці на шостому етапі Кубка світу з біатлону в Антхольці, Італія, старший солдат ЗСУ Сергій Семенов у напруженій боротьбі виборов «бронзу». Також Сергій разом із колегами по збірній Артемом Примою, Володимиром Семаковим та Дмитром Підручним посіли 4 місце в естафетній гонці. Четвертою в естафеті на етапі Кубка світу фінішувала й жіноча збірна України з біатлону, до складу якої входить солдат ЗСУ Юлія Джима.

Молодший сержант Артем Ломов

ЯК НАШІ СПЕЦПРИЗНАЧЕНЦІ ВОЮВАЛИ ЗА АРСЕНАЛ В АРТЕМІВСЬКУ

Квітень 2014-го. Групу бійців кіровоградського полку спеціального призначення перекидають із донецького аеропорту на посилення до бази зберігання стрілецької зброї в селі Парасковіївка, що неподалік від Артемівська (нині — Бахмут). Артем Ломов, він же «Китай», командир відділення спецпризначенців, прилетів разом із комбатом (позивний «Редут») і 15 бійцями.

Ще не облаштувавшись, вони дізналися, що в сутичці з бойовиками важко поранено й захоплено в полон командира сусідньої частини Центру забезпечення бронетанковим озброєнням. Спецпризначенці дістають нове завдання — визволити офіцера й відправити його в тил.

Як його знайшли та визволяли — тема окремої розповіді. Але проблеми «спеців» на цьому не закінчилися. На десятки кілометрів навколо — лише дві частини: Центр в Артемівську та арсенал у Парасковіївці — залишалися під синьо-жовтим прапором. Регіон уже було охоплено сепаратистсько-терористичними загонами, і доставити важко пораненого полковника до місця евакуації гвинтокрилом — завдання було не з легких...

Визволеного полковника Чобітка посадили разом із фельдшером у цивільну «Волгу». Позаду — УАЗ-«таблетка» зі спецпризначенцями. «Кортеж» помчав просто на ворожий блокпост. Швидкість і несподіванка мали стати головними козирями українців.

План спрацював: «Волга» проскочила повз бойовиків. Спецпризначенці вже думали розвернутися, але побачили, що сепари кинулися до БТРа, аби рушити їм навздогін. 10 українських бійців висипалися з «таблетки» й зайняли позиції навколо машини. Розпочався бій....

За кілька хвилин боєць помітив, як «піксель» командира багряніє від крові. Офіцер по рації сказав: «Хлопці, тримайтеся, я непритомнію…»

Артем кинувся до командира. Свист куль за кілька сантиметрів од вуха й дзенькіт рикошетів, вибухи гранат — усе це хлопець бачив і чув, наче в сповільненій зйомці. Як залишився тоді неушкодженим, він досі дивується. Того спекотного дня на ньому були лише футболка та розгрузка, жодного захисту.

Перемотав рану та наклав на ногу командира шину, потягнув його до «таблетки». Коли відбилися, швидко рушили до арсеналу: командир через утрату крові був уже геть блідий.

Для російських найманців надто цікавим був величезний склад зброї, яку зберігали тут іще із часів Радянського Союзу. А її там не одна сотня тисяч, як із часів Першої та Другої світових воєн, так і сучасних зразків. Спецпризначенці виставили пости й секрети.

Уже наступної ночі спостерігачі доповіли:

— До частини впритул під'їхав КамАЗ. На ньому російський прапор. Що робити?

Кілька секунд… Може, це наші під прикриттям? З кузова вантажівки вискочили до зубів озброєні бойовики, які взяли невеличку частину в кільце. Практично одразу розпочався штурм.

За хвилину Артем і хлопці екіпірувалися. Піднявся з ліжка й взявся за зброю навіть поранений командир, який відмовився від евакуації в госпіталь. Цілу ніч бойовики атакували базу озброєння. І весь цей час відбиттям штурму керував «Редут».

— Я не здивований, що він — Герой України. Ви не уявляєте, що це за чоловік! — каже Артем.

Сепарів закидали гранатами, обстріляли з кулеметів. Ті відступили, залишивши підбитий КамАЗ. Коли спецпризначенці оглянули його, то ахнули: АГС, гранатомети, великокаліберний кулемет…

За деякий час терористи знову спробували штурмувати арсенал. Цього разу з підтримкою мінометного вогню в наступ пішли танк Т-64 та піхота. Але їхня спроба штурму також не мала успіху. Наші бійці примусили замовкнути ворожий міномет, відсікли піхоту й підбили танк противника.

Та це був лише початок. Штурми сепаратистів відтоді не припинялися навіть на добу. Артемівський арсенал став однією з найгарячіших точок Донбасу.

Аби перестрахуватися на той випадок, що артилерійські склади захоплять терористи, командування вирішило їх замінувати.

Виконати це завдання випало Артемові та ще чотирьом бійцям з його підрозділу, бо ще в Кіровограді хлопець пройшов шестимісячні курси саперів.

Вибухівку мали доправити вертольотом. Для цього треба було пройти два кілометри повз бойовиків по понівеченому снарядами полю.

Ця ніч чи не вперше за кілька місяців у Парасковіївці була спокійною. Бойовики навіть не помітили, як хлопці тягнули небезпечний вантаж до частини.

— Ті кілька годин нам тоді здалися вічністю. Якби сепаратисти помітили на полі рух і відкрили вогонь, то від нас не залишилося б навіть пороху, — розповідає Артем.

Мінувальні роботи на території бази пречудово маскував шум величезних вентиляційних «легенів» шахти, на який ніхто давно вже не зважав…

А згодом спецпризначенці взяли штурмом будівлю СБУ в Артемівську, де засіли ватажки бойовиків і встановили над містом український прапор.

БОЄЦЬ ПОМІТИВ, ЯК «ПІКСЕЛЬ» КОМАНДИРА БАГРЯНІЄ ВІД КРОВІ. ОФІЦЕР ПО РАЦІЇ СКАЗАВ: «ХЛОПЦІ, ТРИМАЙТЕСЯ, Я НЕПРИТОМНІЮ…»

Після закінчення Артемівської епопеї Артем повернувся в полк здавати посаду: за кілька днів він мав їхати у Львів, щоб вступати в Академію Сухопутних військ. У полку готували документи на нагороди для Артема та його товаришів, але до орденів справа так і не дійшла. За клопотанням начальника військової академії, Артемові, нині відміннику третього курсу й заступнику командира взводу, все-таки дали нагороду від Президента — медаль «Захиснику Вітчизни». Це, звісно, не орден, та хлопець не нарікає. Радий, що цілий. Він і так майже здійснив свою давню мрію — стати офіцером. Шкодує тільки, що інші, на його думку, достойні хлопці з полку не отримали заслужених нагород. Більшість із них нині продовжують воювати на Сході, не питаючи про нагороди, — просто виконують свій обов'язок.

Ольга МОСЬОНДЗ

ВІН ВИТЯГНУВ ІЗ ПОЛЯ БОЮ БІЛЬШ ЯК

Віталій Богдашевський, евакуюючи наших хлопців із «гарячих нулів», багато разів ризикував своїм життям.

— Селище Водяне нас зустріло «Градами», — згадує свій перший фронтовий день санітар солдат Віталій Богдашевський зі складу медичної роти однієї з механізованих бригад. — Ми тоді півдня просиділи в бліндажі, услухаючись у радіоефір, але, на щастя, обійшлося без поранених і втрат.

Однак уже наступного дня ситуація різко змінилася. Одна з розвідгруп напоролася на розтяжку.

— Того дня війна мене огріла обухом по голові. Ще в мирний час я мав солідний досвід роботи фельдшером. У військо пішов добровольцем. Уважав, що морально та професійно готовий до будь-яких ситуацій. Але я помилявся. Коли я прибув на місце, переді мною відкрилася жахлива картина: навколо лежали поранені наші бійці, серед них була й важко поранена дівчина з позивним «Лютик». Їй відірвало обидві ноги. Крововтрата була велика, тож час ішов на хвилини. Надавши дівчині першу медичну допомогу, ми її евакуювали. За її життя боролися багато людей, і вона вижила! Це є найвищою нагородою для кожного медика, — ділиться своїми спогадами Віталій.

За десять місяців перебування на передовій у найгарячіших точках Донбасу в складі медичної роти однієї з механізованих бригад санітар солдат Віталій Богдашевський витягнув із червоної зони понад 150 поранених бійців, і він пишається тим, що жоден із них не помер під час евакуації. Сьогодні, уже в цивільному житті, він переконаний, що для порятунку людського життя будь-який ризик виправданий.

КОРЕЄЦЬ ІЗ УЗБЕКИСТАНУ, ВОЛОДАР ЧОРНОГО ПОЯСУ ТХЕКВОНДО СЛАВА ДЬО:

«ЧОМУ ПІШОВ БОРОНИТИ УКРАЇНУ?! У МОЇХ ДІТЕЙ УКРАЇНСЬКІ ПАСПОРТИ, І Я ЗАКОХАНИЙ У ЦЮ ЗЕМЛЮ»

Слава Дьо — «Кореєць». Січень, 2017 рік

Осінь 2014 року. Луганський напрямок. «Сепарок» виявився клятим. «Ведмідь» із напарником взяли цього «язика» під час вилазки до секрету бойовиків, усіх інших у блискавичній рукопашній знищили. А його, ще сонного, сповили по руках і ногах та швидко доставили на базу.

«Сепарок», як тільки його хлопці не кололи на інформацію, — ані пари з уст. Ще й губу презирливо копилив, мовляв, бачив я ці ваші дешеві трюки. Врешті-решт у напарника «Ведмедя» терпець урвався і він роздратовано кинув побратиму: ««Корейця» треба кликати! Славко цю гниду миттю розговорить!»

«Кореєць» розколов бранця в лічені хвилини, бо знав чимало способів психічно впливати на противника, без яких він не став би майстром бою на татамі. І «язик» защебетав, як соловейко, навіть накреслив на папері докладні схеми позицій свого підрозділу.

Слава дочекався, поки той закінчить, і тихо так запитує: «Все намалював?» Побачивши ствердний кивок чолов'яги, коротким ударом послав його в глибокий нокаут.

Отетерілі розвідники тільки руками розвели: «Славко! За що? Він же все сказав! І намалював». Зазвичай неемоційний «Кореєць» відповів із непередаваною гримасою огиди на обличчі: «За те, що своїх здав. Самі бачите, його дані вбивчі. Тепер цілій роті «сепарів» гаплик».

Наступного тижня «Айдар» розтрощив ту роту вщент, взявши численні трофеї. «Кореєць» здобув для себе новенький АКМ із оптичним прицілом, із яким потім провоював цілий рік.

2015 рік. Київ. Відпустка тільки-но розпочалась, Славко перебував у пречудовому настрої. Надворі сяяло сонце. Захотілось прогулятися вулицями столиці, попити кави на Майдані, зустрітися з друзями.

Дійшовши до найближчої станції метро, «Кореєць» раптом завмер: у кроці від нього торгувала телефонними картками жінка-мрія з його снів. Він просто остовпів і стояв так доти, доки чарівна кияночка не почала на нього кидати грайливі погляди. Їй було кумедно: стоїть собі мовчки азіат у літах, та не зводить з неї по-дитячому захопленого погляду.

Олена Лініченко на ту мить не змогла і уявити, що вона, закохана, буде носити під серцем шосту дитину 52-річного азіата. Не могла і здогадатись, що всупереч добрій ніжній посмішці він один здатен покласти в жорсткому поєдинку чотирьох майстрів рукопашного бою. Мало хто знає, що Дьо отримав чорний пояс особисто від творця тхеквондо генерала південно-корейської армії Чой Хонг Хі.

Це вже на фронті, у 24-му окремому штурмовому мотопіхотному батальйоні «Айдар» вона наслухалась історій про диверсійні рейди Слави. Вона полинула туди за коханим, уклавши із військом контракт, провоювала рік у бойових порядках батальйону санінструктором. А тоді…

Тоді вона від якогось внутрішнього поштовху сховала картки й сама запросила сором'язливого «Корейця» до кав'ярні. За кавою засипала його запитаннями: «Ти хто за національністю? Кореєць?! В Узбекистані мешкав? До нас яким вітром занесло?.. А на війну як попав без громадянства України?» Славко відповідав як на духу, вже зрозумівши: кохання з першого погляду — це не байки.

…Батьків Слави депортували при Сталіні з радянського Далекого Сходу як потенційних посібників імперіалістичної Японії. Не за злочин — просто за вузький розріз очей. Вивезли в сільський район Узбекистану під Ташкентом, де Дьо і народився. Ще хлопчиськом він зайнявся боксом, потім карате, врешті знайшов себе у тхеквондо.

Строкову «Кореєць» відслужив розвідником у батальйоні спеціального призначення в Прибалтиці. А в Україну приїхав у 1995-му до сестри на Херсонщину. Коли ж побував на Закарпатті та на Чорному морі, сказав собі: «Я буду жити тут!» Це була його перша закоханість в українську землю.

Як на фронт потрапив? Тут усе просто. На Донбасі тільки-но розпочалися бої, а старші Славині син та дочка якраз отримали паспорти громадян України. Біснуватий Жириновський безперервно віщував з телеекранів, буцімто вже завтра руський солдат дійде до самого Києва. Тому він сказав дітям: «Цим шайтанам я вас не віддам. Не хочу, щоб вас тримали за «чурок»! На руках мав із документів тільки вид на проживання в країні. У військкомат із тим не підеш, тому подався в «Айдар».

2015 рік. Луганський напрямок. Бої та розвідувальні, диверсійні виходи вже почали зливатись в Славиній пам'яті в суцільну стрічку. Він командував взводом негайного реагування. Легких днів не було, але головне, що групи його підлеглих повертались із завдань без втрат. Слава Богу, воювати вони вже вміли.

З тих бойових буднів чомусь згадав, як два дні пролежав у відкритому степу під скаженими обстрілами, коли батальйон чотири дні брав Металіст. Або як самодин взяв у полон двох кадирівців. Перед тим «Айдар» виміняв у зграї «джигітів» на їхніх полонених чотирьох своїх побратимів. Так от, всі наші хлопці повернулися без вух — ті звірі повідрізали. «Кореєць» ледве захистив чужаків від своїх хлопців на базі. Побратим Ваха мало зі штанів не вискакував, благаючи віддати нелюдей йому, щоб «поговорити». Не віддав, бо результат «розмови» бачив наперед.

«Кореєць» вкотре із групою розвідника «Стріли» полював на «абреків». Потемки прокрались у Луганськ. У «Стріли», який побачив, як на базі чеченів і донських козачків безтурботно розгулюють бородачі, аж очі заблищали. «Братику Корейцю»! Ну давай вдаримо по них «мухами», що є, та й ходу звідси!»

«Кореєць» пригнув його голову рукою: «Я старий вовк, вивернусь та річкою піду, удавшись колодою. А вас ця зграя миттю накриє з усіх стволів. Тих, хто виживе, спіймає і поріже, як скотинку. Не пори гарячки. Я і «Ведмідь» у перші бої із одними ножами ходили. Як гадаєш, чому ми живі й досі? Через те, що спочатку думаємо…»

Слава принципово не брав із собою у глибинні виходи необстріляний молодняк або того, хто був єдиним сином у родині. Точно так чинили й інші «дідугани» батальйону. Наприклад, друзяка «Сангар», підполковник із Таджикистану, та ще з десяток «афганців». Чоловіки мали безцінний бойовий досвід кількох війн, яким щедро ділилися. Знали: це правильно — якщо не хочеш зайвих жертв та прагнеш прямо дивитись в очі солдатським матерям.

БАТЬКІВ СЛАВИ ДЕПОРТУВАЛИ ПРИ СТАЛІНІ З РАДЯНСЬКОГО ДАЛЕКОГО СХОДУ ЯК ПОТЕНЦІЙНИХ ПОСІБНИКІВ ІМПЕРІАЛІСТИЧНОЇ ЯПОНІЇ. НЕ ЗА ЗЛОЧИН — ПРОСТО ЗА ВУЗЬКИЙ РОЗРІЗ ОЧЕЙ

«Стріла» ж воювати вмів, проте був гарячкуватим, схильним бити супостата за усяку ціну. «Кореєць» дочекався сутінків, торкнув розвідника долонею. «А тепер наш час. Рушили, з Богом…»

На базу вони повернулися без втрат із важливими розвідданими та черговим «язиком».

Січень 2017-го. Київ. «Знаєш, я після війни вже не можу тренувати дітей — відчуваю, що психіка не та. Раніше набирав групи загалом до кількох сотень пацанів. Тепер тільки консультую тренерів. Та й сам не тренуюсь. Одне тішить. Доця Діана стала чемпіонкою України з тхеквондо», — зізнається Слава під час зустрічі.

«Кореєць» переніс два інфаркти. Перший — коли він на своєму п'ятому чемпіонаті світу з тхеквондо виборов для України вже другу поспіль «бронзу». Секунданти його винесли на руках прямо з татамі. Другий — на фронті. Там отримав дві важкі контузії.

Лікарі вирішують питання про призначення йому інвалідності. Вирішується й питання про надання фронтовику громадянства. Тим часом іноді Слава возить на передову знайомих волонтерів.

Навесні він збирається перебратися жити в село Королівку під Києвом. Знайшов пристойну хатинку біля лісу. Голова сільської ради Оксана пообіцяла йому виділити ділянку під господарювання в два гектари. «Кореєць» мріє: «Я, брате, по гриби у ліс буду в сезон щодня ходити. Це для мене — просто щастя...»

Віктор ШЕВЧЕНКО

ПІВТОРИ СОТНІ ПОРАНЕНИХ БІЙЦІВ

На його думку, досконалості в роботі на війні немає меж. Якщо зупинишся або повіриш у те, що все можливе вже зробив, то прирікаєш себе на поразку. Тому весь вільний час Віталій та його колеги обмірковували свої дії на всіх етапах евакуації поранених із червоної зони, вдосконалювали власну майстерність, намагаючись у подальшому виграти хоча б секунду на шляху поміж життям і смертю.

— 2015 року наш медичний підрозділ дислокувався в селищі Водяне, — продовжив розповідь Віталій. — До однієї з найгарячіших на той час точок — шахти «Бутівка» — ми могли дістатися в кращому разі за хвилин двадцять, що було занадто довго, щоб урятувати поранених бійців. Тож наш командир Роман Бабич вирішив розмістити медичний пункт на «Зеніті», що скоротило час евакуації до кількох хвилин. Відтоді «Зеніт» став моїм другим домом.

Попри щоденні мінометні обстріли, нашим оборонцям дуже дошкуляли ворожі снайпери. Загалом у той період від 40 до 50% усіх вогнепальних поранень було саме через підступні ворожі снайперські постріли. Ласою ціллю для них були машини швидкої допомоги. Коли на позиції з'являлась машина із червоним хрестом, по ній одразу починали гатити майже з усіх стволів.

— Про яку людяність російських найманців можна вести мову? Практично кожну медичну евакуацію супроводжували обстріли. Навіть під час так званого перемир'я вони не залишали в спокої медичні машини, — розповідає Віталій.

Велика кількість мін і снарядів, які не розірвалися, створює постійну небезпеку для наших бійців. Якось під час чергового перемир'я наші сапери почали роботу з розмінування позиції «Зеніт». Скориставшись нетривалим затишшям, сапери почали свою роботу. Раптом пронизливий свист розірвав тишу. Вибух! За одну мить перемир'я перетворилося на пекло: 120-та міна влучила просто в те місце, де перебували наші бійці. Санітар Віталій Богдашевський добрався до місця й завмер: вісім поранених, із них двоє важких, один двохсотий. Евакуювали вчасно. Хлопці одужали. Але той день Віталій запам'ятає назавжди.

Та він напевно знає, що для бійців, яких він урятував, життя триває!

Аркадій РАДКІВСЬКИЙ

На окупованих українських територіях Росія намагається відродити радянські порядки

КРЕМЛІВСЬКІ СУТІНКИ

2017-Й МОЖЕ СТАТИ ВИРІШАЛЬНИМ СТОСОВНО ВІЙНИ НА ДОНБАСІ

Мільйонів українців у 2017 році, безсумнівно, турбує відповідь на одне доленосне для України питання: чи настане цього року на нашій землі мир? На жаль, однозначної відповіді сьогодні дати неможливо…

Звісно, що, зважаючи на значну перевагу агресора в засобах ведення війни, зокрема в її гібридній формі, силовий шлях відновлення юрисдикції України над окупованими та анексованими територіями на сьогодні видається нереальним. Україна може розглядати використання військової сили виключно як стримувальний, оборонний фактор у контексті загальної стратегії стримування агресора в комплексі з фінансово-економічними санкціями світової спільноти проти нього.

Активні військові зусилля для оборони нашої країни разом із санкціями й дипломатичним тиском на агресора мають суттєво підняти для нього вартість продовження агресії й відповідно стримати його в питанні її ескалації.

Головним у цій стратегії стали Мінські домовленості, які передбачають виконання агресором у вигляді так званих «представників ОРДЛО» (по суті, окупаційної адміністрації), а також українською владою низки взаємопов'язаних зобов'язань, які в кінцевому рахунку й мали привести до початку реінтеграції окупованих територій.

На жаль, цього через позицію нинішнього російського режиму не сталося. Адже його безальтернативне бажання за будь-яких умов забезпечити собі вирішальну роль у впливі на внутрішню та зовнішню політику й вектор розвитку України призвело фактично до заморожування так званого Мінського процесу. По суті, Кремль не тільки не вважає за доцільне сприяти поновленню територіальної цілісності України, а й виявляє наполегливе бажання надалі втручатися у внутрішні справи нашої країни. До того ж він демонструє готовність застосувати для цього військову силу…

І судячи з усього, доки при владі в Кремлі буде нинішній режим «чекістів від комерції», особливих зрушень у цьому питанні навряд чи варто сподіватися. Вони просто не можуть собі дозволити повернутися до ситуації «статус-кво» в міжнародно-правовому полі, яка існувала до анексії Кримського півострова.

Так само й світова спільнота навряд чи погодиться з вільним трактуванням міжнародного права з боку Путіна та компанії як в Україні, так і в Сирії. Зовсім невипадково держсекретар США Джо Байден під час свого нещодавнього візиту в Україну, за кілька днів до складання його повноважень в адміністрації президента США Барака Обами, на прес-конференції після двосторонніх переговорів з українським Президентом та Прем'єр-міністром сказав:

— Разом із нашими партнерами з ЄС та «Великої сімки» ми дали зрозуміти, що санкції повинні діяти, поки Росія повністю, підкреслюю — повністю, не виконає свої зобов'язання щодо «Мінська».

За його словами, крім цього, санкції, пов'язані з Кримом, мають бути також збережені, поки РФ не поверне його Україні. Нагадаємо, за кілька днів до цього «прощальний подарунок» Кремлю зробив президент США Барак Обама, продовживши ще на рік санкції проти РФ.

«ГОЛОВНИМ ДВИГУНОМ АГРЕСІЇ РФ ЗАЛИШАЄТЬСЯ БЕЗАЛЬТЕРНАТИВНЕ БАЖАННЯ КРЕМЛЯ ВТРУЧАТИСЯ У ВНУТРІШНІ СПРАВИ УКРАЇНИ…»

Певні сподівання щодо зняття або принаймні послаблення санкцій і міжнародного тиску на РФ путінський режим покладав на нового президента США Дональда Трампа, який неодноразово висловлював сподівання щодо можливої співпраці з нинішньою владою Росії (наприклад у боротьбі зі світовим тероризмом). За задумом Путіна та компанії, це мало розв'язати їм руки в «українському питанні» та полегшити становище Кремля в Сирії. Імітуючи таку співпрацю, Кремль сподівався, що світова спільнота заплющить очі на те, що він творить в Україні та Сирії…

Як виявилося, такі сподівання клептократичного російського режиму, м'яко кажучи, були передчасними. Нещодавно під час своїх розлогих бесід із журналістами провідних європейських ЗМІ (мова йде про британську газету The Times і німецьку Bild) новий президент США Дональд Трамп зазначив, що санкції завдають істотної шкоди Росії, і він готовий скасувати їх, але за однієї умови: Росія та Сполучені Штати домовляться… з приводу скорочення ядерного озброєння Кремля, і додав, що обидві сторони матимуть із цього користь.

До відома

За словами міністра оборони РФ Сергія Шойгу, через те, що «загроза з боку України й НАТО зростає», російська армія торік сформувала в південному військовому окрузі чотири нові дивізії й дев'ять бригад. Окрім того, поблизу України Кремль вирішив розмістити оперативно-тактичні ракетні комплекси класу «Іскандер».

Тим часом військово-морські сили РФ у регіоні отримали ракети «Бастіон» і «Бал», а кримське угруповання російських військ — протиповітряні ЗРК С-400 «Тайфун».

Поблизу північного кордону України розміщено сили створеної рік тому першої танкової армії. На півдні Росія створює 20-ту армію. Також у планах Москви створення в регіоні ще однієї армії.

Невипадково торік тогочасний глава Пентагону Ештон Картер, озвучивши для представників світових ЗМІ п'ять глобальних стратегічних проблем для США, на перше місце висунув саме Росію. Своєю чергою глава МЗС Британії Філіп Геммонд у цьому контексті назвав Росію загрозою й викликом усьому світові.

Такого удару під дих у Москві явно не чекали. Прес-секретар президента РФ Дмитро Пєсков у відповідь на цю пропозицію Трампа заявив, що Москва навіть не стане розглядати можливість скорочення свого ядерного озброєння в обмін на скасування американських санкцій. Воно й зрозуміло, адже не є таємницею той факт, що ядерний арсенал РФ є єдиним стримувальним фактором для світової спільноти в справі переходу від фінансово-економічних санкцій до жорсткіших форм стримування апетитів кремлівських агресорів.

Зрозуміло, що за такої ситуації путінській Росії із часом стане важче наполягати на «захисті своїх інтересів» як в Україні, так і в Сирії. Світова спільнота, яку раніше стримувала наявність у неадекватів із Кремля ядерної зброї, у разі скорочення цього іржавого й дуже небезпечного для навколишніх брухту, може цілком перейти від «глибокої стурбованості» до дієвіших форм виховання агресора. Саме тому кремлівський режим не тільки з порога відмовляється від пропозицій нової адміністрації президента США, а й так поспішає «закрити питання Донбасу» в Україні.

Мінські домовленості в цьому контексті для Кремля — єдиний засіб хоча б зберегти обличчя, повернувши окуповані території до складу України на власних умовах (читай: зберегти вплив на зовнішню та внутрішню політику нашої держави). Тим більше що утримання цих окупованих анклавів стає для Москви з фінансового погляду чим далі, тим дорожчим (нещодавно помічник президента Путіна пан Сурков уже встиг «обнадіяти» керівництво обох окупаційних адміністрацій рішенням Кремля 2017 року скоротити навпіл фінансову допомогу так званим «ДНР» та «ЛНР»).

Своєю чергою керівництво України перед початком політичного процесу врегулювання наполягає на виконанні безпекових питань: вивести з окупованих територій російські війська та військову техніку, передати під контроль Україні кордон, а також забезпечити участь загальноукраїнських політичних сил у політичному процесі на окупованих територіях під міжнародним контролем.

2017 року саме український варіант урегулювання збройного конфлікту на Донбасі стає ще реальнішим. Поки в Кремлі займаються політичним кривлянням та «стрибками вбік», час минає, а становище російської економіки ще більше погіршується. До того ж зміцнення оборонного сектору України також робить малоймовірним так звану повномасштабну агресію з боку Росії як кардинальний засіб виходу зі становища, що склалося. Проте, звісно, зовсім її не відкидає…

Разом із тим, і далі тримати ситуацію на окупованих територіях у підвішеному стані, витрачаючи на це кошти з російського державного бюджету, нинішній кремлівський режим не може (за оцінками німецьких ЗМІ, зокрема «Дойче Велле», це коштує російській казні близько 1 млрд доларів на рік). Тож невипадково чимало експертів і фахівців із міжнародної політики прогнозують, що 2017 рік може стати вирішальним для Донбасу в питанні розв'язання збройного конфлікту.

Україні в цьому сенсі залишається невеликий вибір: наполегливо дотримуватися власної стратегічної лінії, стримуючи гібридну агресію ворога, і зміцнювати боєздатність своїх Збройних Сил, як єдиного гаранта деескалації конфлікту на Донбасі.

Костянтин МАШОВЕЦЬ

«ХТО СКАЗАВ, ЩО МОЛОДЬ ЛУГАНЩИНИ НЕ СЛУЖИТЬ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ?»

У ці січневі дні минає 1000 днів відтоді, як жителі Донбасу змушені жити на вітрах неоголошеної війни, під обстрілами ворога, який вирішив, що має право топтати українську землю, топтати гідність і незалежність тих, котрі на ній народилися й хочуть, щоб вона квітла. Про те, як пережила цей буремний період Луганщина, про еволюцію ставлення її жителів до українського війська та про економічне й соціальне відновлення краю читайте в ексклюзивному інтерв'ю, яке дав нашій газеті заступник керівника Луганської обласної військово-цивільної адміністрації з питань безпеки та правопорядку Юрій Клименко

«СПОЧАТКУ МІСЦЕВІ НАВІТЬ БОЯЛИСЯ ВІДПРАВЛЯТИ ДІТЕЙ НА БЕЗКОШТОВНИЙ ВІДПОЧИНОК НА ЗАХІД УКРАЇНИ ТА В ЄВРОПУ. НИНІ В БАГАТЬОХ УЖЕ ОЧІ РОЗПЛЮЩИЛИСЯ НА ПРАВДУ. І ТУТ ВАЖКО ПЕРЕОЦІНИТИ ВНЕСОК НАШИХ ВІЙСЬКОВИХ…»

— Юрію Юрійовичу, які події за період воєнних дій найбільше врізалися в пам'ять? Що видалось найважчим?

— У нас що не день, то подія, адже значна частина області — у районі АТО. Найважчим із завдань, які стоять перед нами, вважаю відновлення інфраструктури та житла, які зруйновано внаслідок бойових дій. Поступово, крок за кроком, ми цю проблему розв'язуємо. Зокрема одна з недавніх вагомих подій — відновлення лінії електропередач «Платина — Камишна» у Станично-Луганському районі. Для нас ця ділянка важлива тому, що цілий район став енергетично незалежним. До цього, бути українським громадянам зі світлом чи без нього, вирішували по той бік Сіверського Дінця (так іще за часів колишнього Союзу було спроектовано енергосистему. — Авт.).

Що найбільше запам'яталося? Літо 2015 року. Активні бойові дії. Обстріли не лише позицій ЗС України, а й населених пунктів. У цих умовах з ініціативи тодішнього губернатора Луганщини Геннадія Москаля було розпочато акцію з вивезення місцевих дітей на оздоровлення в центральні й західні області України та країни Європи. Але навіть попри ці абсолютно добрі наміри, ми зіткнулися з несподіваною перешкодою — небажанням батьків відпускати своїх дітей за межі Луганської області. Проросійські й сепаратистські ЗМІ залякували, що на Заході бандерівці розберуть підлітків на органи та продадуть за кордон. Інформаційна агресія, яка триває дотепер, зробила свою справу. Доводилося спілкуватися з усіма: батьками, директорами шкіл, учителями. Ми переконували, що «ЛНРівське" телебачення поширює абсолютну брехню, що діти будуть під наглядом та в цілковитій безпеці. Пригадую, як у селі Кримське (нині Новоайдарського району), що розташоване за якусь сотню метрів від лінії розмежування, також виникла ця проблема. Батьки не погоджувались, навіть попри те, що з їхніми дітьми як гарант їхала й директор школи, авторитетна в селі жінка. Мені особисто довелось дуже довго розмовляти з однією селянкою. Запитав, чому в неї таке ставлення до Західної України та де вона бувала взагалі. З'ясувалося, що за межі Луганської області вона не виїжджала. Згодом ми провели соцопитування й виявили, що кількість жителів Луганщини, які не перетинали її меж, становить близько 75 відсотків! Зрештою тамтешніх дітей відпустили. Ми вивозили їх на броньованих КрАЗах, пофарбованих у білий колір, із червоними хрестами. Уже на виїзді із села почули вибухи. Почався черговий мінометний обстріл. Увагу бойовиків привернули КрАЗи та чималий військовий супровід. А те, що на автомобілях червоні хрести, терористи традиційно не помітили…

— Як відновлюється Луганщина?

— Відремонтовано близько 1700 об'єктів житлового фонду, 10 магістральних мереж, відновлено 13 медичних закладів, 46 закладів освіти, а також чимало об'єктів дорожньо-транспортної інфраструктури й промисловості, закладів культури та спорту. На це витрачено 236 млн грн із держбюджету, 83,7 млн міжнародної гуманітарної допомоги та 27,9 млн з обласного бюджету. У цій роботі я маю відзначити велику роль наших військовослужбовців, які активно допомагали в Станиці Луганській, Щасті, Попасній, Кримському, Новозванівці, Троїцькому та багатьох інших населених пунктах. Українські солдати ремонтували школи, дитячі садки, надавали гуманітарну допомогу найнужденнішим. Найбільш вдячні нашим захисникам за розмінування території вздовж ліній електро- та газопостачання, водогонів, які було пошкоджено внаслідок ворожих обстрілів. Військові інженери працювали з ризиком для життя, прочищаючи дорогу цивільним ремонтним бригадам. Цей внесок тим більше актуальний, бо, як я вже частково зазначав, Луганщина розташована на енергетичному острові.

Заступник керівника Луганської обласної військово-цивільної адміністрації з питань безпеки та правопорядку Юрій Клименко

«НА ЛУГАНЩИНІ ВСТАНОВЛЯТЬ ПОТУЖНУ ТЕЛЕВЕЖУ, ЯКА ДАСТЬ ЗМОГУ ТРАНСЛЮВАТИ УКРАЇНСЬКЕ ТЕЛЕБАЧЕННЯ АЖ ДО КОРДОНУ З РФ»

— Одна з головних причин розпалювання ворожнечі на Донбасі — інформаційні маніпуляції, російська пропаганда, яка, не гребуючи жодними сумнівними засобами, бореться за людську свідомість. Що вже зроблено в області для утвердження українського національного інформаційного простору?

— Так, інформаційна агресія з боку Російської Федерації дуже інтенсивна, особливо в прифронтовій зоні. Населення отримує неправдиву інформацію й не має змоги долучатися до українського контенту, адже телевежа та основні передавачі захоплено, і їх використовують в інтересах агресора.

Однак ми не сидимо склавши руки. Нині на території Луганщини налагоджено трансляцію «Громадського радіо», львівського радіо «Галичина», обласного радіо «Пульс». Наново сформовано та функціонує обласне телебачення ЛОТ. Нещодавно вийшов друком перший випуск газети «Луганщина.ua». Однак найбільший прорив заплановано на червень цього року. На території Новоайдарського району за рахунок міжнародного партнера заплановано встановлення потужної телевежі. Нині ми активно працюємо над цим проектом. Згідно з технічним завданням, трансляція українських телеканалів стане реальною не тільки в прифронтовій зоні, а й на всій окупованій території аж до українсько-російського кордону.

— Чи змінилося ставлення краян до українських військовослужбовців за час АТО? Чи багато жителів Луганщини служать у Збройних Силах України?

— У нас люди навчились поважати й любити людей у військовій формі, адже саме луганці відчули, що це таке, коли є військові професіонали, які прагнуть захистити їх, запровадити законність і правопорядок. Ставлення змінилося докорінно. Згадаймо, ще якихось три роки тому місцеве населення, підбурюване російськими провокаторами, блокувало автотраси й залізницю, аби завадити діям українських військових частин. Нині на Луганщині діє волонтерський рух, який підтримує захисників України на передовій, його представники відвідують поранених у лікарнях і госпіталях.

Свого часу активно експлуатували інформаційний тренд про те, що молодь Луганщини не поспішає на службу в Збройних Силах України. Хто це сказав? Факти засвідчують абсолютно протилежне. Наші хлопці відгукнулися і на мобілізацію, і на заклик іти на військову службу за контрактом. За даними обласного військкомату, станом на 22 грудня 2016 року в Збройних Силах України та інших військових формуваннях служить 540 військовослужбовців строкової служби й 3620 військовослужбовців за контрактом — уродженців Луганщини. А за весь період АТО з області було мобілізовано 6920 жителів.

— Коли стався теракт у Сватовому, ви керували цивільною складовою штабу з ліквідації його наслідків. Тоді військові та цивільні показали чітку й професійну співпрацю. Яка доля арсеналу нині?

— Унаслідок потужного вибуху на арсеналі загинуло троє військовослужбовців і цивільна жінка, зазнали руйнувань багато житлових будинків, магазинів та інших об'єктів. Штаб створили через півтори години після того, як сталася надзвичайна подія. Передусім ми взялися за евакуацію інтернату для дітей із вадами та будинку людей похилого віку. Вивозили їх у Старобільський і Троїцький райони. Було опрацьовано схему відповідальності щодо обстеження території: радіус 600 м від епіцентру, де вибухонебезпечних предметів було найбільше, закріпили за військовими інженерами, а 3 км навкруги — за підрозділами ДСНС. Спільними зусиллями біду подолали. Нині у Сватовому немає складу боєприпасів: його перенесено в безпечніше місце.

«ТУТ ЛЮДИ РАДІЮТЬ НАВІТЬ ХОЛОДИЛЬНИКУ ЯКИЙ ПРАЦЮЄ»

— Хоча відбувається АТО, рідні по різні боки Сіверського Дінця прагнуть спілкуватися. У цьому важливе значення відіграють контрольні пункти в'їзду-виїзду (КПВВ). Скільки їх функціонує на Луганщині? Які складнощі виникають у їхній роботі та які перспективи збільшення кількості КПВВ?

— 27 жовтня 2015 року відкрито КПВВ біля зруйнованого мосту в Станиці Луганській, який можна долати тільки пішки. Його розраховано на 2,5 тис. осіб за робочу зміну, однак сьогодні ним, як єдиним на Луганщині, користується значно більше людей, що, безумовно, створює черги та незручності. Зусиллями нашої адміністрації тут на «нулі» облаштовано палатку обігріву для родин із дітьми та людей похилого віку. Їх пригощають гарячим чаєм та печивом. Водночас ми зверталися з проханням щодо організації нових КПВВ до РНБОУ, депутатського корпусу, Міністерства з питань окупованих територій. У січні 2016 року постійний представник ОБСЄ в Києві заявив про те, що існує домовленість про відкриття КПВВ у Золотому. Луганська обладміністрація виконала взяті на себе зобов'язання та побудувала там сучасний пункт пропуску, який відповідає всім міжнародним стандартам. Але, хоч як прикро, досі його не введено в експлуатацію через блокування терористами. І це в той час, як Луганщині конче необхідний хоча б один автомобільний КПВВ. Більшість тих, хто перетинає лінію розмежування, — це люди похилого віку, що йдуть по пенсії та продукти харчування. На жаль, звернення до ОБСЄ, Міжнародного комітету Червоного Хреста та ООН поки що результатів у цьому питанні не дали. А ще ми наполягаємо на відкритті додаткових КПВВ в Трьохізбенці та Новотошківці. В останньому населеному пункті ще й планували логістичний центр, де жителі окупованих територій могли б купувати українські товари без оформлення перепусток.

— А із чим вступила в 2017 рік Луганщина?

— Наші люди невибагливі. Уміють радіти, здавалось би, звичайним речам, які в інших частинах України сприймають як норму й зазвичай не помічають. Ось відновили в черговому селі електропостачання. І діти, і дорослі бігають із двору в двір, умикають холодильник, радіо, світильники. Усе працює! Тішаться. Пригадую, як ми відкрили залізничну колію зі Станиці Луганської до Троїцького району. Ділянка приблизно у 200 км — невелика, однак жителі раділи їй неймовірно. У маршрутці, аби подолати цю відстань, треба заплатити 150 грн, а дизель-потягом — усього 20. Для дітей і людей похилого віку взагалі безкоштовно. Дрібниця, скажете, але ж дрібниці й становлять наше життя…

Бесіду вів Руслан ТКАЧУК

ЩО ГАЛЬМУЄ ВИКОНАННЯ ДЕРЖЗАМОВЛЕННЯ?

ПОВІТРЯНІ СИЛИ ТОРІК НЕДООТРИМАЛИ МАЙЖЕ 1 МЛРД ГРН НА РЕМОНТ І МОДЕРНІЗАЦІЮ ОВТ

На Запорізькому ДАРЗ «МіГРемонт» повертають у стрій винищувачі Су-27

Державний бюджетний ресурс на відновлення справності, модернізацію, закупівлю авіаційної техніки для Повітряних Сил Збройних Сил України у 2016 році

	Заплановані кошти в бюджеті 2016 р. (на початку року)	*Отримані кошти з бюджету 2016 р. (наприкінці року)*
На утримання та експлуатацію АТ	1074,2 млн грн	533,0 млн грн
На модернізацію АТ	1094,8 млн грн	675,6 млн грн
Разом	2169 млн грн	1208,6 млн грн

Уперше за часи незалежності для потреб вартових неба в державному бюджеті на 2016-й було передбачено рекордну суму: майже 3,5 млрд грн, із них близько 2,2 млрд — це кошти на відновлення й підтримання справності авіаційної техніки.

Весною 2016-го укладено угоду з Львівським державним авіаремонтним заводом стосовно ремонту шести винищувачів МіГ-29 на загальну суму 230 млн грн. І вже до кінця року літаки зайняли своє місце на аеродромах. Серед них — два модернізовані винищувачі до рівня МіГ-29МУ1.

Після ремонту на Запорізькому ДАРЗ «МіГРемонт» повернулися в стрій три винищувачі Су-27, а напередодні новорічних свят до них приєдналася й відремонтована «спарка» Су-27УБ.

Фахівці цього заводу передали торік військовим авіаторам два модернізовані штурмовики Су-25М1. Особливістю цих бойових літаків, з-поміж іншого, є наявність найсучаснішого українського обладнання, яке суттєво поліпшує захист літальних апаратів від ракет і підвищує їхні можливості під час виконання бойових завдань.

Відзначилися й одеські авіаремонтники, які передали в одну з бригад тактичної авіації модернізований навчально-тренувальний літак Л-39М, обладнаний тренажерним комплексом БТК-39, а в іншу бригаду — два модернізовані літаки Л-39М1.

Іще 2014 року волонтери почали збирати кошти на відновлення транспортника Ан-26 «Везунчик» на київському 410-му авіаремонтному заводі. Після цієї акції було порушено питання про необхідність імпортозаміщення. Передусім треба було замінити ті агрегати, які виробляють у Росії.

Перша ластівка — Ан-26, який Указом Президента назвали на честь Дмитра Майбороди. Це перший літак, відремонтований на 410-му заводі без російських запчастин та агрегатів. Напередодні новорічних свят військові авіатори отримали ще два відремонтовані літаки цього типу, на яких немає запчастин російського виробництва.

Однак виконати план технічного підсилення ПС ЗСУ 2016 року вдалося менше ніж наполовину. Наприкінці 2016-го в Міноборони повідомили, що через відсутність закону про спецконфіскацію Збройні Сили недоотримали 3,6 млрд грн. Із них 2,2 млрд — це гроші, які було спрямовано на закупівлю та модернізацію озброєння й техніки. Власне, через те й не було виконано заплановане державне оборонне замовлення.

Ще під час голосування за головний фінансовий документ держави 2016 року у Верховній Раді деякі народні депутати зауважували, що надто велику частину грошей на поліпшення техніки військової авіації заплановано отримати в спецфонді коштами спецконфіскату та що такі плани не буде виконано. Так і сталося.

— Ми не отримали значну частину запланованих коштів, — розповідає головний інженер авіації Повітряних Сил ЗС України генерал-майор Петро Скоренький. — Однак від української промисловості багато з необхідного Повітряні Сили таки одержали. Зокрема, у бригади тактичної авіації надійшло з авіаремонтних заводів «Укроборонпрому» 22 літальних апарати (вісім із них модернізовані), а також 27 відремонтованих і два модернізовані авіаційні двигуни.

Уперше після освоєння ремонту в цехах, «Мотор Січ» передала в частини чотири головні редуктори для вертольотів типу Мі. До російської агресії їх ремонтували тільки на Луганському АРЗ.

Значна частина військового спорядження для авіації, окрім відновлених і модернізованих літаків та вертольотів, залишається поза кадром, хоча це складова потенціалу військової авіації. Російська агресія стала значним поштовхом для розвитку нашої військової промисловості й науки. І хоча коштів для докорінного поліпшення стану військової авіації сьогодні не вистачає, українське військо витримало удар і почало розвиватися.

Віктор ГЕДЗ

«ПІВНІЧНИЙ СОКІЛ-2017»: ОСТАННІ ПРИГОТУВАННЯ

З початком 2017 року в транспортній авіаційній бригаді, що в Мелітополі, розпочалась практична фаза підготовчих заходів до спільної українсько-данської операції «Північний сокіл-2017».

— Для багатьох українських військових, які невдовзі вирушать у Гренландію, це буде перше випробування Арктикою. — розповідає заступник начальника авіації Командування Повітряних Сил ЗС України полковник Олександр Кулібаба, — Тому нинішня підготовка — досить відповідальний момент, від якого залежатиме не тільки успішне виконання поставленого завдання, а й міжнародний авторитет нашої держави. Якщо говорити конкретніше, то нині повним ходом триває підготовка літака, продовження його ресурсних показників, закуповують необхідні витратні матеріали, запасні деталі та блоки — формують так звану технічну аптечку, яку візьмемо із собою в Гренландію.

До автоматизму відшліфовують дії особового складу — основного й резервного екіпажів, технічного персоналу. Наприклад, за словами полковника Олександра Кулібаби, на сьогодні екіпажі Іл-76М у рамках програми підготовки налітали понад 30 годин. Головну увагу приділяють тренуванню зльоту й посадки з/на коротку смугу, адже довжина летовища на станції Норд — лише 1800 м. Із цією метою на злітно-посадкову смугу базового аеродрому нанесено спеціальне маркування — межі, у які повинні «вписатися» льотчики. Якщо пілот не впорається з таким завданням у Гренландії, то це може мати непередбачувані наслідки.

До речі, кошти на підготовку українських військовослужбовців у розмірі $150 тисяч надала данська сторона.

Починаючи з 2009 року українські авіатори перевезли понад 4 млн тонн пального, різноманітного обладнання та вантажів в інтересах уряду Королівства Данії, отримавши при цьому величезний досвід (більше ніж 800 годин) польотів у складних умовах Арктики.

Фахівці готують до вильоту транспортник Іл-76М

Завершиться підготовка наприкінці наступного місяця. Після цього готовність українських авіаторів до виконання завдання проінспектують представники Королівських повітряних сил Данії, візит яких заплановано на 24 лютого.

Треба додати, що за час операції, яка триватиме з 9 березня до 12 квітня, заплановано перевезти українським військовим транспортником Іл-76М майже 700 тис. літрів пального та різних вантажів. Загалом у цій операції будуть задіяні 22 українських військовослужбовці.

Андрій ЯЦИК

Модернізований вертоліт Мі-2 під час державних випробувань

МОДЕРНІЗОВАНИЙ Мі-2 ПІДНІМАЄТЬСЯ НА ВИСОТУ ДО 5 КМ

НАПРИКІНЦІ 2016-го НА ОЗБРОЄННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО ВІЙСЬКА ПРИЙНЯЛИ МОДЕРНІЗОВАНИЙ ВЕРТОЛІТ Мі-2. ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДЕРЖАВНИХ ВИПРОБУВАНЬ ЙОМУ ПРИСВОЄНО ІНДЕКС Ми-2МСБ. ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ ЦЬОГО ПРОЕКТУ ТРИВАЛА П'ЯТЬ РОКІВ

2011-го в межах державного оборонного замовлення розпочали дослідно-конструкторську роботу, яка дістала кодову назву «Корольок». Головним виконавцем став флагман вітчизняного вертольото- й двигунобудування — запорізьке АТ «Мотор Січ». Модернізований Мі-2 здатний перевозити вантажі та особовий склад, у тому числі зі зброєю. Вертоліт використовуватимуть і для того, щоб курсанти опановували техніку пілотування в простих та складних метеоумовах удень і вночі, а також вчилися елементів бойового застосування.

Як повідомили «Народній армії» в Департаменті військово-технічної політики, розвитку озброєння та військової техніки Міноборони України, типова конструкція вертольота Мі-2 зазнала суттєвих змін. До того ж модернізацію виконували одночасно з капітально-відновлювальними роботами, забезпечуючи таким чином запас календарного терміну служби, а також ресурсу як вертольота, так і його агрегатів. Зокрема, на модернізований вертоліт встановили доопрацьовану систему керування, значно потужніший двигун нового покоління, станцію супутникової навігації, бортовий пристрій реєстрації польотних даних, аварійний радіомаяк, сигналізатор обмерзання. Запровадження цих і багатьох інших технічних новацій суттєво поліпшило основні тактико-технічні та експлуатаційні характеристики цього вертольота. Наприклад, витрата палива з розрахунку на одну годину польоту зменшилася на 30%, максимальна висота польоту збільшилася із 4000 до 5000 м.

Завдяки встановленому на модернізованому Мі-2 двигуну вітчизняного виробництва АИ-450В (замість старого ГТД-350) злітна потужність збільшилася із 400 до 430 к. с. До того ж новий двигун дозволяє вертольоту швидко відриватися від землі за максимальної завантаженості.

Окрім того, наявність об'єктивної системи контролю дозволяє фіксувати параметри роботи агрегатів і систем вертольота під час польоту в режимі реального часу. Таким чином фахівці інженерно-авіаційної служби, вивчивши отриману інформацію, можуть оперативно усунути виявлені вади.

НА МОДЕРНІЗОВАНИЙ Мі-2 ВСТАНОВИЛИ НОВИЙ ПОТУЖНИЙ ВІТЧИЗНЯНИЙ ДВИГУН. ВИСОТА ПОЛЬОТУ ЗБІЛЬШИЛАСЯ ДО 5 КМ, А ВИТРАТА ПАЛИВА ЗМЕНШИЛАСЯ НА 30%

Нова система супутникової GPS-навігації дає змогу прокласти найоптимальніший маршрут до кінцевого пункту призначення. Раніше ж, за відсутності такої системи на вертольоті Мі-2, визначати курс доводилося за картою, що забирало значно більше часу. А завдяки встановленому радіомаяку модернізований вертоліт можна швидко відшукати, якщо раптом йому доведеться здійснити вимушену посадку в разі виникнення аварійної ситуації.

Окрім Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, певна кількість модернізованих Мі-2 надійде до підрозділів армійської авіації, оскільки там потребують вертольотів саме такого типу. Наприклад, коли треба перемістити повітрям одного-двох вузькопрофільних спеціалістів, невеликий вантаж або здійснити розвідку погоди. Для цих завдань економічно вигідніше використовувати саме модернізований Мі-2, бо він витрачає в рази менше палива, аніж, скажімо, Мі-8.

Завдяки зміні форми капотів вертоліт отримав оновлений, більш динамічний зовнішній вигляд. До речі, капоти виготовляють із сучасних композиційних матеріалів, що дозволило дещо знизити масу конструкції.

Під час проведення модернізації Мі-2 через встановлення двигуна нового типу довелося змінити не лише конфігурацію капотів, а й внести зміни в конструкцію силового набору, а також паливної, протипожежної та масляної систем і системи охолодження двигунів. Проте це тільки перший варіант модернізації Мі-2. У перспективі на вертоліт передбачають установити прилади нічного бачення, комплект керованого ракетного й стрілецько-гарматного озброєння, сучасні екранно-вихлопні пристрої та систему оповіщення про лазерне випромінювання.

Модернізований Мі-2 має значні транспортні можливості. Так, його салон розрахований на перевезення 8 осіб (не враховуючи льотчика), що значно перевищує можливості дорожчих аналогів закордонного виробництва. В подальшому область застосування модернізованого вертольота може бути розширено за рахунок появи рятувальної модифікації для екстреної евакуації хворих та постраждалих унаслідок автомобільних катастроф та інших надзвичайних ситуацій. Рятувальна модифікація може бути оснащена пошуковим прожектором, вантажною лебідкою для можливості екстреного підняття 2 осіб та іншим необхідним обладнанням.

Модернізований вертоліт Ми-2МСБ також перейняв одну з суттєвих переваг вертольота Мі-2 — можливість безангарного зберігання, яка відсутня для більшості закордонних зразків.

ОСНОВНІ ТАКТИКО-ТЕХНІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ВЕРТОЛЬОТА Ми-2МСБ

№ з/п	Назва характеристики	Значення
1.	Максимальна злітна маса, кг	3700
2.	Кількість і тип двигуна	2хТВаД АИ-450В
3.	Потужність двигуна (злітний режим), к. с.	430
4.	Максимальна висота польоту, м	5000
5.	Максимальна кількість осіб, яких перевозять	8 (загальною масою до 800 кг)
6.	Максимальна приладова швидкість горизонтального польоту над землею	220
7.	Перегінна дальність польоту, км	900

ДОВІДКА «НА»

Вертоліт Мі-2 (кодове ім'я НАТО — Hoplite) — радянський багатоцільовий гелікоптер, створений у ДКБ ім. Міля на початку 1960-х років. Його широко застосовують для виконання різноманітних військових і цивільних завдань. Він має суцільнометалеву конструкцію. Силову установку розміщено у великій надбудові над фюзеляжем вертольота. Спереду триступінчатого головного редуктора розташовано два двигуни ГТД-350, а зверху — вентилятор, який охолоджує мастилорадіатор і головний редуктор.

З УНІВЕРСАЛЬНОЮ СИСТЕМОЮ ДОПОВНЕНОЇ РЕАЛЬНОСТІ ВЕРТОЛІТ І В НЕГОДУ УСПІШНО ПРИЗЕМЛИТЬСЯ

Європейська компанія Sferion розробила універсальну систему доповненої реальності, яку можна буде встановлювати на вертольоти будь-якого типу. Для випробування таку систему встановили на багатоцільовий вертоліт Мі-2, який належить Університету Айови. Згодом перевірку здійснять на багатоцільовому вертольоті ЕС635.

Зліт або посадка сучасних вертольотів в умовах поганої видимості (туман, снігопад або велика кількість пилу в повітрі) завжди пов'язані з небезпекою. Адже наявні прилади далеко не завжди можуть попередити льотчика про будь-які об'єкти в зоні посадки. Якраз тут і може стати в пригоді універсальна система доповненої реальності. У базовому варіанті вона включає в себе шолом із нашоломним дисплеєм, лідар SferiSense 500 (технологія виявлення й визначення дальності до об'єктів за допомогою світла) і модуль обробки даних. За допомогою лідара система здатна формувати тривимірну картинку навколишнього простору з різними об'єктами, включно зі стовпами й лініями електропередач, повідомляє aviationweek.com.

Дальність огляду лідара становить 1200 м. Уся інформація, передана з цього пристрою до модуля обробки, порівнюється із заздалегідь завантаженими в пам'ять тривимірними картами місцевості. На нашоломний дисплей у польоті виводяться польотні дані, включно зі швидкістю, висотою й режимом польоту та тривимірними об'єктами — лініями ландшафту чи обрисами об'єктів.

До того ж за 600 м до точки наміченої посадки система в нашоломному дисплеї підсвічує місце для приземлення й виводить зображення кількох стовпців, які позначають висоту польоту вертольота. Окрім того, на дисплеї відображаються дві окружності, одна з яких позначає місце посадки, а інша — зону, над якою проходять лопаті носійного гвинта машини.

В умовах нормальної видимості система Sferion дає змогу значно спростити керування вертольотом, політ за маршрутом (маршрутні точки відображаються на нашоломному дисплеї) і посадку. В умовах поганої видимості огляд системи істотно знижується, оскільки лазер не здатний проникати на велику відстань крізь пил або великий сніг. Для посадки в тумані систему може бути додатково оснащено радаром.

Матеріали сторінки підготував Сергій ВОРОНКОВ

Військові аеродроми постійно перебувають в бойовій готовності

АВІАЦІЙНІЙ ДЕРЖАВІ ПОТРІБНІ АЕРОДРОМИ

МИНУЛОГО РОКУ ЗДІЙСНЕНО ПОТОЧНИЙ РЕМОНТ ДЕВ'ЯТИ АЕРОДРОМІВ, ВІДНОВЛЕНО ТРИ ҐРУНТОВІ ЗЛІТНО-ПОСАДКОВІ СМУГИ, ПОБУДОВАНО ДВА ПОЛЬОВІ ЛЕТОВИЩА

«Про що ви вели мову з Президентом під час польоту?» — «А про що вести мову в кабіні винищувача з першою особою, про льотну романтику? Ні. Я дав йому трохи покерувати «сушкою», а тим часом розповів про те, що болить: про ганебний стан військової авіації, мотивацію пілотів, занедбані військові містечка і... покинуті аеродроми».

Це слова видатного льотчика, повного кавалера ордена Богдана Хмельницького генерал-лейтенанта Василя Нікіфорова, на жаль, нині покійного. Минуло вісім років після тієї розмови з Віктором Ющенком, як Василь Семенович у статусі заступника Командувача Повітряних Сил уже виконував бойові завдання на Донбасі. На жаль, після того демонстраційного польоту справи військових так і не пішли вгору...

Україна декларує себе авіаційною державою, будує літаки, бере участь в авіашоу, а от на порядок у власній хаті завжди в неї бракує грошей. Ідеться про те, що існування та ефективне використання авіації неможливе без розвинутої мережі аеродромів. Будь-яке летовище — надзвичайно велика, складна в експлуатації структура, яка вимагає коштів.

1992 року Україна мала у своєму розпорядженні 110 військових аеродромів по всій території держави. 67 із них були з бетонним покриттям. Куди це все поділося? Адже нині маємо в рази менше бетонок. На це складне питання спробував відповісти начальник інженерно-аеродромного управління логістики командування Повітряних Сил ЗС України полковник Павло Яворський.

— Збройні Сили не могли утримувати таку кількість аеродромів. Це дуже дорого, а коштів не надавали взагалі, хіба що якісь крихти. Було ухвалено рішення передавати об'єкти, які не використовують ВПС, місцевим громадам. А далі...

А далі військові аеродроми просто перетворилися на територію. Плити розтягли на будматеріал, а дехто самовільно зайнявся на цих землях сільським господарством.

Казати про те, що нам потрібно відновлювати втрачене, треба з великим оптимізмом, адже надані торік двадцять мільйонів гривень на розвиток аеродромної інфраструктури — це мізерія.

За розрахунками полковника Павла Яворського, на капітальний ремонт одного летовища потрібно близько 800 млн грн. Тому маємо те, що маємо, від держави і — дещо зароблене від «власного бізнесу». Ідеться про аеродроми спільного використання — військового та цивільного. За оренду й експлуатацію військового майна (смуга, КДП) військові отримують від приватних авіакомпаній певні кошти. Але це досить незначний відсоток від потреби на утримання, а про серйозний ремонт тут узагалі не йдеться.

1992 РОКУ УКРАЇНА МАЛА У СВОЄМУ РОЗПОРЯДЖЕННІ 110 ВІЙСЬКОВИХ АЕРОДРОМІВ, 67 ІЗ НИХ — ІЗ БЕТОННИМ ПОКРИТТЯМ

Аеродромів спільного використання в нас близько 20. Серед них — у Львові, Одесі, Вінниці, Борисполі, відбуваються перемовини про Дніпровський аеропорт, який є суто цивільним. Це не ноу-хау від України, це світова практика. Так дешевше. Згадуючи про ті втрачені бетонки після розпаду СРСР, мимоволі спадає на думку: який же шанс мали українці — подорожувати своєю прекрасною країною, розглядаючи її з висоти пташиного польоту...

Виходячи з такого стану справ, керівництво держави ухвалило рішення про облаштування визначених ділянок автошляхів для використання військовою авіацією. І це теж світова практика. Адже базові військові аеродроми є чи не першою ціллю ворога. Такі ділянки в Україні є. Де саме та скільки — то не для преси. Заплановано збільшити їхню кількість у рази, і завдання Міністерству інфраструктури уже поставило РНБО. Наприклад, саме українські автодорівці мають перетворити ці ділянки на «портативні аеродроми». І це не просто покласти якісний асфальт, за що водії будуть безмежно вдячні. Аеродромна ділянка дороги має відповідати параметрам справжньої злітно-посадкової смуги. Вона повинна бути рівною, без рослинності, дерев, дорожніх знаків, рекламних щитів, ліній електропередач. Має бути облаштовано мобільний командно-диспетчерський пункт, усі необхідні засоби зв'язку та РЛС. Літак, який сів на трасу, повинен звільнити місце для наступного борта, зарулити на тимчасову стоянку, де його обслуговуватимуть, заправлять, додадуть озброєння, і вирулити для подальшого виконання завдань. Приблизно такий у світі алгоритм дій у подібній ситуації.

Крім того, місцеві органи влади мають протягом короткого часу сповістити населення про обмеження руху в цьому районі, поліція, ВСП — заблокувати рух і спрямувати автотранспорт об'їзними шляхами.

— У нас грандіозні плани, реалізація яких, певна річ, залежатиме від фінансування. Маємо виконати цю роботу, особливо в східних регіонах країни. На цьому напрямку є гостра потреба через анексію Криму та окупацію частини Донбасу, — розповідає полковник Яворський. — Скажімо, вивчали можливість відновлення одного з великих аеродромів на тому напрямку з перспективою розмістити там авіаційну комендатуру. Підрахували, що ремонт найнеобхіднішого покриття — злітно-посадкова смуга, хоча б одна «руліжка», стоянка — обійдеться в 350–400 тис. грн. До цього треба ще додати проведення енергозабезпечення, тепла, приведення в належний стан усіх будівель забезпечення, складських приміщень. А якщо там створити авіаційну комендатуру, то слід розмістити особовий склад щонайменше зі 100 осіб.

За словами полковника Павла Яворського, сили та засоби для здійснення всіх планів в управлінні логістики Повітряних Сил є. Є й спеціалізовані навчальні заклади, які за короткий час підготують необхідну кількість професійних аеродромників. 2016 року два інженерні батальйони здійснили поточний ремонт дев'яти аеродромів, відновили три грунтові злітно-посадкові смуги, побудували два польові летовища. Тож робота, хоч і повільно, та все ж здійснюється. Буде більше коштів — з'явиться більше функціональних аеродромів, які в мирному майбутньому можна буде використовувати спільно із цивільними авіакомпаніями.

Юрій ІГНАТ

ЗРВ НАРОЩУЮТЬ М’ЯЗИ

ЦЬОГО РОКУ ЗАПЛАНОВАНО БЛИЗЬКО 50 ТАКТИЧНИХ НАВЧАНЬ ІЗ КОМАНДНИМИ ПУНКТАМИ БРИГАД (ПОЛКІВ) ТА ОСНОВНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ ЗЕНІТНИХ РАКЕТНИХ ВІЙСЬК, БЛИЗЬКО 25 ТАКТИЧНИХ НАВЧАНЬ ІЗ ЗЕНІТНИМИ РАКЕТНИМИ БАТАРЕЯМИ ПОЛКІВ, ОЗБРОЄНИХ ЗРК «БУК-М1», І МАЙЖЕ 35 ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНИХ НАВЧАНЬ ІЗ ПІДРОЗДІЛАМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Наприкінці минулого року на полігоні в Херсонській області вперше здійснено 16 пусків зенітних керованих ракет. Усі цілі вражено

На початку минулого року секретар РНБО Олександр Турчинов неодноразово заявляв, що 2016 року одним із пріоритетів Ради національної безпеки та оборони стане відновлення українських сил протиповітряної оборони. Адже, за його словами протягом тривалого часу відбувалося системне знищення Збройних Сил України, і найбільших утрат зазнали саме сили протиповітряної оборони: зенітно-ракетні комплекси мали дуже великий попит за кордоном, тому їх знімали з бойового чергування й продавали.

І справді торік зенітним ракетним військам керівництво держави та Збройних Сил України приділило чимало уваги. Зокрема, було відновлено й передано у війська три комплекси С-300. На них наші інженери встановили деякі новинки й доопрацювання з використанням нової елементної бази вітчизняного виробництва. Також потрібно сказати, що 2016 року зенітні ракетні війська повернули в практику виконання мобільних дій підрозділами стаціонарних ЗРК С-300. Протягом року здійснено більше як 10 таких маневрів. Загалом відбулося понад 100 тактичних навчань і 1300 імітованих пусків ракет по цілях.

Наймасштабніші з них відбулися в грудні минулого року в Херсонській області. Тоді, зокрема, було здійснено контрольно-льотні випробування зенітних керованих ракет комплексу С-300 із залученням значної кількості особового складу та військової техніки всіх родів військ Повітряних Сил. Бойові обслуги підрозділів зенітних ракетних військ відпрацювали практичні завдання з бойовими та імітованими пусками зенітних керованих ракет по повітряних цілях — безпілотних літальних апаратах типу ВР-3 «Рейс», які імітували політ крилатої ракети. Загалом успішно здійснено 16 пусків зенітних керованих ракет. Усі цілі вражено. Навчальні завдання виконано в повному обсязі.

До речі, пуски відбувалися з відновленої та модернізованої на вітчизняних підприємствах оборонного комплексу техніки та озброєння. І одразу після контрольних льотних випробувань ЗРК С-300 стали на бойове чергування в системі протиповітряної оборони держави.

Як зазначив начальник Генерального штабу — Головнокомандувач Збройних Сил України генерал армії України Віктор Муженко, Збройні Сили зробили потужний крок у підвищенні своєї боєздатності та набутті спроможностей із захисту своєї держави.

До речі, ці навчання викликали бурхливу реакцію з боку Російської Федерації, яка заявила, що Україна готується завдати удару по їхній території та що вони збиватимуть наші ракети. Однак стрільби відбувалися тільки в повітряному просторі України, над відкритим морем, із суворим дотриманням усіх норм міжнародного права.

Треба сказати, що цим навчанням передувало створення тимчасового майданчика для бойових стрільб із ЗРК С-300 та «Бук-М1». Адже через окупацію Криму в нас такої можливості не було. Тому відповідно до указу Президента України було здійснено велику роботу для створення в Одеській та Херсонській областях державного полігона з випробувань реактивних артилерійських комплексів, зенітно-ракетного озброєння, авіаційних засобів ураження.

Тож, маючи полігон для практичних стрільб основним штатним озброєнням, зенітні ракетні війська і 2017-го продовжать нарощувати свою бойову спроможність. За словами командувача Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-полковника Сергія Дроздова, для забезпечення злагодження зенітних ракетних підрозділів нинішнього року заплановано близько 50 тактичних навчань із командними пунктами бригад (полків) та основними підрозділами (окремі зенітні ракетні дивізіони й зенітні ракетні дивізіони), близько 25 тактичних навчань із зенітними ракетними батареями полків, озброєних ЗРК «Бук-М1», і майже 35 тактико-спеціальних навчань із підрозділами забезпечення.

2016 РОКУ ЗЕНІТНІ РАКЕТНІ ВІЙСЬКА ПОВЕРНУЛИ В ПРАКТИКУ ВИКОНАННЯ МОБІЛЬНИХ ДІЙ ПІДРОЗДІЛАМИ СТАЦІОНАРНИХ ЗРК С-300

Крім того, відбудеться тактичне навчання з бойовою стрільбою визначених підрозділів, озброєних ЗРК С-300, на полігоні «Шабла» Республіки Болгарія під час багатонаціонального навчання «Сейбер Гардіан-2017». Сторони вже обговорили сценарій, який планують відпрацювати. Найближчим часом буде визначено потенційний склад сил і засобів учасників, питання матеріально-технічного забезпечення, пов’язані з плануванням тактичних навчань.

Також цього року відбудеться тактичне навчання з бойовою стрільбою підрозділів, озброєних ЗРК «Бук-М1», під час контрольних льотних випробувань зенітно-керованих ракет на полігоні «Ягорлик» у Херсонській області.

2017 року заплановано відремонтувати партію зенітних ракетних комплексів та автоматизованих систем управління.

Роман ВУС

ЗЕНІТНО-РАКЕТНИЙ КОМПЛЕКС С-300 ПС

ЗЕНІТНО-РАКЕТНИЙ КОМПЛЕКС «БУК»

За час війни селище Піски перетворилося на пустку

Настінний «живопис» дещо відкриває історію оборони Пісків

ПІСКИ: БЕЗЛЮДНІ, АЛЕ «ГАРЯЧІ»

Два роки тому інформація про Піски практично не сходила зі сторінок бойових зведень, і цей населений пункт був чи не найгарячішою точкою в протистоянні російсько-окупаційним військам. Нині сутички в Пісках уже не настільки інтенсивні. Однак ці позиції залишаються стабільно напруженою ділянкою оборони в районі АТО. Тут лінію взводних опорних пунктів продовжують обороняти підрозділи високомобільних десантних військ Збройних Сил України

— Стріляють майже щодня, — каже командир батальйону десантників із позивним «Формоза». — Учора, наприклад, по нас стріляли з великокаліберного кулемета, СПГ гатив кілька разів.

Не встиг комбат завершити фразу, як зовсім поруч пролунала автоматна черга, а за мить прилетів ВОГ. Іще кілька секунд — і ліг другий, але вже значно ближче. Комбат просить зайти в укриття, бо наступна граната може прилетіти вже на позицію. Чекаємо. Хвилина… Друга… Третя… Тиша…

90 ВІДСОТКІВ НИНІШНІХ ДЕСАНТНИКІВ, ЯКІ ТРИМАЮТЬ ОБОРОНУ НА ВОПАХ У ПІСКАХ, МАЮТЬ ЩОНАЙМЕНШЕ ДВОРІЧНИЙ ДОСВІД УЧАСТІ В БОЙОВИХ ДІЯХ

— Ось бачите, яке перемир'я, — продовжує комбат. — Найімовірніше, постріли навмання. Намагаються спровокувати на відповідь. Сьогодні російські окупанти поводяться занадто скромно, бо зазвичай тут літають 82 міліметри. Буває, і танчик стріляє.

На такі провокації наші хлопці намагаються не реагувати без потреби. «Формоза» каже, що 90 відсотків нинішніх десантників, які тримають оборону на ВОПах у Пісках, мають щонайменше дворічний досвід участі в бойових діях. Тож витримки в них вистачає. Війна швидко навчила їх правильно оцінювати ситуацію й діяти без зайвої метушні.

— Мої хлопці відповідають лише в крайніх випадках. Так буває, коли виявляємо ворожу диверсійно-розвідувальну групу. Після нашої відповіді вони зазвичай уже не ходять так необережно й суттєво зменшують свою активність. Тепер ворожі ДРГ на нашому напрямку майже не трапляються, хоча ще до свят вони тинялися тут часто, — розповідає «Формоза».

А буває ворог починає виявляти надмірну активність у конкретному місці та наполегливо провокує на відповідь. Тим часом у фланги заходять їхні снайпери й чекають на розкриття вогневих точок. Але проти такої тактики наші хлопці мають власні «ліки», які вони успішно застосовують для ефективнішої «терапії».

Дуже часто бойовики намагаються провокувати, коли десь неподалік працюють представники ОБСЄ. Це в них стандартна схема: спочатку спровокувати на відповідь, а потім пачками надсилати скарги до цієї міжнародної інстанції.

«Спектакль» зазвичай починається близько шостої вечора. Російські окупанти підкрадаються ближче й починають гатити по наших позиціях. Навіть на новорічні й Різдвяні свята тут не стихало. Коли інтенсивність вогню стає критичною, десантники, звісно, «насипають» у відповідь.

Один з оборонців Пісків

У таких умовах хлопцям доводиться і оборонятися, і відпочивати, і налагоджувати побут.

На відміну від 2014-го й 2015 років, на розв'язання суто побутових проблем відволікаються дедалі менше людей. Нинішні десантники одягнені в сучасний «піксель», нахвалюють «талани» нового зразка та носять флісові куртки, які на речових складах за межами району АТО відшукати поки що складно.

До речі, нові фліски на «нулях» особливо популярні. Те ж саме можна сказати й про вітро-, вологозахисні куртки, які теж зручні для використання й чудово захищають від негоди. Формою, як підтвердив комбат, тут забезпечені на сто відсотків. Добре відгукуються десантники й про нові маскувальні костюми вітчизняного виробництва. Хлопці кажуть, що вони навіть кращі за аналоги іноземних армій.

— Раніше ми використовували волонтерські костюми, — розповідає розвідник із позивним «Їжак». — Усі вони зазвичай іноземного виробництва. Нині ми одягаємо наші, зручні й практичні, які розробляли саме для цієї місцевості. Для розвідника це дуже важливо.

Начпрод бригади Костянтин ділиться таємницями приготування обіду

Така ж сама ситуація з харчуванням. Волонтери вже не тягають на «передок» тонни продуктів, а спеціалізуються здебільшого на традиційній домашній кухні, як це було з олів'є напередодні Нового року. Начпрод бригади запевняє, що бійці на передовій не голодні, а щоденний раціон за калорійністю відповідає всім вимогам. Звісно, різноманітність страв не дотягує до ресторану, але хлопці не скаржаться.

— Сьогодні на обід у нас гречаний суп і макарони, м'ясна підлива, консервовані огірочки, джем, булочка та сік, — каже начальник продовольчої служби бригади Костянтин. — Окрім того, для десантників передбачено додаткове харчування. Певна річ, намагаємося максимально урізноманітнювати тижневий раціон, аби не приїдалося.

Підготував Сергій КЛИМЕНКО

«...Я ВСЕ ВІДДАМ, ТІЛЬКИ ВИТЯГНІТЬ МОГО ЧОЛОВІКА!»

НАЧАЛЬНИК ВІДДІЛУ ЗІ ЗВІЛЬНЕННЯ ЗАРУЧНИКІВ ПРИ МІНІСТЕРСТВІ ОБОРОНИ МИКОЛА ГОРДІЄНКО РОЗПОВІВ, ЯК НЕ ПРОГАДАТИ ПІД ЧАС ОБМІНУ ПОЛОНЕНИХ І ЧОМУ НЕ МОЖНА ВЛАШТОВУВАТИ З ЦЬОГО ПУБЛІЧНУ ПОДІЮ

«Літо 2014 року. Старобешеве. Купа озброєних до зубів російських окупантів, цілковита розруха, безліч побитої, спаленої техніки… Ми ж без зброї, бо лише за такої умови противник погодився пустити нас на територію, яку він контролює. Заздалегідь визначений маршрут ворогам не сподобався — вони запропонували свій. Чи думав я, що мене будь-якої миті можуть узяти в полон або вбити? Ні. Я думав лише про загиблих, поранених і полонених, яких треба забрати. До восьмої години вечора нам надали «зелений» коридор, але все затягнулося до другої години ночі. Довелося ночувати в тилу ворога. Удалось навіть перекинутися слівцем з офіцером ворожої армії. Найбільше здивувало його запитання: чи довго їм іще тут перебувати та коли все це закінчиться. Відповів коротко: «Ми ж вас сюди не запрошували».

Під час поїздки у ворожий табір підполковникові Миколі Гордієнку вдалося вивезти понад 150 полонених, 43 поранених і 12 убитих. Тоді сміливий десантник і гадки не мав, що очолить відділ зі звільнення заручників при Міністерстві оборони. І хоч завдання-максимум стосовно повернення додому всіх полонених поки що не виконано, команда докладає всіх зусиль, аби це було реалізовано якнайскоріше.

— Питання звільнення заручників останнім часом знову вийшло в топ-теми…

— На жаль. Адже навіть одне необережне слово може призвести до зриву обміну. До завершення кожної операції треба дотримуватись режиму повної тиші. Влаштовувати публічну подію з обміну, як це іноді буває, категорично не можна. Не так давно ми зіткнулися з неприємною ситуацією, коли через гучні заяви кількох блогерів російські окупанти не хотіли віддавати нам тіла загиблих воїнів. У соціальній мережі почали поширювати інформацію, що українських героїв закатували в полоні. Насправді ж хлопці загинули в бою, смерть настала внаслідок кульових поранень, утрати крові. Ми знайшли свідків загибелі, є відео з моргу.

НАВІТЬ ОДНЕ НЕОБЕРЕЖНЕ СЛОВО У СОЦМЕРЕЖАХ МОЖЕ ПРИЗВЕСТИ ДО ЗРИВУ ОБМІНУ ПОЛОНЕНИМИ

Знову ж таки, через активність у медіа минулого року зірвався процес обміну вченого Ігоря Козловського. Інформація про нього прогриміла в ЗМІ, стали заявляти, що в полоні тримають людину зі світовим ім'ям. Ворогам це не сподобалося. Сказали: «Раз він так вам потрібен і такий відомий, то нехай іще посидить».

— Тобто надмірна активність у медіа — є однією з основних причин гальмування процесу обміну?

— Це тільки одна з причин. Часто процес зупиняється через небажання з боку Росії. Представники «ДНР» і «ЛНР» — несамостійні люди, вони самі такі питання не вирішують, а озвучують те, що їм кажуть із Кремля. Переговорний процес прив'язано до Мінських домовленостей. Забрати людей, які офіційно потрапили в список полонених, без команди Росії неможливо.

— А обміняти полоненого до того, як він потрапив у цей список, є змога?

— Улітку 2016 року був такий випадок. Наші хлопці проїхали блокпост і заїхали в Донецьк. Водночас у руки нашим воїнам потрапив боєць із команди Безлера. Тож ми оперативно домовились про обмін. Встигли здійснити операцію до того, як хлопці потрапили в ті списки. Та це скоріше виняток. Зазвичай кожне визволення — то складний і тривалий процес.

Начальник відділу зі звільнення заручників при МО України підполковник Микола Гордієнко

— Чому неможливо реалізувати обмін «усіх на всіх»?

— Через неузгодженість між польовими командирами самопроголошених республік і Росії. До того ж у нас просять віддати людей, яких було затримано ще до початку АТО. Серед таких є засуджені на значні терміни злочинці, трапляються і насильники, і вбивці… Також та сторона хоче обміняти таких цінних для слідства людей, як колишній мер Слов'янська Неля Штепа. Однією з найважливіших умов є те, щоб людина, яку ми передаємо, не була засудженим злочинцем.

— Безумовно, життя наших героїв набагато дорожче за життя ворогів, котрих просять віддати. Але все-таки як не прогадати під час обміну?

— Дуже вимогливо ставимося до процесу. Заявляє та сторона: «Хочемо трьох забрати. Що за них?» Ми перевіряємо, чого вони варті, починаємо торгуватися. Був випадок, коли обміняли одного російського окупанта на сімох наших офіцерів.

— Відомо, в яких умовах утримують полонених?

— На сьогодні всі полонені перебувають у Макіївці, у слідчому ізоляторі. Поки вони були в Донецьку, у так званому «СБУ», ми передавали туди матраци, харчування, медикаменти, теплі речі.

— Проблема зниклих безвісти залишається актуальною?

— Нині їхня кількість значно зменшилася порівняно з минулими роками. Багатьох ідентифікували за ДНК, експертиза дає 100-відсотковий результат. Але матері не завжди хочуть вірити, що їхні сини загинули. ДНК збіглося, а мати каже: «Це не мій син».

— Напевно, найважче спілкуватися з рідними?

— Дуже важко. Листи постійно надходять від дружин загиблих і зниклих безвісти. Знаю, як вони чекають на відповідь, а пишеш стандартно: «робота триває», аж самому гірко. Нічого від себе написати не можу, є стандартна форма… Недавно приїжджала дружина полоненого старшого лейтенанта. Каже: «Ми маємо квартиру, машину, я все віддам, тільки витягніть чоловіка!» Серце стискається, коли дивлюся в заплакані й втомлені очі цієї жінки. Дуже хочеться їй допомогти, і ми неодмінно зробимо все можливе для неї і десятків інших родин.

Анастасія ОЛЕХНОВИЧ

ЗВІЛЬНЕНОМУ З ПОЛОНУ ВОЛОДИМИРУ ЖЕМЧУГОВУ ПРИСВОЄНО ЗВАННЯ «ГЕРОЙ УКРАЇНИ»

Рік полону без свіжого повітря та сонячного світла, постійні допити, залякування і психологічний тиск. «Пусть расскажет все — численность партизанского отряда, адреса, явки, пароли…», — чув Володимир Жемчугов розмови російських окупантів. Вони знали, що мають справу не просто з місцевим жителем, а українським партизаном, тож обмінювати чоловіка не поспішали. А по місцевому телебаченню його взагалі охрестили міжнародним шпигуном, тому заходи з обміну постійно зривались. У вересні 2016-го чоловіка вдалось звільнити, хоч мало хто у це вірив.

Володимир Жемчугов — не військовослужбовець, та на рахунку патріота десятки спеціальних операцій зі знищення ворога та його військових об'єктів. Зараз він вже може відкрито сказати, що входив до складу партизанського загону, бо вже через кілька місяців після звільнення, 22 січня, Президент України Петро Порошенко присвоїв Володимиру Жемчугову звання «Герой України». А Героя просто так нікому не дають!

Президент зазначив, що Володимир Жемчугов народжений на Луганщині, але син всієї української землі. «Як активний учасник руху опору російській окупації він провів 30 спеціальних операцій зі знищення військових об'єктів ворога та особового складу окупаційних військ. При спробі захоплення ворогами, Володимир Павлович прийняв рішення підірвати себе, внаслідок чого отримав тяжкі поранення», — сказав глава держави.

— На моєму прикладі звичайні жителі окупованих територій Донбасу та Криму побачили, що Україна ніколи і нікого не покине, — сказав Володимир Жемчугов під час вручення йому найвищої державної нагороди.

Інф. «НА»

ВЕТЕРАНУ АТО ВИДІЛИЛИ ЗЕМЛЮ НА СМІТТЄЗВАЛИЩІ

ЗАЗНАВШИ СОЦІАЛЬНОЇ НЕСПРАВЕДЛИВОСТІ, ТАРАС КОВАЛЬ ВИРІШИВ ДОПОМАГАТИ ПОБРАТИМАМ РЕАЛІЗОВУВАТИ СВОЇ ПРАВА

Тарас Коваль — учасник АТО, який дістав інвалідність і звільнився з лав Збройних Сил України, вирішив скористатися своїм законним правом на отримання земельної ділянки. Хотів побудувати житло, бо свого не має. Заяву учасника АТО задовольнила міська рада міста Новомосковська Дніпропетровської області та виділила демобілізованому земельну ділянку на… сміттєзвалищі

— Моєму здивуванню та обуренню не було меж. Ця земля не тільки не була придатною для будівництва, на ній небезпечно навіть бурити свердловину для питної води, оскільки відходи можуть потрапити в криницю! — каже Тарас Коваль.

Колишній десантник звернувся у відповідні інстанції, і проблему пообіцяли розв'язати.

Зазнавши соціальної несправедливості та переконавшись на власному досвіді, що атовцям органи місцевого самоврядування спочатку нібито простягують руку допомоги, а потім доволі часто їх обманюють, підсовуючи «сюрпризи» із землею, Тарас вирішив зайнятися волонтерською діяльністю, допомагати побратимам реалізовувати свої права.

ЗАРАЗ РОЗВЕЛОСЬ ЧИМАЛО ШАХРАЇВ, ЯКІ ВИДУРЮЮТЬ У АТОВЦІВ ЗЕМЕЛЬНІ ДІЛЯНКИ ТА ГРОШІ

Він має юридичну освіту й ось уже понад два роки тісно співпрацює з «Юридичною сотнею», намагається допомагати військовослужбовцям Збройних Сил — нинішнім учасникам АТО та демобілізованим вирішувати проблемні питання, які виникають з оформленням відповідних документів та отриманням земельних ділянок у регіонах України.

…Цікава історія трапилася з демобілізованим бійцем Леонідом Грабаром, який став інвалідом, виконуючи бойові завдання в районі АТО. Батько двох дітей, він до війни проживав із родиною в будинку тестя. Повернувшись додому в село Гольма Балтського району Одеської області, він скористався своїм правом і подав документи на розгляд у виконавчий комітет сільської ради. Леонід хотів отримати у власність земельну ділянку в межах села поруч із будинком родичів, де був пустир багато років поспіль. Справжньою несподіванкою стала для бійця відповідь місцевих чиновників. Виявляється, у цілому селі не знайшлося жодної вільної ділянки для захисника України.

Ветеран АТО Тарас Коваль

— Дуже прикра ситуація. Я хочу отримати землю, яка мені по праву має належити. І це не якесь там місто з багатою інфраструктурою, а звичайнісінькe село. Є письмова відповідь із сільради, тож продовжуватиму боротьбу, — каже Леонід Грабар.

Законом не обмежено право громадян, зокрема учасників АТО, на отримання земельної ділянки з прив'язкою до місця реєстрації чи постійного проживання.

Тому природно, що часто учасники АТО хочуть отримати землю в обласних центрах, великих містах. Наприклад, в Одесі вільних земель немає. Бійцям пропонують землі в глибинці Одещини, у степових районах, за 60–80 км від південної Пальміри, а про чорноморську берегову лінію й мова не йде. Проте на сайті Головного управління Держгеокадастру в Одеській області вільні земельні ділянки є.

Варто зазначити, що, за офіційною інформацією Головного управління Держгеокадастру в Одеській області, у регіоні виявили бажання отримати землю 3457 учасників антитерористичної операції та членів їхніх родин. Саме таку кількість заяв од військових отримали в цьому управлінні та органах місцевого самоврядування регіону. На сьогодні учасникам АТО надали 2573 дозволів на розробку проектів землеустрою для відведення земель загальною площею 3700,43 га, з них для особистого селянського господарства — 1875 (3622,36 га) і для садівництва 698 (78,07 га). Безпосередньо у власність учасники АТО вже отримали 376 земельних ділянок. Їхня загальна площа становить 486,68 га. Зокрема атовці отримали у власність 247 ділянок (474,00 га) для особистого селянського господарства. Ще 129 (12,68 га) ділянок відведено для садівництва.

За словами координатора громадської організації «Рада громадської безпеки» Юрія Козариса, не завжди офіційні дані щодо отримання земельних ділянок для учасників АТО збігаються з реальними цифрами.

— Дуже часто чиновники перебільшують, а в невеличких містечках іноді виникає свавілля: «Землі немає, усе продано». Представники місцевої влади не сприяють оформленню документів. Навіть виникають ситуації протиправного характеру. Наприклад, «зацікавлені особи» — так звані посередники між державою та воїнами АТО, пропонують бійцям свою «допомогу» у вирішенні земельних питань. Таке переважно трапляється у віддалених регіонах, де демобілізовані не такі соціально захищені та юридично обізнані, як, наприклад, у великих містах. Бійцям, які не мають роботи, потрібно годувати свої родини, а для цього необхідні гроші. І, як зазвичай буває, вони потрібні негайно. Схема проста. Шахраї нібито застосовують свої впливові зв'язки та оформляють на учасника АТО земельну ділянку у вигідній для них місцевості. Самому ж бійцю, за його згодою, пропонують певну кількість грошей у доларовому еквіваленті, натомість той потім відмовляється від своєї земельної ділянки та перереєстровує її на чуже прізвище. Далі під час оформлення документів у третьої сторони нібито виникають труднощі. Атовцю кажуть, мовляв, щоб пришвидшити справу, потрібно доплатити певну суму грошей. Необізнаний боєць погоджується й платить їм іще й «грошову винагороду». Як результат — ошукана жертва замість гарантованої державою земельної ділянки отримує… аж нічого. Я не називатиму конкретних імен і прізвищ із міркувань безпеки, але така проблема, на жаль, існує. Ми намагатимемося її розв'язати, — каже Юрій Козарис.

Як стверджують волонтери «Ради громадської безпеки», вирішувати проблемні питання з надання земельних ділянок воїнам АТО потрібно комплексно. Сюди мають долучатися волонтери, громадські організації, самі атовці, державні структури. У тісній кооперації значно вищий шанс отримати законну землю нинішнім та колишнім військовослужбовцям і не залишитися ошуканими.

Віталій ПАНЧИШИН

ЧИНОВНИКИ НЕ ПОВИННІ ЗАБУВАТИ ПРО АТОВЦІВ, ЯК КОЛИСЬ ЗАБУВАЛИ ПРО «АФГАНЦІВ»

Дмитро Зубович іще зовсім недавно тримав у руках зброю, а сьогодні він воює на іншому фронті, відстоюючи права своїх побратимів

— Якщо ми не переживатимемо за кожного нашого пораненого товариша й не доводитимемо, що йому потрібна допомога, то чиновники не дбатимуть про воїнів АТО, як колись забували про «афганців», — стверджує Дмитро. — До кожного бійця держава повинна ставитися як до героя.

Сказано — зроблено. Він разом з однодумцями створив у Бердянську «Товариство ветеранів АТО». А відповідно до державної програми існує фінансування ветеранських громадських організацій. Тож із травня 2016 року виникла міська громадська організація на чолі з Дмитром Зубовичем — «Товариство ветеранів АТО — Бердянськ». Окрім того, на сьогодні Дмитро є членом виконкому та безпосередньо займається питаннями учасників АТО та військових.

Основна мета діяльності товариства — сприяти консолідації й координації зусиль ветеранів АТО, сімей загиблих, їхніх об'єднань у справі широкого ефективного використання наявних можливостей для забезпечення захисту їхніх політичних, економічних, соціальних прав, для надання оздоровчої, психологічної, моральної та матеріальної допомоги, зокрема, для розв'язання житлових проблем.

— У Бердянську були проблеми із виділенням ветеранам земельних ділянок. Особливо гостро це питання стояло 2015 року. Проте на сьогодні ситуація змінилася на краще. Уже 170 учасників АТО мають свої шість соток, — говорить Дмитро.

На рахунку членів організації є чимало добрих справ. Зокрема, з допомогою меценатів у ветеранському приміщенні було створено хостел для тимчасового перебування атовців. На базі дитячого оздоровчого центру «Червона гвоздика» пройшов перший регіональний з'їзд сімей інвалідів війни та сімей бійців, загиблих в АТО. На відпочинок, оздоровлення та реабілітацію приїхали дорослі й діти з усіх куточків Запорізької області. Саме в Бердянську учасники антитерористичної операції з Буковини проходили арт-терапію в «Академії ремесел».

А ще були безкоштовні ковзанки для дітей бійців АТО, уроки мужності з участю захисників України. Напередодні Дня незалежності України тут відкрили стенд загиблим героям АТО: жертвам неоголошеної війни на Донбасі стали 12 жителів Бердянська та Бердянського району.

Наталія ЗАДВЕРНЯК

ПОРАДА ЛІКАРЯ:

«ДЕКОМПРЕСІЯ» ОБОВ'ЯЗКОВА ДЛЯ ВСІХ БІЙЦІВ АТО»

ЦЕ ДОПОМОЖЕ ПЕРЕМКНУТИ ОРГАНІЗМ ІЗ «РЕЖИМУ БОЮ» У «РЕЖИМ ДОМУ»

Досвід провідних країн світу свідчить, що внаслідок посттравматичних розладів із роками можуть постраждати більше людей, аніж за весь час бойових дій. Про особливу реакцію організму на стреси тих людей, які перебувають під обстрілами, а також про страшні наслідки посттравматичних розладів у разі нехтування лікуванням, розповідає військовий лікар-психіатр Національного військово-медичного клінічного центру «ГВКГ» Андрій Самойленко

Після війни у В'єтнамі була популярною світлина, на якій зображено солдата, котрий дивиться в далечінь. Ця робота військового кореспондента, історика Томаса Лі під назвою «Погляд на 2000 ярдів» демонструвала не просто задумливий погляд бійця, який щойно повернувся з війни у В'єтнамі, а й загублену свідомість — типовий на той час посттравматичний стресовий розлад (ПТСР), від якого потерпали десятки тисяч військових. Дійсно, боєць із ПТСР не може спокійно жити мирним життям. Подумки він весь час повертається на війну.

— Посттравматичний стресовий розлад — це серйозне порушення психіки, викликане реальною загрозою життю людини, або її близьких. Зрозуміло, що в нашій країні морально ніхто не був готовий до війни. Це був справді великий стрес для воїнів. Дехто лише після першого бою впадав у оціпеніння, припиняв їсти й розмовляти, через що одразу потрапляв на госпітальне ліжко. Проте були й такі, що, незважаючи на важкі прояви як соматичних, так і фізичних хвороб, весь час рвалися до бою, — розповідає Андрій Михайлович. — Допомоги потребують і волонтери, і родичі військових, і навіть ті, хто просто спостерігає за новинами з екранів телевізорів. Навіть самі лікарі страждають на цей синдром внаслідок постійного спілкування з пацієнтами, які пережили страшні події.

Попередня психологічна підготовка солдатів до війни могла б позитивно вплинути на результат психологічного стану, а відповідно, і після повернення бійців додому — мінімізувати наслідки бойового стресу для психіки хлопців. Тому сьогодні перед відправленням бійців у район АТО приділяють більше уваги спеціальній підготовці.

— Із досвіду, чим більше людина духовно розвинена, з правильно вибудованими пріоритетами в житті, тим легше вона переносить психічні навантаження й проходить адаптацію до складних умов. Тому психологи на місцях мають приділяти більше уваги навчанню методик саморегуляції, допомозі не лише собі, а й побратимам, розпізнаванню готовності до самогубства, а також здатності своєчасно розрізняти загрозливі розлади психіки та вчасно повідомляти про них командуванню та психіатричній службі ЗСУ, — говорить лікар.

Однак часом важко буває навіть підготовленим і найсильнішим духом хлопцям. Як розповідає лікар, був в його практиці пацієнт — молодий офіцер, який у районі АТО не раз потрапляв під обстріли. Проте порушення психіки в нього почалося через виконання службових обов'язків, пов'язаних не з тим, що доводилося часто бувати під «Градами», а внаслідок численних втрат товаришів та безлічі вимовлених промов на похоронах бійців. Як результат, хлопець дістав важку депресію, з постійними неконтрольованими думками про власну смерть.

Є й інша категорія — це ті, які раніше були на війні. У них уже напрацьовано сценарії поведінки в екстремальних умовах, однак після повернення саме їм найскладніше адаптуватися до мирного життя. Відбувається нібито нашарування психологічних проблем, які, як і задавнену хворобу, лікувати найскладніше.

«Погляд на 2000 ярдів», художник Томас Лі

ПОСТТРАВМАТИЧНИЙ СТРЕСОВИЙ РОЗЛАД ТИМ І СТРАШНИЙ, ЩО БЕЗ СВОЄЧАСНОГО ЛІКУВАННЯ ПОЧИНАЮТЬСЯ НЕЗВОРОТНІ ПРОЦЕСИ ЗМІНИ ПСИХІКИ

— Коли людина повертається з фронту, її організм упродовж тривалого часу зберігає високий рівень гормонів стресу. Тому в багатьох західних арміях солдат не може одразу повернутися додому із зони бойових дій. Він проходить обов'язкову процедуру такої собі психологічної «декомпресії» (швидкий перехід із середовища з високим тиском емоційного навантаження в інше середовище — з низьким тиском. — Авт.). Цей період дає змогу очистити думки, краще адаптуватись до мирного сценарію життя, — пояснює Андрій Михайлович. — Для своєчасного виявлення бійців, які потребують допомоги, їх треба направляти в реабілітаційні центри на термін до двох тижнів, щоб відбулося психологічне відновлення. На мою думку, такий «карантин» має стати обов'язковою процедурою для всіх без винятку, хто перебував під обстрілами в районі АТО. Максимально без перерви на війні можна бути не більше як півроку. Потім місяць перерви та обов'язково відпустка, аби нагадати психіці сценарій мирного життя. Необхідне перемикання організму з «режиму бою» в «режим дому».

В Україні, на жаль, поки що відсутня культура звернень до психолога, а тим більше до психіатра. Дехто соромиться звернутися до лікаря по допомогу, втрачаючи дорогоцінний час, поглиблюючи у такий спосіб хворобу. А посттравматичний стресовий розлад тим і страшний, що якщо не надати своєчасну допомогу, починаються незворотні процеси, жахливим наслідком яких є суїцид.

Які ж симптоми ПТСР? Як запобігти біді? Коли бити на сполох?

— Найпоширенішою скаргою серед хворих є порушення сну. Також характерні постійні неконтрольовані спогади бойових дій. Навіть зовні людина змінюється: з'являється розгублений погляд, опускаються кутики губів та очей. А коли вона потрапляє в мирне середовище, то не почувається в безпеці: шукає очима сховище, аби вберегтися від обстрілів, дивиться, чи не ховається на даху снайпер, — розповідає лікар.

Так, в одному з українських міст стався випадок, коли демобілізованого бійця зняли з поїзда і силоміць відправили до лікарні, через неадекватну поведінку. Люди не розуміли, що з ним відбувається. Хлопець рвався до бою, поводився агресивно. Як зазначили згодом лікарі, у нього відбувся так званий «флеш-бек» — перепроживання травматичної події. У такому стані він як «наяву» бачив бій: почав повзти, ховатися під стіл. Коли люди побачили, що хлопець не в собі, почали бити на сполох і викликали поліцію і швидку.

Годі й казати про численні «подвиги» ветеранів унаслідок загостреного почуття справедливості. Такі прояви нині, на жаль, мають масовий характер. Лунає: «Ми там воюємо, а тут усім байдуже…» У певному нерозумінні, оскільки тут люди живуть мирним життям, відбувається підміна реальності, яка призводить до внутрішнього конфлікту.

— В усьому світі основним методом лікування ПТСР є психотерапія. Але обов'язковою умовою для вдалого подолання хвороби має бути емоційний, інтелектуальний, психічний ресурс. Іншими словами — сили. Адже організм унаслідок емоційного виснаження не сприймає методи психотерапії. Тому спочатку призначаємо снодійні препарати тим, хто не може спати вночі, а якщо яскраво виражена депресія — корегуємо настрій антидепресантами, зменшуємо рівень загальної тривоги, надаємо можливість відпочити, відволіктись від зовнішнього світу — тривожних новин із засобів масової інформації, дзвінків товаришів. Лише після того як вдається прибрати постійну тривогу, налагодити сон, здійснюємо психотерапевтичні методики лікування ПТСР, — розповідає лікар.

Якщо ви нині перебуваєте в районі АТО й вам неймовірно важко емоційно, а психолога поруч немає, то лікар вам радить спробувати допомогти собі подолати стрес:

— Візьміть на озброєння добре знайомий усім прийом льотчиків і розвідників — «розбір польотів». Зберіться разом і посекундно розберіть усі завдання, обговоріть усі плюси та мінуси. Це буде ніби перший етап психотерапії. У такий спосіб ви надаєте проблемним питанням послідовної часової хронології, прибираючи емоційне навантаження, переводячи їх у сухі факти. Це буде і профілактика помилок під час бою, і дуже дієвий спосіб емоційної розрядки, — радить Андрій Самойленко.

Наступною порадою подолання стресу, коли поруч із вами немає кому відкрити душу, може стати давній метод — записувати на клаптику паперу все, що тієї миті є на душі. Так ви емоційно вивільняєтеся від тягаря спогадів та опрацьовуєте досвід.

Тетяна МОРОЗ

ІЗРАЇЛЬСЬКІ ЛІКАРІ ЕФЕКТИВНО ЛІКУЮТЬ ПОСТТРАВМАТИЧНІ СТРЕСОВІ РОЗЛАДИ У БІЙЦІВ УПРОДОВЖ ТРЬОХ МІСЯЦІВ

У безлічі воєн і терактів на Близькому Сході чимало військових ізраїльської армії постраждали від посттравматичного стресового розладу. Але ізраїльські лікарі навчилися вдало лікувати це захворювання протягом короткого часу

— За протоколом ізраїльської армії, психологи зобов'язані діагностувати ПТСР упродовж перших 24 годин після бою, — розповідає лікар однієї з провідних ізраїльських клінік Віталій Тевелєв. — Після травмувальної події, у якій брав участь солдат, аби запобігти переходу цього розладу в хронічний стан, саме своєчасна лікарська допомога має стати запорукою успіху подальшого ефективного лікування хвороби.

Когнітивно-поведінкова психотерапія (пролонгована експозиція) є однією з найефективніших методик, яку нині застосовують провідні ізраїльські лікарі. Її було розроблено ізраїльським клінічним психологом професором Едною Фоа. Цікаво, що за цю методику журнал «Тайм» уніс лікаря в перелік ста найвпливовіших людей світу, які вплинули на ХХ століття, настільки важливою, а головне — ефективною вона є. Її суть полягає у викликанні в пацієнта звички до спогадів, які травмують його психіку. Виявилося, що із часом вони просто втрачають свій негативний вплив.

— Лікар навмисно викликає психотравмувальні спогади, аби пацієнт до них звик і згодом припинив звертати на них увагу. Тож спогади минають і більше не повертаються. Це перша частина методики, — продовжує пан Тевелєв. — Друга — ми привчаємо пацієнта до релаксації, адже ПТСР, як відомо, є тривожним розладом, тому людина весь час напружується й перебуває в стані тривоги. Ми вдаємося до найпростіших технік дихання, розслаблення м'язів. Достатньо одного місяця, і людина вже не повертається подумки до травмувальних подій. Протягом трьох місяців ми виліковуємо навіть найтяжчі та найважчі стани ПТСР. Це і є головна методика. Як допоміжну застосовуємо симптоматичне медикаментозне лікування, але це вже тільки в найважчих випадках.

ЯК ВИЗВОЛИТИ ДОНБАС НЕВОЄННИМ ШЛЯХОМ

Інформація — також зброя, інша, але зброя. Це технології й способи, які можуть змінювати ситуацію локально та глобально. Об'єктивність, оперативність, викриття фейків, інформаційні операції — це те, що можна реально протиставити російській пропаганді. Про деякі акценти в інформаційній роботі в умовах АТО кореспондентові «Народної армії» розповів полковник Тарас Дзюба, професор кафедри застосування інформаційних технологій та інформаційної безпеки Національного університету оборони України.

— Із часів Радянського союзу ми звикли, що у військовій діяльності кожен напрям повністю відповідає за свої заходи. Але сьогодні в інформаційному плані це не спрацьовує. Щоб донести інформацію до цільової аудиторії, потрібно використовувати всі доступні канали й джерела, військові та невійськові. Це системна робота, — розповідає Тарас Михайлович. — І ось, які з них я б виокремив.

Професор кафедри застосування інформаційних технологій та інформаційної безпеки Національного університету оборони України полковник Тарас ДЗЮБА

НЕ ВАРТО НАСЛІДУВАТИ ВОРОГА

Неефективно діяти тими ж інструментами, що й противник, який створює хибні чи підроблені інформаційні приводи, притягує події за вуха, поширює фейкові або перекручені повідомлення, з однобоким трактуванням інформації. Відповідь має бути асиметричною. Наші сильні сторони — це оперативність та об'єктивність.

ОПЕРАТИВНІСТЬ

Свого часу в АТО ми винайшли таку схему роботи, коли за лічені хвилини інформація про обстріли та провокації бойовиків з'являлася на українських телеканалах, радіо, в інтернеті. Це відбувалося 24 години на добу.

Російські пропагандисти переходили на крик: не встигали за нами. Вони готували інформацію приблизно годину, щоб нас звинуватити. Але вже мінімум як півгодини крутилася та інформація, яку поширили ми. Також і в соцмережах — у Facebook, VK, «Однокласниках» тощо. І зі своїми обвинуваченнями постфактум вони мали безглуздий вигляд: усе, що виходило на цю тему після нас, було вже неактуальним, його не підхоплювали.

ОБ'ЄКТИВНІСТЬ

У питанні об'єктивності щодо подій в АТО дуже важлива роль офіцерів СЦКК, які документують наслідки руйнувань, роблять фотофіксацію, визначають, звідки відбувався обстріл, звідки прийшла ДРГ. Вони досліджують характер вирв, руйнувань, залишки мін, снарядів. Фіксують свідчення очевидців, інших джерел. Це аналітика. Використовуючи її, ми не лише спростовували необґрунтовані звинувачення, а й могли достукатися до наших цільових аудиторій. А це населення України, частина населення ОРДЛО та світова спільнота. Міжнародні журналісти завжди брали нашу інформацію, адже вона була аналітично обґрунтованою, підкріпленою фактами й доказами.

ВИКРИТТЯ НЕПРАВДИВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЗМЕНШУЄ «ЗОНУ ТОЛЕРАНТНОСТІ»

Є таке поняття, як «зона толерантності». Це різниця між обіцянками та їх виконанням або між інформацією на телеекранах та об'єктивною реальністю.

Свого часу противник розкрутив ідею «Новоросії», яка від'єднається від України і потрапить мало не в райські умови. Її зустріне Росія, дасть високі пенсії, свою систему охорони здоров'я, освіту, зарплату, всілякі блага. Люди повірили в це. Не тому, що ненавидять Україну, просто вони хочуть жити краще. Також було сформовано образ ворога, нібито Україна та ЗСУ — це «хунта», «бандерівці», «фашисти», які прийдуть і всіх убиватимуть. Російські ЗМІ й сьогодні продовжують лякати громадян новинами про репресії з боку ЗСУ та концтабори, якщо Україна поверне собі Донбас.

Таке збурення суспільства триває певний час, а потім люди починають порівнювати: а що ж насправді? А де російські високі пенсії, зарплати? Де чиї позиції, хто звідки стріляє? І тоді виникає невідповідність між тим, що озвучують, і тим, що є в дійсності. Люди втрачають довіру до такої пропаганди. Відбувається зворотний ефект, з'являється роздратування й навіть ненависть до колись жаданого «русского мира».

Відповідно з нашого боку ефективно спрацьовує не стільки сухе спростування фейкової інформації, скільки викриття основ цієї брехні, з доказами, фактами, свідками. Це звужує зону толерантності й створює певний рівень недовіри до «визволителів».

ПОЗИТИВНИЙ КОНТЕНТ

Ми порівнювали два блоки новин, із будь-якого нашого каналу та з будь-якого російського. І знаєте, у чому відмінність? Із того боку найгірше подають на позитиві. А в нас навіть нормальні речі висвітлюють більше на негативі. Звідки цей безмежний песимізм? Але який наратив із того боку: «Весь світ проти нас, та перемога буде за нами!» Відчуваєте різницю?

Тепер уявіть, що людина живе в екстремальних умовах, як в ОРДЛО, у стресі, перманентному негативі. Це формує певні звички, своєрідний спосіб мислення. Чого прагне така людина? Правильно, вижити. «Дайте надію!» — ось чого вона хоче, і ось де секрет нашого успіху.

І це справедливо не лише для окупованих територій. Через негативну подачу новин у загальноукраїнському інформаційному просторі також формується «синдром лузера», мовляв, «усе в нас погано». Достатньо переглянути сюжети вечірніх новин більшості рейтингових телеканалів у прайм-таймі. І питання не в тому, хто з них більше чи менше патріотичний. Більшість журналістів, які працюють у районі АТО, рветься на передову, щоб показати війну. Але має бути певний баланс між сюжетами. Коли поруч показують війну й щасливе мирне життя, люди, звісно, тягнуться до миру. Дайте надію! У цьому має бути наша перевага.

БІЛЬШІСТЬ ЖУРНАЛІСТІВ, ЯКІ ПРАЦЮЮТЬ У РАЙОНІ АТО, РВЕТЬСЯ НА ПЕРЕДОВУ, ЩОБ ПОКАЗАТИ ВІЙНУ. АЛЕ МАЄ БУТИ ПЕВНИЙ БАЛАНС МІЖ СЮЖЕТАМИ. КОЛИ ПОРУЧ ПОКАЗУЮТЬ ВІЙНУ І ЩАСЛИВЕ МИРНЕ ЖИТТЯ, ЛЮДИ, ЗВИЧАЙНО, ТЯГНУТЬСЯ ДО ОСТАННЬОГО. ДАЙТЕ НАДІЮ!

ДОПОМОГА МІСЦЕВОМУ НАСЕЛЕННЮ

Ми завжди просимо журналістів показувати, як наші військовослужбовці надають допомогу місцевому населенню.

Пам'ятаєте Трептов-парк у Берліні? Пам'ятник радянському воїнові, який ціною свого життя врятував німецьку дівчинку? Це працює. У нас нині таких позитивних прикладів багато. У Попасній передали гуманітарну допомогу, у Миронівському демонтували частину пошкодженого обстрілами будинку. Військовослужбовці діляться своїм продовольством, речами. Іноді навіть на шкоду собі, але надають допомогу. Тоді й спрацьовує «ефект Трептов-парку».

У кожному разі такі факти має бути оприлюднено: приїхати, подивитися на відремонтований дитячий садок. Поспілкуватися з людьми, які скажуть: «Так, прийшли військові, поставили вікна, відремонтували двері…» Якщо така інформація активно поширюватиметься, то жителі в інших населених пунктах будуть зацікавлені, щоб і в них так було. Так з'являються комунікації між військовими та цивільними. Тому там постійно працюють групи цивільно-військового співробітництва ЗСУ. До речі, у цьому напрямку ми випередили росіян.

ВІЙСЬКОВІ ЗМІ

Величезна проблема в тому, що нині у своїй країні, яка воює, ми не маємо свого телеканалу Міністерства оборони. Військове радіо «Армія FM» обмежене в частотах, немає ефективного механізму оперативного розповсюдження нашої військової преси, іншої друкованої продукції. Не завадила б військовим журналістам і сучасна мобільна польова друкарня…

Звертаю увагу ось іще на що. Від 30 до 50 відсотків друкованих матеріалів, які роздавали на автовокзалах, на КПВВ, провозили на непідконтрольну територію. Листівки й випуски газет брали навіть ті, які казали: «Нам усе одно». Скажу більше: є приклади, коли їх читають бойовики. Деякі глузують, а деякі замислюються.

Наші військові кореспонденти в районі АТО працюють оперативно, роблять достатньо професійні матеріали. Плюс мають ширший доступ до будь-якої точки в АТО, аніж цивільні журналісти, знають, що та як правильно показувати. І в онлайн-режимі «вистрілюють» цю інформацію. Чого не вистачає? Технічних засобів. Тут є над чим працювати.

Наведу такий приклад. Теле- й радіослужба ЗС США (AFRTS) має власну брендову мережу AFN (American Forces Network) по всьому світові, через яку здійснює мовлення, поширює радіо- й телевізійні новини, інформаційні та розважальні програми. Так формується відповідне ставлення, здійснюється інформаційне супроводження застосування армії США в тих чи інших конфліктах тощо.

Утім основою нашого успіху в інформаційній роботі залишається економіка та реальні перетворення в нашій державі. Ось відновили міст через Сіверський Донець — це гучна тема. Її підхопили всі місцеві журналісти. І з того боку вже всі знають, що ми таки відновили міст. Потім іще один… А в Криму керченський досі не зробили. А пригадайте фейкове «відновлення» інфраструктури в Горлівці, Дебальцевому… Тобто, коли є реальні позитивні зміни, поліпшується рівень життя, то можна казати, що й «там» завтра це також може бути. І рівень життя, і реформи, і відновлення інфраструктури. Але… У разі відмови від «русского мира». Це і є визволення Донбасу та Криму невоєнним шляхом, боротьба за свідомість наших громадян. Щоденні приклади будь-яких позитивних змін у суспільстві — це потужна зброя.

Записав Руслан СЕМЕНЮК

ЯКИМ БУДЕ ПОХІДНИЙ АВТОКЛУБ ДЛЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ?

НОВИЙ ПОХІДНИЙ АВТОКЛУБ (ПАК-Д) ОСНАЩЕНО НАДСУЧАСНИМ ОБЛАДНАННЯМ, ВІН МАЄ ШИРОКИЙ СПЕКТР МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ ЗАВДАНЬ МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬК

В умовах сучасного воєнного конфлікту інформаційно-психологічний вплив на противника за своїми наслідками можна прирівняти до дії високоточної зброї. Тому чи не основною вимогою до підготовки й ведення збройної боротьби стає організація та здійснення заходів морально-психологічного забезпечення власних збройних сил. У вирішенні таких завдань у польових умовах ефективним технічним засобом пропаганди є похідний автоклуб

Наразі військові частини Збройних Сил України укомплектовано похідними автоклубами ПАК-65/70. Ці автоклуби на базі автомобільного шасі ГАЗ-66 було виготовлено в далекі 70–90-ті роки минулого століття, вони перебували на озброєнні ще в радянській армії. Тож у XXI столітті зайве казати про актуальність їх оснащення. Особливо гостро це відчувалося, коли почалася антитерористична операція на Сході країни. З ініціативи фахівців тоді ще Головного управління по роботі з особовим складом ЗС України почалась робота з модернізації ПАК-65/70.

Похідний автоклуб-друкарня ПАК-Д

ТОРІК УСПІШНО ПРОЙШЛИ ВИЗНАЧАЛЬНІ ВІДОМЧІ ВИПРОБУВАННЯ ПОХІДНОГО АВТОКЛУБУ-ДРУКАРНІ ПАК-Д

— За безпосередньої участі офіцерів нашого управління протягом 2014–2015 років відбувалася робота з модернізації наявних ПАК-65/70, насамперед для військових частин, що виконували завдання в районі АТО, — розповідає начальник відділу Головного управління морально-психологічного забезпечення ЗС України полковник Володимир Дем'яненко. — Робили демонтаж застарілого обладнання й встановлювали сучасну мультимедійну та підсилювальну апаратуру, комплекти супутникового телебачення, що дало змогу перетворити ПАК-65/70 на такий собі похідний кіно- й відеосалон. Це значно поліпшило рівень організації інформаційно-пропагандистського забезпечення особового складу. Всього силами військових частин та за рахунок волонтерської допомоги здійснено переоснащення сучасними технічними засобами пропаганди кілька десятків похідних автоклубів. Таким чином модернізований ПАК-65/70 став перехідним етапом в укомплектуванні українських військ мобільними технічними засобами пропаганди.

Пізніше ТОВ «ІНТЕРКАРГОТРАК» (м. Черкаси) розробило похідні автоклуби-друкарні ПАК-Д й розпочало їх серійне виготовлення. Автоклуб розміщено на базі автомобільного шасі вітчизняного КрАЗ.

За словами Володимира Дем'яненка, новий автоклуб оснащено надсучасним обладнанням, і він має широкий спектр можливостей. Наприклад, він може транслювати відеосигнал за допомогою засобів відеопроекції в будь-який час доби, здійснювати приймання сигналу супутникового, ефірного телебачення та його передавання до засобів візуалізації та звукомовлення, трансляцію радіопередач та аудіозаписів через акустичну систему. Також автоклуб може повноцінно виконувати функції мобільної польової друкарні. І ще в комплект обладнання входить ПК з виходом в інтернет. Окрім того, ПАК-Д оснащено дизель-генератором, який у разі потреби забезпечить його роботу в автономному режимі.

ТАКТИКО-ТЕХНІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПАК-Д

Базове автомобільне шасі	КрАЗ-5233НЕ
Можливість технічної експлуатації похідного автоклубу	Цілодобово за кліматичних умов, притаманних території України, і за температури навколишнього середовища від -40 до +50 С°
Приймання каналів цифрового супутникового та цифрового ефірного телебачення	Так
Організація денного та в умовах сутінок перегляду відеотрансляції кінотеатру	Так
Передавання звукової інформації оповіщення	Чотири акустичні системи, загальна потужність — 850 Вт
Виготовлення повнокольорової друкованої продукції	Формати А3-А5
Тиражування інформації на папері в чорно-білому вигляді	Формати А3 та А4, швидкість друку від 20 до 35 аркушів на хвилину
Приймання-передавання інформації в інтернеті	Так
Автономна робота	Так, дизель-агрегат 10 кВт

Слід додати, що минулого року успішно пройшли визначальні відомчі випробування похідного автоклубу-друкарні ПАК-Д. Нині Генеральний штаб ЗС України опрацьовує визначений комплект документів на допуск до експлуатації згаданого зразка військової техніки підрозділами Збройних Сил в особливий період і під час АТО та отримання з бюджету необхідного фінансового ресурсу.

Тож сподіваємося, що після всіх передбачених в українському законодавстві погоджувальних процедур незабаром війська матимуть сучасний вітчизняний похідний автоклуб-друкарню ПАК-Д.

ЯК ВИКОРИСТОВУВАЛИ ЗАСОБИ ПРОПАГАНДИ ВОЯКИ УПА

Вплив на місцеве населення й на противника УПА та ОУН здійснювали шляхом поширення друкованої продукції (листівок, газет, журналів, брошур) українською та іншими мовами (російською, польською, німецькою). Цей вид впливу був основним у психологічній війні українського опору.

Листівки були одним із головних видів інформаційно-пропагандистських друкованих видань. Вони вирізнялися коротким, доступним та емоційним текстом. Застосовували різні види листівок. Наприклад, інформаційні листівки доносили до читачів відповідні повідомлення про якісь події, дії конкретних людей, обстановку в регіоні.

Спеціальним видом листівок були листівки-гасла та листівки-заклики, що містили в собі короткі тексти, які закликали читачів до будь-яких конкретних дій. Вони мали невеликий формат, а їх текст було набрано великим шрифтом. Іноді листівки-гасла виготовляли у вигляді плакатів і розклеювали в доступних для огляду місцях (особливо вони були популярні після того, як 1939 року Червона армія захопила землі Західної України).

Листівки ОУН-УПА вирізнялися коротким, доступним та емоційним текстом

Газети теж були популярним видом друкованої пропагандистської продукції. Пропагандисти УПА й референтура ОУН видавали їх переважно для місцевого українського населення. Газети стали для широких народних мас своєрідним рупором, що постійно нагадував про боротьбу із численними окупантами. Зазвичай газети виходили українською мовою, у них було збережено характерне для Західної України стилістичне оформлення матеріалів. Водночас газетні статті вирізнялися актуальністю й інформативністю, враховували склад та інтереси читачів.

Обов'язково брали до уваги особливості національної психології та релігійного світогляду більшості читачів. Якою була загальна кількість підпільних газет, сьогодні важко сказати точно: історики УПА налічують до 20 назв. Основними друкованими органами опору були газети «На зміну», «Підпільні вісті», «Самостійник».

Брошура — досить поширений у 40-ві й 50-ті роки вид друкованої пропагандистської продукції. Вона мала більші тексти, аніж листівка, а, крім того, були малюнки. Брошури були популярні серед читачів, оскільки докладно роз'яснювали будь-яке питання або розбивали аргументи супротивника (контрпропаганда). Однак в умовах підпілля брошури було важче ховати, аніж листівки та газети, тому в УПА й ОУН прагнули видати їх невеликим форматом.

Як уже було зазначено, вплив на супротивника та місцеве населення здійснювався ще й за допомогою образотворчих засобів — плакатів, транспарантів, листівок-гасел. Особливо часто гасла, заклики, транспаранти використовували проти Червоної армії, що рухалася на захід. Сприятливим моментом для розміщення засобів наочної агітації вважали час напередодні вступу військ противника в населений пункт.

Сторінку підготував Андрій ЛИСЕНКО

ЯК ГОТУЮТЬ РЯТУВАЛЬНИКІВ СПЕЦІАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

РЯТУВАЛЬНІ ПАРАШУТНО-ДЕСАНТНІ ГРУПИ СПЕЦПРИЗНАЧЕНЦІВ ВЧАТЬСЯ ДІЯТИ І НА ПЕРЕДОВІЙ, І В ТИЛУ ВОРОГА

Керував процесом підготовки рятувальників-спецпризначенців досвідчений інструктор Дмитро Поплавський. Під час Революції Гідності він був керівником групи швидкого реагування Червоного Хреста на майдані Незалежності. У найгарячіші моменти разом зі своєю командою виносив поранених.

Із початку війни на Сході України він навчає військових першої медичної допомоги на полі бою. Служив добровольцем на фронті. Надавав першу допомогу пораненим та евакуював постраждалих у Волновасі після обстрілу бойовиками рейсового автобусу 13 січня 2015 року. До війни займався парашутним спортом і працював в Асоціації параспорту. Твердо переконаний, що «кров однакова у всіх».

Під час надання першої медичної допомоги важлива кожна хвилина

— Розрив міни, поранення правої ноги! Усі попадали на землю! У вас одна хвилина до наступного артудару, — прокричав інструктор, і група спецпризначенців завовтузилась на дорозі. — А чого це ми на дорозі розляглися? Бігом, поскакали в кущі! Куди на двох, на одній нозі!

Невгамовний інструктор немов знущається із цих хлопців — військовослужбовців рятувальних парашутно-десантних груп спеціального призначення. Але вони самі попросили провести заняття, максимально наближене до реальної бойової обстановки.

Усе відбувалося на базі розформованої і Богом забутої військової частини в лісі на Вінниччині. Спартанські умови — це саме те, що потрібно.

Кожен рятувальник має володіти базовим багажем знань із тактичної медицини. У цьому переконані в Центрі управління пошуково-рятувальним забезпеченням ЗС України (ЦУПРЗ).

БІЙЦІВ НА ПІВГОДИНИ ЗАЛИШИЛИ ПОСЕРЕД ЛІСУ В МОРОЗ ТА МАЙЖЕ БЕЗ ОДЯГУ

Рятувальні парашутно-десантні групи спеціального призначення створено під час особливого періоду, коли на початку АТО Повітряні Сили та армійська авіація Сухопутних військ зазнали втрат, а вцілілі екіпажі витягав із тилу ворога армійський «спецназ». Тоді керівництво вирішило на базі згаданого центру створити такі підрозділи. І тепер спецпризначенці-рятувальники практикуються не тільки виживати в екстремальних умовах, а й надавати першу медичну допомогу на полі бою, де від швидкості рішень залежить життя.

…Того дня навчання з бійцями парашутно-десантних груп проводили фахівці з громадської організації «Захист патріотів». Її досвідчені інструктори: хірурги, анестезіологи та інші фахівці — безкоштовно проводять у Збройних Силах такі заняття.

Напередодні домовились по телефону, приїхали! Усе швидко, без зайвої бюрократичної тяганини. І почалося!

Пробіжка лісом на виснаження, інструктаж, а потім під розриви піротехніки та димові завіси робота на час. У цьому разі час — це життя. Інструктори моделювали різні ситуації: поранення різних ступенів важкості, евакуація поранених під щільним ворожим обстрілом тощо. Допомогу надавали як сучасним обладнанням із тактичної медицини, так і підручними засобами.

Особливо хлопці запам'ятають заняття з протидії гіпотермії. Про нього нікого не попередили, тож опинитись в одних трусах на морозі посеред лісу ніхто не сподівався. Їх змусили посидіти, полежати, покачатись по снігу, словом, мерзнути протягом півгодини. А потім — правильно й швидко зігрітися, навіть без одягу. Те, що результату було досягнуто, військовослужбовці зрозуміли наступного дня: ніхто не застудився, бо зробили все правильно. Як пояснюють інструктори, коли значна втрата крові, організм сам по собі охолоджується, а холодної пори це охолодження може бути критичним для життя.

— Найбільше я запам'ятав крапельницю, — розповідає один із військовослужбовців на ім'я Андрій. — Признаюся, проколоти вену людині вперше в житті психологічно важко. Нас розділили на дві групи: одні колони, інші виконували роль постраждалих. Потім помінялися. Хтось тремтячими руками, хтось і не з першого разу, але крапельниці таки поставили. Хто впорався найкраще, закріпив цю практику під час руху в «санітарці».

Заняття проходило в повному бойовому спорядженні. Рятувальники-спецпризначенці здобули безцінний практичний досвід.

Юрій ІГНАТ

ЩО ТАКЕ ГІПОТЕРМІЯ ТА ЯК ЇЇ УНИКАТИ?

Холодна погода може призвести до летальних наслідків для непідготовлених людей.

Гіпотермія — загальне зниження внутрішньої температури тіла через втрату тепла швидшими темпами, аніж воно може бути відтворено. Тепло втрачають різними терморегуляційними шляхами. Процес можуть прискорювати такі фактори, як погана ізоляція, вологий одяг або судиннорозширювальні засоби, кава чи алкоголь.

Головне — залишатися сухим! Адже теплопровідність води у 25 разів вища за повітря. Навіть вологий від поту одяг спричиняє втрату тілом тепла. Це підвищує ризик гіпотермії, тому важливо вдягатися пошарово й вентилюватися під час фізичної активності, що дасть змогу знизити рівень вологи, спричиненої потінням. Ефект переохолодження під дією холодного вітру значно зростає, якщо людина спітніла.

То що ж треба робити насамперед? Одягатися, покриваючи одягом усі незахищені ділянки тіла, у тому числі обличчя. Узуватися безпосередньо перед виходом на вулицю, уникати потіння й пити багато води або чаю. Варто пам'ятати, що навіть невеликий піт і дихання можуть призвести до значної втрати тепла й дегідратації, а фізична втома та недостатнє харчування можуть підвищити ризик переохолодження.

Утрата рефлексу тремтіння, невиразна мова й психічна загальмованість є ознаками гіпотермії. У такому разі потрібна невідкладна медична допомога.

Інф. «НА»

У ЦІЙ КЛІНІЦІ ЗДІЙСНЮВАЛИ ДО 70 ОПЕРАЦІЙ ЗА ДОБУ

ФАХІВЦІ КЛІНІКИ УШКОДЖЕНЬ ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНОГО КЛІНІЧНОГО ЦЕНТРУ ПІВНІЧНОГО РЕГІОНУ (ВМКЦ ПнР) У СЕРПНІ 2014 РОКУ ВДЕНЬ І ВНОЧІ РЯТУВАЛИ ЖИТТЯ ПОРАНЕНИМ БІЙЦЯМ АТО

«Острівець АТО на мирній території» — так називають цей військовий госпіталь на Харківщині, куди з перших днів бойових дій на Сході країни надходять постраждалі українські воїни. За майже три роки проведення антитерористичної операції тут надали спеціалізовану медичну допомогу понад 18 тисячам військовослужбовців та правоохоронців, і майже третина з них може подякувати за своє одужання фахівцям клініки ушкоджень

Про роботу клініки та своїх колег розповідає її начальник — провідний травматолог Північного регіону, заслужений лікар України полковник медичної служби Олександр Бородай, який нещодавно відзначив 35 років армійської служби, 25 з яких віддав цьому колективу військових ескулапів.

— Олександре Леонідовичу, як змінилася робота медичного колективу після весни 2014-го?

— Із початком АТО ми перейшли на посилений режим роботи клініки. Пам’ятаю, як 2 травня 2014 року до нас привезли першого пораненого — вертольотчика, якого збили під Слов’янськом. А вже влітку кількість поранених, обгорілих або травмованих, які надійшли за добу, становила від 10 до 70 осіб. Максимальну групу поранених — 186 воїнів ми зареєстрували в серпні 2014-го під час боїв у районі Іловайська. Тоді наші лікарі здійснювали до 70 операцій різної складності за добу. За роки бойових дій на Сході України всі військовослужбовці клініки побували в районі АТО.

— Помітно, що за останні роки значно покращились і база і обладнання клініки...

— Мільйони гривень було спрямовано на придбання сучасної медичної апаратури, обладнання спеціальних приміщень, закупівлю ортопедичних меблів, ліків тощо.

Суттєву допомогу ми отримали від волонтерських організацій, меценатів і пересічних громадян-патріотів. Наприклад, в операційних повністю оновлено інструментарій для лікування переломів кісток, нейрохірургічних оперативних втручань. Окрім того, Інститут патології хребта й суглобів передав нам для користування електронно-оптичний перетворювач, а медики Українського науково-дослідного інституту протезування допомагають ставити на ноги воїнів, які в бою втратили кінцівки.

— Як змінився рівень професіоналізму фахівців клініки?

— Протягом останніх трьох років військові лікарі клініки успішно здійснили майже 3000 складних оперативних втручань, або стільки, скільки впродовж 20–25 років до початку АТО.

Одна з головних наших заслуг — це те, що ми першими почали застосовувати спеціальні магніти для пошуку та видалення металевих уламків із тканин. Також наш колектив запровадив дренування вогнепальних поранень із застосуванням асоційованих вакуумних систем. А ще харків’яни навчилися виконувати складні операції суглобів після вогнепальних поранень.

Діяльність військових травматологів із Харкова визнано однією з найкращих серед медичних установ оборонного відомства. У перспективі — продовження осучаснення клініки та наближення її до найкращих світових стандартів.

Бесіду вів Дмитро ГОРБУНОВ

Полковник медичної служби Олександр Бородай оглядає пацієнта

ЗА ПЕРІОД АТО У ВІДДІЛЕННЯХ КЛІНІКИ УШКОДЖЕНЬ ВМКЦ ПнР УСПІШНО ЗДІЙСНЕНО МАЙЖЕ 3000 СКЛАДНИХ ОПЕРАТИВНИХ ВТРУЧАНЬ, АБО СТІЛЬКИ, СКІЛЬКИ ЗА 20–25 РОКІВ ДО ПОЧАТКУ АТО

«ТИ — «ДОК»? ТАМ — «ТРЬОХСОТІ». ДОПОМОЖИ ЇМ!»

ТАКИМИ БУЛИ ПЕРШІ СЛОВА, ЯКІ ПОЧУВ КАПІТАН МЕДСЛУЖБИ СЕРГІЙ ЛІВАКІВСЬКИЙ УЛІТКУ 2015-ГО НА БОЙОВИХ ПОЗИЦІЯХ БІЛЯ ЩАСТЯ

Капітан медичної служби Сергій Ліваківський

— Я закинув свої речі в найближчий намет і, перепитуючи дорогу, побіг до місця, на яке вказав командир підрозділу. Вже ввечері в мене були контакти цивільних медиків із міської лікарні, яка за час воєнних дій стала повноправним госпіталем. Я знав імена всіх водіїв автомобілів забезпечення. Так я непомітно для себе пройшов бойове хрещення, — згадує військовий лікар.

До початку АТО Сергій працював на цивільній посаді у Вінницькому військовому госпіталі. Та коли на Донбасі стали гинути наші хлопці, то в складі волонтерських груп почав виїжджати в Луганську область.

— Я прагнув опинитися в самому епіцентрі подій, побувати на «нулях», щоб бути ближче до наших захисників і вчасно надавати допомогу, — каже Сергій.

Коли він повертався у Вінницю, то продовжував лікувати поранених у Військово-медичному клінічному центрі Центрального регіону. Лікар Ліваківський якось соромився того, що відсиджується в тилу, а хтось тим часом воює на передовій. У серпні 2015-го терпець у нього урвався.

— Я витримав чотиригодинну розмову з дружиною Наталією, поцілував шестирічну донечку Марійку й пішов у райвійськкомат, — згадує Сергій Ліваківський.

Йому запропонували посаду в 59-му Військово-мобільному госпіталі. Після спеціальної підготовки та набуття необхідних військових навичок він повернувся на Луганщину, але вже як військовослужбовець і потрапив саме туди, куди він прагнув, — на передові позиції сил АТО.

— Мені пощастило служити у місті Щастя. Разом з іншими військовими медиками ми підсилювали санітарну частину однієї з механізованих бригад. Майже щодня ми перебували на передовій, де під канонаду артобстрілів надавали першу допомогу постраждалим і робили легкі операції. За перший же тиждень перебування в окопах довелося побачити такого, з яким за всю свою лікарську практику не мав справи, — зауважує Сергій.

До того ж лікарсько-сестринська бригада під керівництвом капітана медичної служби Ліваківського активно допомагала місцевим жителям, постраждалим від постійних обстрілів терористів.

За словами Сергія, найважче в моральному плані для нього було лікувати дітей. Щоразу, коли він робив перев’язки пораненим хлопчикам або дівчаткам, він уявляв свою донечку й ледь стримував емоції.

Нещодавно завершився термін служби Сергія за мобілізацією. Та він твердо вирішив далі виборювати мир для рідної держави й тому продовжив службу в армії.

— Важко жити в наметах, підніматися вночі за терміновим викликом та ризикувати своїм життям, — каже капітан медичної служби Ліваківський. — Проте я допомагаю людям, а значить, роблю свій внесок у перемогу над окупантами. Звісно, сумую за рідними й намагаюся частіше телефонувати їм, адже відчуваю, як вони хвилюються за мене.

Сьогодні на грудях офіцера-медика сяє орден Богдана Хмельницького III ступеня. Але для нього головною нагородою стане мирне небо та вигнання окупантів з української землі. Напевно, лише тоді він зможе заспокоїти свою душу справжнього патріота.

Дмитро ГОРБУНОВ

ОБОРОННА ПОЛІТИКА ЄС ВИБИРАЄ НОВУ СТРАТЕГІЮ

2017 РОКУ КРАЇНИ-ЧЛЕНИ ЄС ДОМОВИЛИСЯ ПРО ТІСНІШУ СПІВПРАЦЮ В ОБОРОННІЙ СФЕРІ

У Європарламенті переконані, що Європейський Союз має покладатися на власні сили в гарантуванні безпеки в Європі

Перед референдумом щодо «Брекситу» в червні минулого року лише деякі спостерігачі всерйоз розраховували на рішення на користь виходу Великої Британії з ЄС. Проте за лаштунками в Брюсселі, Парижі та Берліні розробляли план «Б» на той випадок, якщо станеться саме так. Зокрема ішлося про тіснішу співпрацю в оборонній політиці. Крім того, після виходу Британії консенсус щодо цього видався ймовірнішим. Таким чином, новий крок в оборонній політиці має повернути ЄС довіру громадян і довести скептикам, що проект європейської інтеграції не завершився.

Після результату «Брекситу», який шокував, плани щодо корегування оборонної системи ЄС почали стрімко просуватися. Спочатку міністр оборони Німеччини та її французький колега представили ініціативу щодо здійснення реформ. Потім пролунала підтримка цього плану з боку президента ЄС. Потреба вжити таких заходів стала ще гострішою після перемоги Дональда Трампа, який іще активніше, аніж його попередник, закликає європейців узяти на себе більше відповідальності за власну безпеку. І нарешті, у грудні минулого року лідери ЄС на саміті виступили за зближення.

Для Європи зростання такої відповідальності — це передусім збільшення витрат. 2016-го США витратили на оборону близько 600 млрд доларів, що майже втричі більше, аніж витратили всі 28 країн-членів ЄС. Але країни ЄС і досі не можуть дійти згоди в питанні зобов'язання для членів НАТО надавати два відсотки ВВП на оборону. Проте на сьогодні вже затверджено План дій Комісії ЄС, який, до речі, ще детально обговорюватимуть. Відповідно до цього плану держави-члени мають витрачати свої гроші ефективніше для залучення нових інвестицій.

Цілком зрозуміло, що питання співпраці у сфері оборони для країн — членів ЄС є особливим. Наприклад, експерти швейцарського видання NeueZuercherZeitung зауважують, що в ЄС існує 19 різних бойових броньованих машин, — саме тому їх закупівля обходиться для країн ЄС набагато дорожче, аніж для США, де існує тільки один тип таких машин. Тому комісія пропонує, щоб країни ЄС закуповували зброю спільно. Як оцінюють фахівці, потенціал економії таких закупівель в Європі може становити до 100 млрд євро на рік.

Водночас експерти зауважують, що спільні закупівлі в ЄС побічно будуть вигідні й НАТО, адже навіть після «Брекситу» в обох організаціях залишається однакова кількість країн — 28. Саме тому ЄС дістане суспільну підтримку військового альянсу.

У будь-якому разі співпраця ЄС і НАТО — символічно важливий елемент нової європейської оборонної стратегії. Вона має засвідчити, що країни більше не можуть собі дозволити непотрібного дублювання та колишнього конкурентного мислення. Насправді до недавнього часу обидві організації діяли ізольовано. Проте затвердження в листопаді минулого року 45 спільних проектів стало початком тіснішої співпраці. Також було заплановано спільні навчання, що не практикували до недавнього часу. Найочевидніша користь таких зближень виявляється в разі гібридних загроз, під час яких звичайні атаки може бути доповнено або замінено кібератаками чи пропагандою.

Фахівці також зазначають, що конкурентне мислення в ухваленні будь-якого рішення в рамках поглиблення співпраці не виключено, оскільки Туреччина входить лише в НАТО, а Кіпр — тільки в ЄС. Вирішення кіпрського конфлікту могло б спричинити скорочення бар'єрів на шляху обміну оперативними даними між цими обома організаціями. Крім того, останніми місяцями не лише британці, які мали право голосу в ЄС до «Брекситу», а й східноєвропейські уряди створили труднощі для здійснення реформ в ЄС, наголошуючи на необхідності уникнення дублювання заходів НАТО.

Сьогодні на Балканах та в Африці ЄС підтримує шість військових і десять цивільних місій, серед яких — нова операція «Софія» для боротьби з контрабандистами в Середземному морі. Берлін і Париж були ініціаторами створення штаб-квартири ЄС у Брюсселі для спрощеного планування та реалізації спільних завдань. Але це викликало суперечки серед держав-членів, тож тепер ідеться лише про створення нових структур. Фахівці-скептики переконані, що доки ЄС не стане політично інтегрованою державою, єдині військові сили залишаться нездійсненним завданням. Однак ЄС також не хоче ставати військовим союзом та оскаржувати територіальну оборону НАТО. Хоча криза з біженцями засвідчила, що Європа не може залишатися осторонь конфліктів у сусідніх країнах. Тому на сьогодні ЄС здійснює операції для стабілізації й подолання кризових ситуацій під егідою ООН. Важливим етапом стане відправлення сил швидкого реагування (1500 солдатів), якщо держави — члени ЄС ухвалять відповідне рішення.

2016-ГО США ВИТРАТИЛИ НА ОБОРОНУ БЛИЗЬКО 600 МЛРД ДОЛАРІВ, ЩО МАЙЖЕ ВТРИЧІ БІЛЬШЕ, АНІЖ ВИТРАТИЛИ ВСІ 28 КРАЇН-ЧЛЕНІВ ЄС

Важливою обставиною для амбіцій європейської оборонної політики стане застосування так званої постійної структурованої співпраці у сфері оборони, передбачене в Лісабонському договорі. Амбіційні країни ЄС можуть добровільно вступити в тіснішу співпрацю, тоді як країни-скептики — іще почекати. Водночас «незграбний» в оборонній політиці ЄС може продемонструвати, що він здатний не тільки боротися з внутрішніми проблемами, а й продовжувати швидко розвиватися в багатьох напрямках.

Підготував Вадим КОВАЛЬОВ

ТАНКИ США В ПОЛЬЩІ

Днями в Польщу перекинуто повітрям американських військових, а через німецький кордон туди доставлено важку техніку, зокрема танки. Ці сили створюватимуть форпост танкової бригади, яка дислокуватиметься на заході країни. Поява такого потужного підрозділу в Польщі стала результатом рішень, ухвалених на саміті НАТО у Варшаві. Східний фланг Альянсу вирішили зміцнити через агресивні дії Росії на Сході України, а також у Балтійському морі.

Відтепер близько 4,5 тис. військовослужбовців США служитимуть на території Польщі, Литви, Латвії, Румунії, Болгарії та Угорщини. Ротація американських військових відбуватиметься кожні дев'ять місяців. У місті Жагань буде штаб-квартира командування американської бронетанкової бригади.

Польські проросійські політичні сили миттєво відреагували на ці події, порівнявши створення баз НАТО із завоюванням країни хрестоносцями. Однак експерти польського видання Rzeczpospolita ставлять питання: а чи має антиамериканська риторика шанси на успіх? Відповідь тверда й однозначна: ні. Пояснюють це тим, що за цією риторикою стоїть політичний планктон — організації, які не мають ані найменшого впливу на життя суспільства.

Іще один фактор. Як свідчать опитування, які здійснив польський Центр досліджень громадської думки (CBOS), поляки найгірше ставляться до циганів, арабів і росіян. Американцям симпатизують так само, як іспанцям та угорцям. Зрозуміло, що поляки досі переживають травму півстолітньої присутності радянських військ, які були опорою існування васальної комуністичної держави.

ДОВІДКОВО

У рамках першої ротації командування бригади, а також підлеглі батальйони дислокуватимуться на військових об'єктах у населених пунктах Жагань, Свентошув, Скважин і Болеславец.

Загалом до складу бригадної бойової групи входитимуть понад 400 одиниць гусеничної та понад 900 — колісної техніки, зокрема 87 танків, 18 самохідних гаубиць калібру 155 мм, 400 автомобілів «Хамві» й 400 БМП «Бредлі».

Американські бригади перебуватимуть у Польщі, а також в інших країнах регіону в рамках операції AtlanticResolve («Атлантичне рішення»).

Розміщення бронетанкової бригади США в Польщі є сигналом для Росії стосовно того, що Вашингтон не відмовлятиметься від свого впливу на безпеку в регіоні.

Таку думку висловив польський експерт, колишній міністр національної оборони Польщі Януш Онишкевич, повідомляє Укрінформ.

«Розміщення бригади має слугувати сигналом для Росії, що США активно включаються в безпеку нашого регіону, і ця безпека стосується не тільки країн — членів НАТО, а й цілого оточення Альянсу, зокрема України», — зазначив Януш Онишкевич.

На його думку, міркування, що розміщення американської бригади провокуватиме відповідну реакцію Росії, є хибним, оскільки Росія для різноманітних провокативних дій не потребує приводів: вона їх сама створює для власних потреб.

«У Росії дуже добре виходить поширення неправдивих фактів, які мають пояснювати її чергові агресивні дії», — констатував екс-міністр оборони Республіки Польща й висловив сподівання, що рішення про розміщення американської бригади в Польщі, яке ухвалила адміністрація президента Барака Обами, не буде переглядати новообраний президент Дональд Трамп і що це військове з'єднання залишатиметься «постійним елементом військової ситуації в регіоні Східної Європи».

Екс-міністр наголосив, що бронетанкова бригада — не просто символічна військова присутність, а вагома бойова сила, яка свідчить про серйозність намірів Вашингтона стосовно гарантій безпеки для країн Центрально-Східної Європи.

БІЙ ПІД КРУТАМИ — СИМВОЛ БОРОТЬБИ ЗА СВОБОДУ ТА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

КРУТЯНСЬКИЙ БІЙ ПОРОДИВ ВЕЛИКУ КІЛЬКІСТЬ МІФІВ, ЛЕГЕНД І ДОМИСЛІВ РІЗНОГО СПРЯМУВАННЯ: ВІД ГЕРОЇЧНОГО ПІДНЕСЕННЯ ДО ЦІЛКОВИТОГО ЗАПЕРЕЧЕННЯ ЙОГО ІСТОРИЧНОЇ ВАГИ

Про події та героїв тих часів кореспондентові «Народної армії» розповів головний спеціаліст із регіональних питань Українського інституту національної пам'яті в Чернігівській області Сергій Бутко

— У грудні 1917 року, для охорони кордону України від нападів із півночі невеликих більшовицьких загонів, із Києва до Бахмача було направлено першу та другу сотні Української юнацької школи ім. Богдана Хмельницького на чолі з начальником школи сотником Дем'яном Носенком. Їм було надано саморобний бронепоїзд із гарматою й двома кулеметами. Ці підрозділи вдало розбивали більшовицькі банди й утримували порядок на залізниці. Саме вони із часом стали основою українського військового загону під Крутами.

На початку січня 1918 року більшовики розгорнули наступ на Київ двома групами: одна вздовж залізниці Харків — Полтава — Київ, друга — у напрямі Курськ —Бахмач — Київ. В умовах ешелонної війни бойові дії точилися вздовж залізничних колій, від станції до станції.

— Побутує твердження, що Центральна Рада не мала надійних збройних сил і, крім загону юнаків під Крутами, її нікому було захищати. Чи так це?

— Дані історичних досліджень свідчать про інше: за три місяці війни, з грудня 1917-го по лютий 1918 року відбулося щонайменше 200 боїв і збройних сутичок між військами Центральної Ради й Раднаркому. Проте Центральна Рада зазнавала серйозних утруднень з організації відсічі ворога. Річ у тім, що в Києві налічувалося до 20 тис. військових, але частина з них під впливом більшовицької пропаганди оголосили нейтралітет і не брали участі в боротьбі. У критичний момент опорою української влади стали курінь Січових стрільців на чолі з Євгеном Коновальцем, загони вільного козацтва, який сформував Симон Петлюра, Гайдамацький кіш Слобідської України й добровольці.

— А хто були ці добровольці?

— На заклик Центральної Ради стати на захист Батьківщини відгукнулася патріотично налаштована молодь. 18 січня 1918 року на зборах студентів Київського університету св. Володимира та Українського народного університету було оголошено запис добровольців у Студентський курінь імені Січових стрільців. Студентів підтримали учні II Української імені Кирило-Мефодіївського братства гімназії.

У курінь записалося понад 200 юнаків. Їх зібрали в казармах Костянтинівського військового училища на Печерську, де студенти й гімназисти пройшли початкову військову підготовку. 27 січня Перша сотня Студентського куреня під командою старшини Омельченка, на той час студента Українського народного університету, прибула на допомогу невеликому українському загону. Проте Бахмач уже здали червоним і відступили до Крутів — залізничної станції поблизу Ніжина.

— Яким тоді було співвідношення сил?

— Напередодні бою, який розпочався вранці 16 січня 1918 року (29-го — за новим стилем) співвідношення було таким: чотири сотні Першої київської юнацької школи ім. Б. Хмельницького (близько 400 юнкерів), Перша сотня Студентського куреня Січових стрільців (116 — 130 вояків), 20 старшин і майже 80 добровольців із підрозділів місцевого Вільного козацтва з Ніжина. На озброєнні вони мали 16 кулеметів і саморобний бронепоїзд із гарматою на залізничній платформі. Боєм командував сотник армії УНР Аверкій Гончаренко. Українцям протистояли понад 3000 вояків загону революційних військ більшовицької Росії — червоногвардійці, солдати-росіяни та балтійські матроси. Вони мали у своєму розпорядженні артилерію та бронепоїзд.

ЗАТРИМАВШИ ВОРОГА, «КРУТЯНЦІ» ДАЛИ ЗМОГУ УКЛАСТИ БРЕСТ-ЛИТОВСЬКИЙ МИР, ЯКИЙ ДЕ-ФАКТО ОЗНАЧАВ МІЖНАРОДНЕ ВИЗНАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

— Як відбувався той бій? Якими були його наслідки?

— Бій розпочався вранці й тривав до вечора. Українці відбили кілька атак більшовиків, у яких обидві сторони зазнали значних утрат. Під натиском переважних сил ворога українські загони, забравши вбитих і поранених, відступили до ешелону, котрий чекав на них за кілька кілометрів від станції. Руйнуючи за собою залізничну колію, вони рушили до Києва.

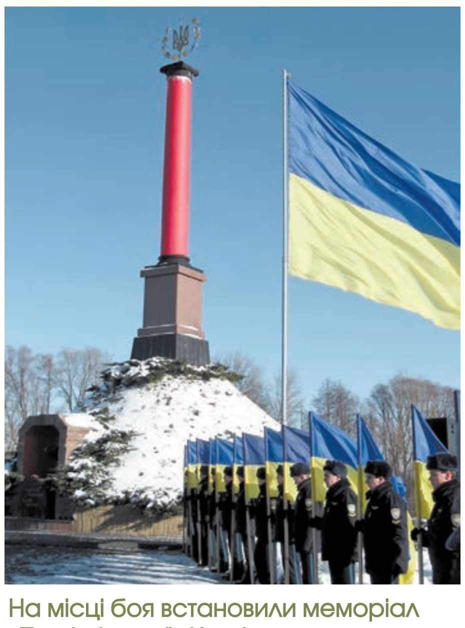
Особливої трагічності бою під Крутами надала така обставина: чота (взвод) студентської сотні, відступаючи в сутінках, заблукала й потрапила в полон. І наступного дня 27 студентів і гімназистів було розстріляно.

За сучасними підрахунками, утрати українських військ під Крутами становлять 70–100 осіб. Серед них — 37–39 студентів і гімназистів: 27 розстріляних, 10–12 убитих у бою. Більшовицькі війська втратили під Крутами майже 300 осіб.

Я вважаю, що, затримавши ворога на чотири дні, київські юнаки дали змогу укласти Брест-Литовський мир, який де-факто означав міжнародне визнання української незалежності. І хоча в перебігу військових дій цей бій не мав вирішального значення, у свідомості багатьох людей він набув особливої ваги завдяки героїзму української молоді, яка в нерівному бою затримала наступ ворога. Цей бій став символом боротьби за свободу та незалежність українського народу.

Вадим МИСНИК

ЯК СКЛАЛИСЯ ДОЛІ ДЕЯКИХ «КРУТЯНЦІВ»

На місці боя встановили меморіал «Пам'яті героїв Крутів»

Тих студентів, які потрапили в полон, більшовики катували, над ними всіляко глумилися. Комісар червоноармійського загону Є. Лапідус у 30-ті роки так розповідав про ті події: «Наступного дня, коли ми від'їжджали зі станції Крути, потяг по дорозі зупинився, і з вагона було виведено всіх затриманих. За 300 кроків від потяга їх розстріляли розривними кулями».

Перед стратою учень 2-ї Української гімназії, 19-річний уродженець Галичини Григорій Піпський заспівав гімн «Ще не вмерла Україна», який підхопили й інші полонені.

Захисників Крутів заборонили ховати, залишивши їхні спотворені катуванням тіла для залякування місцевого населення. Попри цю антихристиянську й антигуманну заборону, священик села Печі разом із жителями села звезли тіла до теплої хати, щоб їх можна було вирівняти, а потім зібрали по селу чисте полотно і, вистеливши ним дорогу до братської могили, усе-таки поховали полеглих юнаків на кладовищі села. У березні 1918 року, після вигнання російсько-більшовицьких нападників за умовами Брест-Литовського миру, тіла героїв було перезахоронено на Аскольдовій могилі в Києві.

У кожного з юнаків — учасників бою під Крутами — долі склалися по-різному. Але практично всі хлопці, яким пощастило вціліти, продовжили службу в армії Української Народної Республіки. Наприклад, **старшина Яків Рябоконь** брав активну участь у Другому зимовому поході під командуванням Юрія Тютюнника. Після того, як його учасники зазнали поразки, він продовжив боротися з радянською владою в партизанському загоні, а згодом змушений був залишити Україну. Помер він у Польщі 1930 року.

Поручик Іван Грушецький, повернувшись із поля бою, обіймав командирську посаду в школі, де готували старшин для Армії УНР. Потім «перекваліфікувався» у священики. Службу Божу правив в одному з храмів на Волині. Восени 1939-го, після «визвольного походу Червоної армії в Західну Україну», його було заарештовано. У тюремній камері Іван провів майже рік і влітку 1940-го помер.

Микола Кривопуск і Гнат Мартинюк протягом 1920–1921 років перебували в особистій охороні Головного отамана Симона Петлюри. Після того, як УНР зазнала остаточної поразки, Микола опинився на Заході. А згодом — у США. Там і закінчився його життєвий шлях.

Сергій Захвалинський, уродженець Чернігівщини, після окупації України більшовицьким режимом зумів здобути фах інженера, а згодом опинився у Війську Польському.

За радянських часів про юнаків, які перепинили під Крутами шлях більшовицькій орді на Київ, у підручниках історії не згадували. А якщо їхні прізвища й з'являлися, то називали їх не інакше, як «буржуазними націоналістами й зрадниками трудового народу». До того ж правду про січневі події, які передували бою під Крутами, особливо про сам бій, усіляко фальсифікували.

Сергій ЗЯТЬЄВ

Державний науково-випробувальний центр Збройних Сил України (м. Чернігів) оголошує конкурс на заміщення вакантних посад:

1. Заступник начальника центру з науково-випробувальної роботи, ШПК «полковник», посадовий оклад — 1833–1940 грн.

Кваліфікаційні вимоги: наявність наукового ступеня та вченого звання з технічних (військово-спеціальних) наук; стаж науково-технічної (наукової, науково-випробувальної) діяльності не менше як 10 років; досвід керівництва науково-дослідним (випробувальним) управлінням, відділом не менше як 5 років; досвід проведення (участі) випробувань зразків озброєння та військової техніки не менше як 10 років.

2. Начальник науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Сухопутних військ) — провідний інженер-випробувач, ШПК «полковник», посадовий оклад — 1640–1740 грн.

3. Начальник науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — провідний інженер-випробувач, ШПК «полковник», посадовий оклад — 1640–1740 грн.

4. Начальник науково-випробувального управління (з досліджень безпілотних авіаційних комплексів, роботизованих та тренажерних систем і комплексів) — провідний інженер-випробувач, ШПК «полковник», посадовий оклад — 1640–1740 грн.

5. Начальник науково-випробувального управління (з досліджень інформаційно-вимірювальних комплексів та метрологічного оцінювання) — провідний інженер-випробувач, ШПК «полковник», посадовий оклад — 1640–1740 грн.

Кваліфікаційні вимоги: наявність наукового ступеня (вченого звання) з технічних (військово-спеціальних) наук; стаж науково-технічної (наукової, науково-випробувальної) діяльності не менше як 7 років; досвід керівництва науково-дослідним (випробувальним) відділом не менше як 2 роки або науково-дослідною (випробувальною) лабораторією (відділенням) не менше як 3 роки; досвід проведення (участі) випробувань зразків озброєння та військової техніки не менше як 7 років.

За наявності наукового ступеня доктора наук (технічних, військово-спеціальних, фізико-математичних) інші вимоги не висуваються.

У разі відсутності наукового ступеня (вченого звання) — вища освіта за рівнем «магістр» (спеціаліст), стаж науково-технічної (наукової) діяльності не менше як 10 років, досвід керівництва науково-дослідним (випробувальним) відділом не менше як 3 роки або науково-дослідною (випробувальною) лабораторією (відділенням) не менше як 5 років, досвід участі у випробуваннях озброєння і військової техніки не менше як 10 років.

6. Начальник науково-організаційного відділу, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1490–1590 грн.

7. Начальник науково-інформаційного відділу, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1490–1590 грн.

8. Начальник науково-випробувального відділу (з досліджень бронетанкової та автомобільної техніки) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Сухопутних військ) — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1490–1590 грн.

9. Начальник науково-випробувального відділу (з досліджень ракетних комплексів та ракетно-артилерійського озброєння) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Сухопутних військ) — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1490–1590 грн.

10. Начальник науково-випробувального відділу (з досліджень озброєння та військової техніки спеціальних військ) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Сухопутних військ) — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1490–1590 грн.

11. Начальник науково-випробувального відділу (з досліджень літальних апаратів, силових установок і бортових систем) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1490–1590 грн.

12. Начальник науково-випробувального відділу (з досліджень та оцінювання льотно-технічних, експлуатаційних і комплексних характеристик озброєння) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1490–1590 грн.

13. Начальник науково-випробувального відділу (з досліджень авіаційного озброєння) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1490–1590 грн.

14. Начальник науково-випробувального відділу (з досліджень комплексів Протиповітряної оборони) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1490–1590 грн.

15. Начальник науково-випробувального відділу (з досліджень радіотехнічних комплексів та бортового обладнання) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1490–1590 грн.

16. Начальник науково-випробувального відділу (з досліджень повітрянодесантної, пошукової та аварійно-рятувальної техніки) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — старший парашутист-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1490–1590 грн.

17. Начальник науково-випробувального відділу (з досліджень безпілотних авіаційних комплексів) науково-випробувального управління (з досліджень безпілотних авіаційних комплексів, роботизованих та тренажерних систем і комплексів) — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1490–1590 грн.

18. Начальник науково-випробувального відділу (з досліджень роботизованих систем і комплексів) науково-випробувального управління (з досліджень безпілотних авіаційних комплексів, роботизованих та тренажерних систем і комплексів) — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1490–1590 грн.

19. Начальник науково-випробувального відділу (з досліджень тренажерних систем і комплексів) науково-випробувального управління (з досліджень безпілотних авіаційних комплексів, роботизованих та тренажерних систем і комплексів) — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1490–1590 грн.

20. Начальник науково-випробувального відділу (з досліджень трасових та спеціальних систем) науково-випробувального управління (з досліджень інформаційно-вимірювальних комплексів та метрологічного оцінювання) — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1490–1590 грн.

21. Начальник науково-випробувального відділу (з досліджень засобів об'єктивного та автоматизованого контролю, управління, реєстрації та обробки інформації) науково-випробувального управління (з досліджень інформаційно-вимірювальних комплексів та метрологічного оцінювання) — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1490–1590 грн.

22. Начальник науково-випробувального відділу (з досліджень вимірювальних систем та метрології) науково-випробувального управління (з досліджень інформаційно-вимірювальних комплексів та метрологічного оцінювання) — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1490–1590 грн.

23. Начальник науково-випробувального відділу (з досліджень морського озброєння і техніки Військово-Морських Сил) — провідний інженер-випробувач, ШПК «капітан 2 рангу», посадовий оклад — 1490–1590 грн.

Кваліфікаційні вимоги: наявність наукового ступеня (вченого звання) з технічних (військово-спеціальних) наук; стаж науково-технічної (наукової, науково-випробувальної) діяльності не менше як 5 років; досвід керівництва науково-дослідною (випробувальною) лабораторією (відділенням) не менше як 2 роки; досвід проведення (участі) випробувань зразків озброєння і військової техніки не менше як 5 років.

За наявності наукового ступеня доктора наук (технічних, військово-спеціальних, фізико-математичних) інші вимоги не висуваються.

У разі відсутності наукового ступеня (вченого звання) — вища освіта за рівнем магістр (спеціаліст), стаж науково-технічної (наукової) діяльності не менше як 8 років, досвід керівництва науково-дослідною (випробувальною) лабораторією (відділенням) не менше як 5 років, досвід участі у випробуваннях озброєння і військової техніки не менше як 8 років.

24. Начальник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень озброєння та військової техніки спеціальних військ) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Сухопутних військ) — провідний інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1440–1540 грн.

25. Начальник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень літальних апаратів, силових установок і бортових систем) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — провідний інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1440–1540 грн.

26. Начальник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень літальних апаратів, силових установок і бортових систем) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — провідний інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1440–1540 грн.

27. Начальник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень та оцінювання льотно-технічних, експлуатаційних і комплексних характеристик озброєння) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — провідний інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1440–1540 грн.

28. Начальник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень та оцінювання льотно-технічних, експлуатаційних і комплексних характеристик озброєння) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — провідний інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1440–1540 грн.

29. Начальник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень та оцінювання льотно-технічних, експлуатаційних і комплексних характеристик озброєння) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — провідний інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1440–1540 грн.

30. Начальник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень радіотехнічних комплексів та бортового обладнання) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — провідний інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1440–1540 грн.

31. Начальник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень радіотехнічних комплексів та бортового обладнання) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — провідний інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1440–1540 грн.

32. Начальник науково-випробувальної лабораторії (науково-випробувального відділу (з досліджень повітрянодесантної, пошукової та аварійно-рятувальної техніки) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — старший парашутист-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1440–1540 грн.

33. Начальник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень повітрянодесантної, пошукової та аварійно-рятувальної техніки) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — провідний інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1440–1540 грн.

34. Начальник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень трасових та спеціальних систем) науково-випробувального управління (з досліджень інформаційно-вимірювальних комплексів та метрологічного оцінювання) — провідний інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1440–1540 грн.

35. Начальник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень засобів об'єктивного та автоматизованого контролю, управління, реєстрації та обробки інформації) науково-випробувального управління (з досліджень інформаційно-вимірювальних комплексів та метрологічного оцінювання) — провідний інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1440–1540 грн.

36. Начальник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень вимірювальних систем та метрології) науково-випробувального управління (з досліджень інформаційно-вимірювальних комплексів та метрологічного оцінювання) — провідний інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1440–1540 грн.

Кваліфікаційні вимоги: наявність наукового ступеня (вченого звання) з технічних (військово-спеціальних) наук; стаж науково-технічної (наукової) діяльності не менше як 5 років; досвід проведення (участі) випробувань зразків озброєння і військової техніки не менше як 5 років.

За наявності наукового ступеня доктора наук (технічних, військово-спеціальних, фізико-математичних) інші вимоги не висуваються.

У разі відсутності наукового ступеня (вченого звання) — вища освіта за рівнем магістр (спеціаліст), стаж науково-технічної (наукової) діяльності не менше як 7 років, досвід участі у випробуваннях озброєння і військової техніки не менше як 7 років.

37. Провідний науковий співробітник науково-організаційного відділу, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1400–1500 грн.

Кваліфікаційні вимоги: наявність наукового ступеня (вченого звання) з технічних (військово-спеціальних) наук; стаж науково-технічної (наукової) діяльності не менше як 5 років; досвід проведення (участі) випробувань зразків озброєння і військової техніки не менше як 5 років.

За наявності наукового ступеня доктора наук (технічних, військово-спеціальних, фізико-математичних) інші вимоги не висуваються.

У разі відсутності наукового ступеня (вченого звання) — вища освіта за рівнем магістр (спеціаліст), стаж науково-технічної (наукової) діяльності не менше як 7 років, досвід участі у випробуваннях озброєння і військової техніки не менше як 7 років.

38. Старший науковий співробітник науково-організаційного відділу, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

39. Старший науковий співробітник науково-інформаційного відділу, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

40. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень бронетанкової та автомобільної техніки) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Сухопутних військ) науково-випробувального управління з випробувань озброєння та військової техніки Сухопутних військ — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

41. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень ракетних комплексів та ракетно-артилерійського озброєння) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Сухопутних військ) — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

42. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень ракетних комплексів та ракетно-артилерійського озброєння) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Сухопутних військ) — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

43. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень озброєння та військової техніки спеціальних військ) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Сухопутних військ) — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

44. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень літальних апаратів, силових установок і бортових систем) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

45. Старший науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень літальних апаратів, силових установок і бортових систем) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — провідний інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

46. Старший науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень літальних апаратів, силових установок і бортових систем) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — провідний інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

47. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень та оцінювання льотно-технічних, експлуатаційних і комплексних характеристик озброєння) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

48. Старший науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень та оцінювання льотно-технічних, експлуатаційних і комплексних характеристик озброєння) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — провідний інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

49. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень авіаційного озброєння) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

50. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень авіаційного озброєння) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

51. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень комплексів Протиповітряної оборони) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

52. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень радіотехнічних комплексів та бортового обладнання) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

53. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень радіотехнічних комплексів та бортового обладнання) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

54. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень повітрянодесантної, пошукової та аварійно-рятувальної техніки) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — старший бортовий інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

55. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень повітрянодесантної, пошукової та аварійно-рятувальної техніки) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил), ШПК «підполковник медичної служби», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

56. Старший науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень повітрянодесантної, пошукової та аварійно-рятувальної техніки) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — старший парашутист-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

57. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень безпілотних авіаційних комплексів) науково-випробувального управління (з досліджень безпілотних авіаційних комплексів, роботизованих та тренажерних систем і комплексів) — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

58. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень роботизованих систем і комплексів) науково-випробувального управління (з досліджень безпілотних авіаційних комплексів, роботизованих та тренажерних систем і комплексів) — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

59. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень тренажерних систем і комплексів) науково-випробувального управління (з досліджень безпілотних авіаційних комплексів, роботизованих та тренажерних систем і комплексів) — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

60. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень трасових та спеціальних систем) науково-випробувального управління (з досліджень інформаційно-вимірювальних комплексів та метрологічного оцінювання) — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

61. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень трасових та спеціальних систем) науково-випробувального управління (з досліджень інформаційно-вимірювальних комплексів та метрологічного оцінювання) — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

62. Старший науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень трасових та спеціальних систем) науково-випробувального управління (з досліджень інформаційно-вимірювальних комплексів та метрологічного оцінювання) — провідний інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад —1380–1460 грн.

63. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень засобів об'єктивного та автоматизованого контролю, управління, реєстрації та обробки інформації) науково-випробувального управління (з досліджень інформаційно-вимірювальних комплексів та метрологічного оцінювання) — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

64. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень вимірювальних систем та метрології) науково-випробувального управління (з досліджень інформаційно-вимірювальних комплексів та метрологічного оцінювання) — провідний інженер-випробувач, ШПК «підполковник», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

65. Старший науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень вимірювальних систем та метрології) науково-випробувального управління (з досліджень інформаційно-вимірювальних комплексів та метрологічного оцінювання) — провідний інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

66. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень морського озброєння і техніки Військово-Морських Сил) — провідний інженер-випробувач, ШПК «капітан 2 рангу», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

Кваліфікаційні вимоги: вища освіта за рівнем магістр (спеціаліст); стаж науково-технічної (наукової) діяльності не менше як 3 роки; досвід участі у випробуваннях зразків озброєння і військової техніки не менше як 5 років або стаж проходження служби на посадах інженерно-технічного складу не менше як 10 років.

За наявності наукового ступеня з технічних, військово-спеціальних, фізико-математичних наук інші вимоги не висуваються.

67. Науковий співробітник науково-організаційного відділу, ШПК «майор», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

68. Науковий співробітник науково-інформаційного відділу, ШПК «майор», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

69. Науковий співробітник науково-інформаційного відділу, ШПК «майор», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

70. Науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень бронетанкової та автотехніки) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Сухопутних Військ) — старший інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

71. Науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень ракетних комплексів та ракетно-артилерійського озброєння) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Сухопутних військ) — старший інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

72. Науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень озброєння та військової техніки спеціальних військ) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Сухопутних військ) — старший інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

73. Науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень озброєння та військової техніки спеціальних військ) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Сухопутних військ) — старший інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

74. Науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень озброєння та військової техніки спеціальних військ) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Сухопутних військ) — старший інженер-випробувач, ШПК «капітан», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

75. Науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень літальних апаратів, силових установок і бортових систем) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — старший інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

76. Науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень літальних апаратів, силових установок і бортових систем) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — старший інженер-випробувач, ШПК «капітан», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

77. Науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень літальних апаратів, силових установок і бортових систем) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — старший інженер-випробувач, ШПК «капітан», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

78. Науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень літальних апаратів, силових установок і бортових систем) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — старший інженер-випробувач, ШПК «капітан», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

79. Науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень та оцінювання льотно-технічних, експлуатаційних і комплексних характеристик озброєння) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — старший інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

80. Науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень та оцінювання льотно-технічних, експлуатаційних і комплексних характеристик озброєння) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — старший інженер-випробувач, ШПК «капітан», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

81. Науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень та оцінювання льотно-технічних, експлуатаційних і комплексних характеристик озброєння) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — старший інженер-випробувач, ШПК «капітан», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

82. Науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень та оцінювання льотно-технічних, експлуатаційних і комплексних характеристик озброєння) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — старший інженер-випробувач, ШПК «капітан», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

83. Науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень авіаційного озброєння) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — старший інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

84. Науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень комплексів Протиповітряної оборони) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — старший інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

85. Науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень радіотехнічних комплексів та бортового обладнання) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — старший інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

86. Науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень радіотехнічних комплексів та бортового обладнання) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — старший інженер-випробувач, ШПК «капітан», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

87. Науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень радіотехнічних комплексів та бортового обладнання) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — старший інженер-випробувач, ШПК «капітан», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

88. Науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень повітрянодесантної, пошукової та аварійно-рятувальної техніки) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — старший інженер-випробувач, ШПК «капітан», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

89. Науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень повітрянодесантної, пошукової та аварійно-рятувальної техніки) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — старший інженер-випробувач, ШПК «капітан», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

90. Науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень повітрянодесантної, пошукової та аварійно-рятувальної техніки) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — парашутист-випробувач, ШПК «капітан», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

91. Науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень безпілотних авіаційних комплексів) науково-випробувального управління (з досліджень безпілотних авіаційних комплексів, роботизованих та тренажерних систем і комплексів) — старший інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

92. Науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень роботизованих систем і комплексів) науково-випробувального управління (з досліджень безпілотних авіаційних комплексів, роботизованих та тренажерних систем і комплексів) — старший інженер-випробувач ШПК «майор», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

93. Науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень роботизованих систем і комплексів) науково-випробувального управління (з досліджень безпілотних авіаційних комплексів, роботизованих та тренажерних систем і комплексів) — старший інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

94. Науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень тренажерних систем і комплексів) науково-випробувального управління (з досліджень безпілотних авіаційних комплексів, роботизованих та тренажерних систем і комплексів) — старший інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

95. Науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень трасових та спеціальних систем) науково-випробувального управління (з досліджень інформаційно-вимірювальних комплексів та метрологічного оцінювання) — старший інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

96. Науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень трасових та спеціальних систем) науково-випробувального управління (з досліджень інформаційно-вимірювальних комплексів та метрологічного оцінювання) — старший інженер-випробувач, ШПК «капітан», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

97. Науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень засобів об'єктивного та автоматизованого контролю, управління, реєстрації та обробки інформації) науково-випробувального управління (з досліджень інформаційно-вимірювальних комплексів та метрологічного оцінювання) — старший інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

98. Науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень засобів об'єктивного та автоматизованого контролю, управління, реєстрації та обробки інформації) науково-випробувального управління (з досліджень інформаційно-вимірювальних комплексів та метрологічного оцінювання) — старший інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

99. Науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень засобів об'єктивного та автоматизованого контролю, управління, реєстрації та обробки інформації) науково-випробувального управління (з досліджень інформаційно-вимірювальних комплексів та метрологічного оцінювання) — старший бортовий оператор, ШПК «капітан», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

100. Науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень вимірювальних систем та метрології) науково-випробувального управління (з досліджень інформаційно-вимірювальних комплексів та метрологічного оцінювання) — старший інженер-випробувач, ШПК «майор», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

101. Науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень вимірювальних систем та метрології) науково-випробувального управління (з досліджень інформаційно-вимірювальних комплексів та метрологічного оцінювання) — старший інженер-випробувач, ШПК «капітан», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

102. Науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень морського озброєння і техніки Військово-Морських Сил) науково-випробувального управління (з досліджень безпілотних авіаційних комплексів, роботизованих і тренажерних систем) — старший інженер-випробувач, ШПК «капітан 3 рангу», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

103. Науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень морського озброєння і техніки Військово-Морських Сил) — старший інженер-випробувач, ШПК «капітан 3 рангу», посадовий оклад — 1180–1250 грн.

Кваліфікаційні вимоги: вища освіта за рівнем магістр (спеціаліст); стаж науково-технічної (наукової) діяльності не менше як 1 рік або досвід участі у випробуваннях зразків озброєння і військової техніки не менше як 2 роки, або стаж служби на посадах інженерно-технічного складу не менше як 5 років.

За наявності наукового ступеня з технічних, військово-спеціальних, фізико-математичних наук інші вимоги не висуваються.

104. Молодший науковий співробітник науково-організаційного відділу, ШПК «капітан», посадовий оклад — 1135–1160 грн.

105. Молодший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень бронетанкової та автотехніки) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Сухопутних військ) — інженер-випробувач, ШПК «капітан», посадовий оклад — 1135–1160 грн.

106. Молодший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень ракетних комплексів та ракетно-артилерійського озброєння) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Сухопутних військ) — інженер-випробувач, ШПК «капітан», посадовий оклад — 1135–1160 грн.

107. Молодший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень озброєння та військової техніки спеціальних військ) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Сухопутних військ) — інженер-випробувач, ШПК «капітан», посадовий оклад — 1135–1160 грн.

108. Молодший науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень озброєння та військової техніки спеціальних військ) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Сухопутних військ) — інженер-випробувач, ШПК «ст. лейтенант», посадовий оклад —1135–1160 грн.

109. Молодший науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень літальних апаратів, силових установок і бортових систем) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — інженер-випробувач, ШПК «ст. лейтенант», посадовий оклад — 1135–1160 грн.

110. Молодший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень та оцінювання льотно-технічних, експлуатаційних і комплексних характеристик озброєння) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — інженер-випробувач, ШПК «капітан», посадовий оклад — 1135–1160 грн.

111. Молодший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень авіаційного озброєння) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — інженер-випробувач, ШПК «капітан», посадовий оклад — 1135–1160 грн.

112. Молодший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень комплексів Протиповітряної оборони) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — інженер-випробувач, ШПК «капітан», посадовий оклад — 1135–1160 грн.

113. Молодший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень комплексів Протиповітряної оборони) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — інженер-випробувач, ШПК «капітан», посадовий оклад — 1135–1160 грн.

114. Молодший науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень радіотехнічних комплексів та бортового обладнання) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — інженер-випробувач, ШПК «ст. лейтенант», посадовий оклад — 1135–1160 грн.

115. Молодший науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень радіотехнічних комплексів та бортового обладнання) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — інженер-випробувач, ШПК «ст. лейтенант», посадовий оклад — 1135–1160 грн.

116. Молодший науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень повітрянодесантної, пошукової та аварійно-рятувальної техніки) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил) — парашутист-випробувач, ШПК «ст. лейтенант», посадовий оклад — 1135–1160 грн.

117. Молодший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень роботизованих систем і комплексів) науково-випробувального управління (з досліджень безпілотних авіаційних комплексів, роботизованих та тренажерних систем і комплексів) — інженер-випробувач, ШПК «капітан», посадовий оклад — 1135–1160 грн.

118. Молодший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень роботизованих систем і комплексів) науково-випробувального управління (з досліджень безпілотних авіаційних комплексів, роботизованих та тренажерних систем і комплексів) — інженер-випробувач, ШПК «капітан», посадовий оклад — 1135–1160 грн.

119. Молодший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень тренажерних систем і комплексів) науково-випробувального управління (з досліджень безпілотних авіаційних комплексів, роботизованих та тренажерних систем і комплексів) — інженер-випробувач, ШПК «капітан», посадовий оклад — 1135–1160 грн.

120. Молодший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень тренажерних систем і комплексів) науково-випробувального управління (з досліджень безпілотних авіаційних комплексів, роботизованих та тренажерних систем і комплексів) — інженер-випробувач, ШПК «капітан», посадовий оклад — 1135–1160 грн.

121. Молодший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень трасових та спеціальних систем) науково-випробувального управління (з досліджень інформаційно-вимірювальних комплексів та метрологічного оцінювання) — інженер-випробувач, ШПК «капітан», посадовий оклад — 1135–1160 грн.

122. Молодший науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень засобів об'єктивного та автоматизованого контролю, управління, реєстрації та обробки інформації) науково-випробувального управління (з досліджень інформаційно-вимірювальних комплексів та метрологічного оцінювання) — бортовий оператор, ШПК «ст. лейтенант», посадовий оклад — 1135–1160 грн.

123. Молодший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень вимірювальних систем та метрології) науково-випробувального управління (з досліджень інформаційно-вимірювальних комплексів та метрологічного оцінювання) — інженер-випробувач, ШПК «капітан», посадовий оклад — 1135–1160 грн.

124. Молодший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень морського озброєння і техніки Військово-Морських Сил) — інженер-випробувач, ШПК «капітан-лейтенант», посадовий оклад — 1135–1160 грн.

Кваліфікаційні вимоги: вища освіта за рівнем «магістр» (спеціаліст); стаж науково-технічної (наукової) діяльності не менше як 1 рік або досвід участі у випробуваннях зразків озброєння і військової техніки не менше як 1 рік, або стаж служби на посадах інженерно-технічного складу не менше як 2 роки.

В окремих випадках посаду можуть обіймати особи з вищою освітою за рівнем «магістр» (спеціаліст) без стажу, які мають високі показники за результатами навчання.

Посади, які заміщують працівники Збройних Сил України

125. Головний науковий співробітник науково-випробувального управління (з досліджень та випробувань озброєння та військової техніки Повітряних Сил).

126. Головний науковий співробітник науково-випробувального управління (з досліджень та випробувань озброєння та військової техніки Повітряних Сил).

Кваліфікаційні вимоги: наявність наукового ступеня та вченого звання (з технічних, військово-спеціальних, фізико-математичних наук); стаж науково-технічної (наукової) діяльності не менше як 20 років; досвід участі у випробуваннях зразків озброєння і військової техніки не менше як 15 років.

За наявності наукового ступеня доктора наук (технічних, військово-спеціальних, фізико-математичних) інші вимоги не висуваються.

127. Провідний науковий співробітник науково-організаційного відділу.

128. Провідний науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень літальних апаратів, силових установок і бортових систем) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил).

129. Провідний науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень та оцінювання льотно-технічних, експлуатаційних і комплексних характеристик озброєння) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил).

130. Провідний науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень та оцінювання льотно-технічних, експлуатаційних і комплексних характеристик озброєння) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил).

131. Провідний науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень та оцінювання льотно-технічних, експлуатаційних і комплексних характеристик озброєння) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил).

132. Провідний науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень безпілотних авіаційних комплексів) науково-випробувального управління (з досліджень безпілотних авіаційних комплексів, роботизованих та тренажерних систем і комплексів).

Кваліфікаційні вимоги: наявність наукового ступеня (вченого звання) з технічних, військово-спеціальних, фізико-математичних наук; стаж науково-технічної (наукової, науково-педагогічної, педагогічної) діяльності не менше як 15 років; досвід участі у випробуваннях зразків озброєння і військової техніки не менше як 10 років.

За наявності наукового ступеня доктора наук (технічних, військово-спеціальних, фізико-математичних) інші вимоги не висуваються.

У разі відсутності наукового ступеня (вченого звання) — вища освіта за рівнем «магістр» (спеціаліст), стаж науково-технічної (наукової) діяльності не менше як 20 років, досвід участі у випробуваннях озброєння і військової техніки не менше як 15 років.

133. Старший науковий співробітник науково-організаційного відділу.

134. Старший науковий співробітник науково-інформаційного відділу.

135. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень бронетанкової та автомобільної техніки) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Сухопутних військ).

136. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень літальних апаратів, силових установок і бортових систем) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил).

137. Старший науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень літальних апаратів, силових установок і бортових систем) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил).

138. Старший науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень літальних апаратів, силових установок і бортових систем) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил).

139. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень та оцінювання льотно-технічних, експлуатаційних і комплексних характеристик озброєння) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил).

140. Старший науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень та оцінювання льотно-технічних, експлуатаційних і комплексних характеристик озброєння) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил).

141. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень авіаційного озброєння) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил).

142. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень комплексів Протиповітряної оборони) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил).

143. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень радіотехнічних комплексів та бортового обладнання) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил).

144. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень безпілотних авіаційних комплексів) науково-випробувального управління (з досліджень безпілотних авіаційних комплексів, роботизованих та тренажерних систем і комплексів).

145. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень роботизованих систем і комплексів) науково-випробувального управління (з досліджень безпілотних авіаційних комплексів, роботизованих та тренажерних систем і комплексів).

146. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень тренажерних систем і комплексів) науково-випробувального управління (з досліджень безпілотних авіаційних комплексів, роботизованих та тренажерних систем і комплексів).

147. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень трасових та спеціальних систем) науково-випробувального управління (з досліджень інформаційно-вимірювальних комплексів та метрологічного оцінювання).

148. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень засобів об'єктивного та автоматизованого контролю, управління, реєстрації та обробки інформації) науково-випробувального управління (з досліджень інформаційно-вимірювальних комплексів та метрологічного оцінювання).

149. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень вимірювальних систем та метрології) науково-випробувального управління (з досліджень інформаційно-вимірювальних комплексів та метрологічного оцінювання).

150. Старший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень морського озброєння і техніки Військово-Морських Сил).

Кваліфікаційні вимоги: наявність наукового ступеня (вченого звання) з технічних, військово-спеціальних, фізико-математичних наук; стаж науково-технічної (наукової, науково-педагогічної, педагогічної) діяльності не менше як 10 років; досвід участі у випробуваннях зразків озброєння і військової техніки не менше як 5 років.

За наявності наукового ступеня доктора наук (технічних, військово-спеціальних, фізико-математичних) інші вимоги не висуваються.

У разі відсутності наукового ступеня (вченого звання) — вища освіта за рівнем «магістр» (спеціаліст), стаж науково-технічної (наукової) діяльності не менше як 15 років, досвід участі у випробуваннях озброєння і військової техніки не менше як 10 років.

151. Науковий співробітник науково-організаційного відділу.

152. Науковий співробітник науково-організаційного відділу.

153. Науковий співробітник науково-інформаційного відділу.

154. Науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень бронетанкової та автомобільної техніки) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Сухопутних військ).

155. Науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень ракетних комплексів та ракетно-артилерійського озброєння) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Сухопутних військ).

156. Науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень озброєння та військової техніки спеціальних військ) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Сухопутних військ).

157. Науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень літальних апаратів, силових установок і бортових систем) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил).

158. Науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень авіаційного озброєння) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил).

159. Науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень радіотехнічних комплексів та бортового обладнання) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил).

160. Науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень радіотехнічних комплексів та бортового обладнання) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил).

161. Науковий співробітник науково-випробувальної лабораторії науково-випробувального відділу (з досліджень радіотехнічних комплексів та бортового обладнання) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил).

162. Науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень повітрянодесантної, пошукової та аварійно-рятувальної техніки) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил).

163. Науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень повітрянодесантної, пошукової та аварійно-рятувальної техніки) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Повітряних Сил).

164. Науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень безпілотних авіаційних комплексів) науково-випробувального управління (з досліджень безпілотних авіаційних комплексів, роботизованих та тренажерних систем і комплексів).

165. Науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень тренажерних систем і комплексів) науково-випробувального управління (з досліджень безпілотних авіаційних комплексів, роботизованих та тренажерних систем і комплексів).

166. Науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень трасових та спеціальних систем) науково-випробувального управління (з досліджень інформаційно-вимірювальних комплексів та метрологічного оцінювання).

167. Науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень засобів об'єктивного та автоматизованого контролю, управління, реєстрації та обробки інформації) науково-випробувального управління (з досліджень інформаційно-вимірювальних комплексів та метрологічного оцінювання).

Кваліфікаційні вимоги: вища освіта за рівнем магістр (спеціаліст); стаж науково-технічної (наукової, науково-педагогічної, педагогічної) діяльності не менше як 2 роки або досвід участі у випробуваннях зразків озброєння і військової техніки не менше як 3 роки, або стаж служби на посадах інженерно-технічного складу не менше як 5 років.

В окремих випадках посаду можуть займати особи з вищою освітою за рівнем «магістр» (спеціаліст) без досвіду роботи, які мають високі показники за результатами навчання.

168. Молодший науковий співробітник науково-організаційного відділу.

169. Молодший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень озброєння та військової техніки спеціальних військ) науково-випробувального управління (з досліджень озброєння та військової техніки Сухопутних військ).

170. Молодший науковий співробітник науково-випробувального відділу (з досліджень трасових та спеціальних систем) науково-випробувального управління (з досліджень інформаційно-вимірювальних комплексів та метрологічного оцінювання).

Кваліфікаційні вимоги: вища освіта за рівнем «магістр» (спеціаліст); стаж науково-технічної (наукової) діяльності не менше як 1 рік або досвід участі у випробуваннях зразків озброєння і військової техніки не менше як 1 рік, або стаж служби на посадах інженерно-технічного складу не менше як 2 роки.

В окремих випадках посаду можуть займати особи з вищою освітою за рівнем «магістр» (спеціаліст) без досвіду роботи, які мають високі показники за результатами навчання.

Термін подання документів — до 23 лютого 2017 року.

Дата проведення конкурсу — 9 березня 2017 року.

Для участі в конкурсі надсилають такі документи: рапорт (заяву); автобіографію; копії документів про освіту, науковий ступінь, учене звання; список наукових праць, винаходів, публікацій; службову характеристику; копію трудової книжки; копію паспорта; інші документи, які свідчать про професійні риси претендента; письмову згоду на обробку персональних даних.

Крім цього, на осіб офіцерського складу до конкурсної комісії подають: довідку про проходження військової служби; медичну характеристику; копію службової картки; письмову згоду на обробку персональних даних; витяг із Резерву кандидатів для просування по службі (якщо особа офіцерського складу бере участь у конкурсі на посаду, вищу, ніж та, на якій перебуває).

Документи надсилаються на адресу: 14033, м. Чернігів, вул. Стрілецька, 1, командиру військової частини А4444.

***

Результати конкурсного відбору на посади керівників державних підприємств Міністерства оборони України «Укрконверсбуд» і «28 управління начальника робіт»

8 грудня 2016 року відбулося засідання постійної комісії з проведення конкурсного відбору керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки, що належать до сфери управління Міністерства оборони України, для заслуховування конкурсних пропозицій учасників конкурсного відбору на посади директорів державних підприємств «**Укрконверсбуд**» і «**28 управління начальника робіт**» Міністерства оборони України

За результатами проведеного комісією конкурсу переможцями конкурсного відбору визнано:

на посаду директора ДП «Укрконверсбуд» — Ілюху Олександра Анатолійовича.

У зв'язку з відхиленням конкурсних пропозицій усіх кандидатів на посаду директора державного підприємства «**28 управління начальника робіт**» Міністерства оборони України конкурс вважати таким, що **не відбувся.**

***

Державний науково-дослідний інститут авіації оголошує конкурс на заміщення вакантних наукових посад:

1. Начальник науково-дослідної лабораторії (розробки та модернізації систем повітряної розвідки) науково-дослідного відділу (розробки та модернізації бортового обладнання і систем повітряної розвідки) науково-дослідного управління (розвитку та модернізації військової авіаційної техніки) Державного науково-дослідного інституту авіації (посада військова), ШПК — «підполковник», посадовий оклад 1440–1540 грн.

1.1. Умови участі в конкурсі:

у конкурсі можуть брати участь особи офіцерського складу, які мають повну вищу освіту за фахом, науковий ступінь кандидата технічних наук, учене звання старшого наукового співробітника або доцента, термін перебування на попередній посаді не менше як один рік, стаж наукової або науково-педагогічної діяльності не менше як три роки.

2. Старший науковий співробітник науково-дослідної лабораторії (експлуатації авіаційного озброєння) науково-дослідного відділу (експлуатації бортового обладнання) науково-дослідного управління (експлуатації військової авіаційної техніки) Державного науково-дослідного інституту авіації (посада військова), ШПК — «підполковник», посадовий оклад — 1380–1460 грн;

старший науковий співробітник науково-дослідного відділу (розробки та модернізації бортового обладнання і систем повітряної розвідки) науково-дослідного управління (розвитку та модернізації військової авіаційної техніки) Державного науково-дослідного інституту авіації (посада військова), ШПК — «підполковник», посадовий оклад — 1380–1460 грн.

2.1. Умови участі в конкурсі:

у конкурсі можуть брати участь особи офіцерського складу, які мають освітньо-кваліфікаційний рівень магістра (спеціаліста), офіцера військового управління тактичного рівня, термін перебування на попередній посаді не менше як один рік, стаж наукової або науково-педагогічної діяльності не менше як три роки.

3. Молодший науковий співробітник науково-дослідної лабораторії (автоматизованих систем управління та цільового спорядження безпілотних літальних апаратів) науково-дослідного відділу (розвитку та модернізації безпілотних авіаційних комплексів) науково-дослідного управління (розвитку та модернізації військової авіаційної техніки) Державного науково-дослідного інституту авіації (посада військова), ШПК — «капітан», посадовий оклад — 1135–1160 грн.

3.1. Умови участі в конкурсі:

у конкурсі можуть брати участь особи, які мають повну вищу освіту за фахом.

Дата проведення засідання конкурсної комісії — 26 березня 2017 року.

Термін подання документів — із 26 січня до 26 лютого 2017 року.

Особи, які хочуть узяти участь у конкурсі на заміщення посад офіцерського складу, подають на конкурсну комісію: рапорт про участь у конкурсі за підпорядкованістю, автобіографію, копії документів про вищу освіту, службову та медичну характеристики (книжку), завірену копію службової картки, довідку про проходження військової служби, письмову згоду на збір та обробку персональних даних.

Копії документів про науковий ступінь, учене (почесне) звання, список наукових праць (винаходів), а також документи, що підтверджують підвищення кваліфікації протягом останніх п'яти років (дипломи, сертифікати, свідоцтва), подають кандидати за наявності.

Особи, які проходять військову службу за місцем проведення конкурсу, подають рапорт, автобіографію, службову характеристику, список наукових праць (винаходів) та звіт про наукову (науково-педагогічну) діяльність.

У разі якщо документи подають на участь у конкурсі на вищу посаду, ніж та, на якій перебуває офіцер, то додатково подають відомості про перебування офіцера в Резерві кандидатів для просування по службі на вищу посаду.

Документи надсилаються на адресу: 01135, м. Київ-135, вул. Андрющенка, 6В, Державний науково-дослідний інститут авіації. Секретарю конкурсної комісії з позначкою «На конкурс».

***

Інформація Київського квартирно-експлуатаційного управління про оголошення конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності, яких буде залучено до проведення незалежного оцінювання нерухомого військового майна

Об'єкт оцінювання: нерухоме військове майно — частина технічного майданчика, військового містечка № 34 площею 60,00 кв. м.

Розташування об'єкта оцінювання: м. Київ, вул. Андрющенка.

Балансоутримувач: Київське квартирно-експлуатаційне управління (далі — Київське КЕУ).

Мета проведення незалежного оцінювання: визначити ринкову вартість, щоб розрахувати орендну плату для укладення договору оренди.

Орієнтовна дата оцінювання: 31.01.2017.

До участі в конкурсі залучають суб'єктів оціночної діяльності — суб'єктів господарювання, які виконали вимоги пункту 9 розділу I Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 під № 699/27144.

Учасники конкурсу для участі в конкурсі надсилають (або подають особисто) в комісію конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться. Копії документів, які подають у складі конкурсної документації, завіряють позначкою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Конкурсна документація включає в себе: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсну пропозицію подають в окремо запечатаному конверті з позначкою «Конкурсна пропозиція», і вона має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних із виконанням робіт, терміну виконання, який не повинен перевищувати семи календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочення платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до Київського КЕУ не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться о 10-й год. 30 хв. 10 лютого 2017 року за адресою: м. Київ, вул. Авіаконструктора Антонова, 2/32, каб. 15.

Документи надсилати поштою на адресу: 03186, м. Київ, а/с 37, Київське КЕУ; подавати особисто за адресою: м. Київ, вул. Курська, 13А, каб. 107.

Телефон для довідок: (067) 405-01-40 або (044) 242-81-99.

***

Інформація Київського квартирно-експлуатаційного управління про оголошення конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності, яких буде залучено до проведення незалежного оцінювання нерухомого військового майна

Об'єкт оцінювання: нерухоме військове майно — нежитлова будівля тиру інв. № 95 військового містечка № 201 площею 47,00 кв. м.

Розташування об'єкта оцінювання: Київська обл., м. Бровари, вул. Чкалова, 1.

Балансоутримувач: Київське квартирно-експлуатаційне управління (далі — Київське КЕУ).

Мета проведення незалежного оцінювання: визначити ринкову вартість, щоб розрахувати орендну плату для укладення договору оренди.

Орієнтовна дата оцінювання: 31.01.2017.

До участі в конкурсі залучають суб'єктів оціночної діяльності — суб'єктів господарювання, які виконали вимоги пункту 9 розділу I Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 під № 699/27144.

Учасники конкурсу для участі в конкурсі надсилають (або подають особисто) в комісію конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться. Копії документів, які подають у складі конкурсної документації, завіряють позначкою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Конкурсна документація включає в себе: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсну пропозицію подають в окремо запечатаному конверті з позначкою «Конкурсна пропозиція», і вона має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних із виконанням робіт, терміну виконання, який не повинен перевищувати семи календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочення платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до Київського КЕУ не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться об 11-й год. 30 хв. 10 лютого 2017 року за адресою: м. Київ, вул. Авіаконструктора Антонова, 2/32, каб. 15.

Документи надсилати поштою на адресу: 03186, м. Київ, а/с 37, Київське КЕУ; подавати особисто за адресою: м. Київ, вул. Курська, 13А, каб. 107.

Телефон для довідок: (067) 405-01-40 або (044) 242-81-99.

***

Командування Військового інституту телекомунікацій та інформатизації оголошує конкурс на заміщення вакантних посад

Заступник начальника кафедри комп'ютерних інформаційних технологій факультету інформаційних технологій, ШПК — «підполковник».

Кваліфікаційні вимоги: особа офіцерського складу, яка має досвід учасника бойових дій, ступінь вищої освіти «магістр» або ступінь доктора наук (кандидата наук) зі стажем науково-педагогічної роботи не менше як три роки, або вчене звання доцента (СНС) і науковий ступінь, стаж науково-педагогічної діяльності не менше як п'ять років, або вчене звання доцента (СНС) без наукового ступеня зі стажем науково-педагогічної роботи не менше як десять років.

Старший викладач кафедри бойового застосування підрозділів зв'язку факультету бойового застосування систем управління та зв'язку, ШПК — «підполковник»;

Старший викладач ВНЗ кафедри побудови телекомунікаційних систем факультету телекомунікаційних систем (працівник ЗСУ).

Кваліфікаційні вимоги: особа, яка має досвід учасника бойових дій, ступінь вищої освіти «магістр» або досвід військової служби на посадах за фахом, ступінь вищої освіти «магістр», або вчене звання доцента (СНС), або науковий ступінь, або викладач без наявності наукового ступеня й вченого звання, який має не менше як п'ять років стажу науково-педагогічної роботи та видані навчально-методичні посібники, наукові праці.

Викладач кафедри загальної тактики, ШПК — «майор».

Викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки та спорту ШПК — «майор».

Викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки та спорту ШПК — «майор».

Викладач ВНЗ кафедри технічного та метрологічного забезпечення факультету інформаційних технологій (працівник ЗСУ).

Кваліфікаційні вимоги: особа, яка має досвід учасника бойових дій, ступінь вищої освіти «магістр» або досвід військової служби на посадах за фахом, ступінь вищої освіти «магістр», або ступінь вищої освіти «магістр», або випускник ад'юнктури (аспірантури).

Начальник науково-дослідного відділу (комплексних систем захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах) наукового центру зв'язку та інформатизації, ШПК — «підполковник».

Начальник (супроводження та впровадження робіт зі створення ЄАСУ, комплексів та засобів зв'язку автоматизації та захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах) наукового центру зв'язку та інформатизації, ШПК — «підполковник».

Кваліфікаційні вимоги: особа, яка має досвід учасника бойових дій, ступінь вищої освіти «магістр» або має вчене звання (науковий ступінь) і досвід організації науково-дослідної роботи у відповідній галузі знань.

Провідний науковий співробітник Науково-дослідного відділу (наукового супроводження розроблення стандартів планування зв'язку та підготовки військ зв'язку) наукового центру зв'язку та інформатизації, ШПК — «підполковник».

Провідний науковий співробітник науково-дослідного відділу (комплексних систем захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах) наукового центру зв'язку і інформатизації.

Провідний науковий співробітник науково-дослідного відділу (розвитку інформаційних систем) наукового центру зв'язку та інформатизації (працівник ЗСУ).

Кваліфікаційні вимоги: особа, яка має досвід учасника бойових дій, ступінь вищої освіти «магістр» або має вчене звання (науковий ступінь), або стаж не менше як п'ять років науково-дослідної (науково-педагогічної) роботи у відповідній галузі знань.

Старший науковий співробітник науково-дослідного відділу (кібернетичної безпеки в інформаційно-телекомунікаційних системах) (працівник ЗСУ).

Старший науковий співробітник науково-дослідного відділу (електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів) (працівник ЗСУ).

Кваліфікаційні вимоги: особа, яка має вчене звання (науковий ступінь) або стаж не менше як три роки науково-дослідної (науково-педагогічної) роботи у відповідній галузі знань.

Науковий співробітник науково-дослідного відділу (супроводження та впровадження робіт зі створення ЄАСУ, комплексів та засобів зв'язку, автоматизації та захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах) наукового центру зв'язку та інформатизації, ШПК — «майор».

Науковий співробітник науково-дослідного відділу (технічного, лінгвістичного та ергономічного забезпечення інформаційних систем) наукового центру зв'язку та інформатизації (працівник ЗСУ).

Науковий співробітник науково-дослідного відділу (електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів) (працівник ЗСУ).

Кваліфікаційні вимоги: особа, яка має досвід учасника бойових дій, ступінь вищої освіти «магістр» або має повну вищу освіту й досвід науково-дослідної (науково-педагогічної) роботи у відповідній галузі знань, випускник ад'юнктури (аспірантури).

Молодший науковий співробітник науково-дослідного відділу (розвитку інформаційних систем) наукового центру зв'язку та інформатизації, ШПК — «капітан».

Молодший науковий співробітник науково-дослідного відділу (радіо- і супутникових систем) наукового центру зв'язку та інформатизації, ШПК — «капітан».

Молодший науковий співробітник науково-дослідної лабораторії (спеціальних досліджень) наукового центру зв'язку та інформатизації (штатно-посадова категорія — капітан);

Молодший науковий науково-дослідного відділу (супроводження та впровадження робіт зі створення ЄАСУ, комплексів та засобів зв'язку, автоматизації та захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах) наукового центру зв'язку та інформатизації, ШПК — «капітан».

Кваліфікаційні вимоги: особа, яка має повну вищу освіту, випускник ад'юнктури (аспірантури).

Для участі в конкурсі надсилаються такі документи (матеріали): рапорт, який подає особа офіцерського складу за командою; автобіографію; копії документів про освіту та кваліфікацію; службову характеристику; копію службової картки; медичну характеристику; довідку про проходження військової служби; копії документів про науковий ступінь і вчене звання за наявності; список наукових праць (винаходів) за наявності; письмову згоду на збір та обробку персональних даних.

Конкурс відбудеться 20 лютого 2017 року.

Термін подання документів на конкурсну комісію — до 10 лютого 2017 року за адресою: 01011, м. Київ-11, вул. Московська, 45/1, Військовий інститут телекомунікацій та інформатизації.

По довідки звертатися за телефоном: (044) 256-23-38.

***

Воєнно-наукове управління Генерального штабу Збройних Сил України оголошує конкурс на заміщення вакантної посади начальника Державного науково-випробувального центру Збройних Сил України, ШПК «полковник», посадовий оклад — 1890 — 2000 грн..

Кваліфікаційні вимоги до посади: науковий ступінь доктора наук або доктора філософії; вчене звання; повна вища військова освіта оперативно-стратегічного (оперативно-тактичного) рівня; стаж військової служби (роботи) на посадах наукових працівників та (або) науково-педагогічних працівників не менше як 10 років; досвід керівництва науково-дослідними (науково-випробними) підрозділами вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів або наукових установ не менше як 5 років.

Для участі в конкурсі надсилаються такі документи: рапорт (заява) по команді із зазначенням інформації щодо штатно-посадової категорії посади та посадового окладу, а також інформації про застосування або незастосування до претендента обмежень, установлених частиною третьою статті 9 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»; довідка про проходження військової служби (особовий листок з обліку кадрів з фотографією розміром 3 х 4 см); автобіографія; копії документів про вищу освіту, науковий ступінь та вчене звання; список наукових праць, винаходів, публікацій; довідка про проходження попереднього (періодичного) психіатричного огляду, яка видається відповідно до Порядку проведення обов'язкових попередніх та періодичних психіатричних оглядів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2000 р. N 1465 (Офіційний вісник України, 2000 р., N 39, ст. 1656); довідка про наявність або відсутність судимості; інформаційна довідка з Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення; копія паспорта, засвідчена претендентом; копія трудової книжки (за наявності); копія службової картки; службова характеристика (характеристика з місця роботи); медична характеристика; витяг з Резерву кандидатів для просування по службі (якщо особа офіцерського складу бере участь у конкурсі на посаду, вищу, за ту, на якій перебуває); звіт про наукову (науково-технічну) діяльність (для осіб, які проходять військову службу (працюють) у Державному науково-випробувальному центрі Збройних Сил України); письмова згода на обробку персональних даних; інші документи, які свідчать про професійні якості претендента.

Копії документів про науковий ступінь, вчене (почесне) звання, список наукових праць (винаходів), а також документи, що підтверджують підвищення кваліфікації протягом останніх п'яти років (дипломи, сертифікати, свідоцтва), надаються претендентами за наявності.

Копії документів, які подаються претендентом (крім копії паспорта), мають бути засвідчені в установленому порядку.

Термін подання документів — до 24 березня 2017 року.

Документи надсилаються на адресу: 03168, м. Київ — 168, проспект Повітрофлотський, 6, начальнику Воєнно-наукового управління Генерального штабу Збройних Сил України.

Контактний телефон: (044) 271-34-37.

УВАГА, КОНКУРС!

До Міжнародного дня прав жінок та миру Військово-медичний департамент Міністерства оборони України спільно з газетою «Народна армія» проводять конкурс «Берегиня в погонах» (Жіноча краса в однострої рятує життя) серед жінок-військовослужбовців медичної служби Збройних Сил України.

Конкурс «Берегиня в погонах» відбуватиметься в два етапи. Перший — регіональний: конкурс професійної майстерності та жіночої вроди буде проведено у військово-медичних клінічних центрах регіонів, у військових госпіталях та медичних установах ЗС України.

Журі оцінюватиме в першу чергу професійну майстерність за фахом конкурсанток (конкурси серед лікарів та медичних сестер), рівень їхньої фізичної підготовки, а також представлені ними творчі номери. За рівної кількості отриманих балів перевага віддається учасницям АТО.

За підсумками регіональних змагань на сторінках газети «Народна армія» та на сайті видання буде розміщено фото переможниць першого етапу конкурсу та короткі розповіді про них.

Звертаємо увагу членів регіональних журі на те, що для публікації у ЗМІ інформації про обраних ними фіналісток конкурсу необхідно надіслати до редакції (на електронну адресу: n_army@army.kiev.ua) якісні кольорові фотокартки портретного формату (у військовому однострої) в електронному вигляді до 10 лютого 2017 року та надати дані про вік, освіту, посаду, вислугу років на військовій службі, сімейний стан, уподобання конкурсантки, а також її контактний телефон.

Другий, фінальний, етап конкурсу та оголошення переможниць відбудеться в Центрі медичної реабілітації та санаторного лікування «Трускавецький» 8-9 березня 2017 року.

Сержант Валентина Фролова, медична сестра одного з військових мобільних госпіталів, особовий склад якого нині виконує завдання в районі проведення АТО

#22PUSHUPCHALLENGE — ФЛЕШМОБ НА ПІДТРИМКУ ВЕТЕРАНІВ АТО

Національна академія сухопутних військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного вразила рекордною кількістю учасників флешмобу — понад 700 курсантів та офіцерів

Українські військові беруть участь у флешмобі #22PushUpChallenge, ідея якого — підтримати бійців, які повернулися із зони бойових дій.

Акцію #22PushUpChallenge започаткували в США влітку 2016 року після того, як департамент у справах ветеранів оприлюднив звіт про самогубства серед колишніх американських військових за 2014 рік. Стало відомо, що близько 22 ветеранів у США щодня позбавляють себе життя через проблеми з адаптацією після повернення додому з війни.

Умовою флешмобу, покликаного привернути увагу суспільства до цієї проблеми, стало 22-разове віджимання від підлоги. Процес треба зняти на відео й запропонувати продовжити естафету будь-кому іншому. Український гонщик і волонтер Олексій Мочанов запропонував ускладнити флешмоб: віджиматися по 22 рази щодня протягом 22 днів.

Одними з перших в Україні ініціативу підтримали саме ветерани АТО та військові, які тепер перебувають на Сході країни. Зокрема, за словами офіцера цивільно-військового співробітництва СІМІС-Бахмут майора Сергія Костіва, у Бахмуті ця акція триває вже другий тиждень:

— Десять днів наш підрозділ віджимається. І наш виклик уже прийняли чимало бійців інших підрозділів.

Особливо вразив командир роти львівської десантно-штурмової бригади Сергій Романовський, який утратив ногу на Донбасі: першого дня флешмобу він віджимався від підлоги з маленьким сином на спині, а наступного дня — стоячи на руках біля стіни.

Виклик прийняв і командувач ВДВ Герой України генерал-лейтенант Михайло Забродський: разом із 40 військовими він виконав вимоги челенджу й передав естафету Генеральному штабу ЗС України. Уже наступного дня генерал армії України Віктор Муженко написав на своїй сторінці: «Настрій бойовий: прийняв естафету #22PushUpChallenge й сумлінно віджався 22 рази». За добу його відео набрало понад 250 тис. переглядів і більше ніж 3500 поширень.

Національна академія сухопутних військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного вразила рекордною кількістю військовослужбовців, які одночасно взяли участь у флешмобі, — понад 700 курсантів та офіцерів. Академія передала естафету Національному університету оборони України ім. Івана Черняховського.

Фахівці запевняють, що наслідком бойових травм, стресів, труднощів переходу від військового життя до цивільного може стати посттравматичний стресовий розлад.

— ПТСР не знає різниці між націями та континентами. Давайте сьогодні разом із рештою цивілізованого світу піднімати актуальність цього питання й шукати відповіді та рішення разом! — закликає учасник флешмобу, медик-волонтер Станіслав Грещишин.

Ольга МОСЬОНДЗ

УСЕ МОЄ, ВСЕ ЗВЕТЬСЯ УКРАЇНА

Буває, часом сліпну від краси.
Спинюсь, не тямлю, що воно за диво, –
оці степи, це небо, ці ліси,
усе так гарно, чисто, незрадливо,
усе як є — дорога, явори,
усе моє, все зветься Україна.
Така краса, висока і нетлінна,
що хоч спинись і з Богом говори.

Ліна КОСТЕНКО

У РІДНОМУ КРАЇ

Одна Батьківщина, і двох не буває,
Місця, де родилися, завжди святі.
Хто рідну оселю свою забуває,
Той долі не знайде в житті.

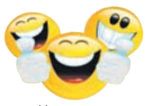
У рідному краї і серце співає,
Лелеки здалека нам весни несуть.
У рідному краї і небо безкрає,
Потоки, потоки, мов струни, течуть.

Тут мамина пісня лунає і нині,
Її підхопили поля і гаї.
Її вечорами по всій Україні
Співають в садах солов'ї.

І я припадаю до неї устами,
І серцем вбираю, мов спраглий води.
Без рідної мови, без пісні,
Без мами збідніє, збідніє земля
назавжди.

Микола БАКАЙ

СМІЄМОСЬ, ОТЖЕ, НЕ ЗДАЄМОСЬ!

Кажуть, шрами прикрашають чоловіка. Купай щодня кота — і ти станеш секс-символом свого району!

* * *

Іноді думаєш: ось воно — щастя! Але ні — знову лише досвід.

* * *

У кожного свої проблеми: жінкам за повної шафи нічого одягти, а чоловікам при повному холодильнику нема чого їсти!

* * *

— Галю, якщо ти не будеш їсти кашу, я покличу сірого вовка!
— Мамо, ти думаєш, що сірий вовк буде їсти твою кашу?

* * *

Моя дівчина сказала:
— Мені б хотілося, щоб ти був більше схожий на мого колишнього.
— Гаразд, — погодився я і покинув її.

* * *

На суді.
— Розкажіть суду, чому ви не рятували свою дружину?
— А я не знав, що вона тоне. Кричала, як завжди.

* * *

Поліцейська хвиля: «Двісті вісімдесят п'ятий, заберіть двох голих дівчат з плакатами біля входу в університет». За кілька секунд: «Я сказав двісті вісімдесят п'ятий! Решта 20 машин — повернутися в райони планового патрулювання!»

* * *

Мама розмовляє з донькою:
— Яка ж ти все-таки нестерпна…
— Всі претензії до виробників!

* * *

Хворий на операційному столі звертається до хірурга:
— Скажіть, лікарю, я після операції зможу грати на скрипці?
— Та заспокойтеся! Зможете, зможете.
— Дивно! А до операції не вмів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛОНКА

НАРОДНА АРМІЯ

ЗАСНОВНИК – МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Реєстраційне свідоцтво
КВ № 2026 від 25.06.1996 р.

Газета надрукована у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф» (вул. Марка Вовчка, 12/14, м. Київ, 04073).

Наклад 26995 Замовлення 51952

Ціна вроздріб – договірна

Головний редактор Роман ДРАПАК

Чергові по номеру — Роман ТУРОВЕЦЬ, Вадим КОВАЛЬОВ

Провідний літературний співробітник — Наталія ШАРОЙКО

Адреса редакції:
вул. Мельникова, 24, м. Київ, 04050

e-mail: n_army@army.kiev.ua

http://www.na.mil.gov.ua

Відділ передплати: тел.: (044) 489-50-12

Рр — Реклама редакції (подається безкоштовно)

Р — Реклама платна

Листування з читачами
тільки на сторінках газети.
Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори та рекламодавці. Редакція може не поділяти погляди автора.
При передруку матеріалів посилання на «Народну армію» обов'язкове.

ISSN 1029-9114